ATILGAN

BİLİMKURGU DERGİSİ

SAYI

11

450.000 TL

KAPTAN'IN SEYİR DEFTERİ
YILDIZ TARİHİ 8498.11

Sevgili okurlar, elinizde tuttuğunuz sayı ile üçüncü yılımıza başlıyoruz.

Geçtiğimiz günlerde şöyle bir durum değerlendirmesi yapabilmek için eski sayıları gözden geçirdim. Gönülden gelen bir sevgiyle yayınlanan Atılgan'a bugüne dek kırkbeş bilimkurgusever yazı yazmış, çeviri yapmış. Ayrıca bu kültür hizmeti dikkatle incelendiğinde görüldüğü üzere bunlar, bilimkurgu seven okurların bilgi düzeylerini arttırmaya yönelik olarak kaleme alınmış, ciddi çaba gerektiren yazılar. Bu nedenle dergiye hizmeti geçen tüm arkadaşlara bir kez daha teşekkür ediyorum. Ayrıca geçen bu iki yıl içinde yayınlanan yazıların sayısını belirtelim: tam yüzyirmidokuz adet. Sayması bile zor.

Yazarlarımızın ellerine sağlık. Kendilerine bu yıl da yine iş düşüyor: bilimkurgu bayrağını taşımak için mücadeleye devam.

Bu arada, hiç arzu etmemekle birlikte, derginin yayın periyodunda bir değişiklik yapmak zorunda kaldık. Bizi anlayışla karşılayacağınızı umuyoruz. Bu yıl her üç ayda bir olmak üzere toplam dört sayı yayınlayabileceğiz. Daha önceki sayılarda belirttiğimiz problemler nedeniyle böyle bir karar almak durumunda kaldık. Eğer piyasayı dikkatle takip ediyorsanız, konusu bilimkurgu olmamakla birlikte bazı özgün dergilerin de aynı sorunlarla karşı karşıya kalğığını görmüşsünüzdür.

Geçtiğimiz yıl bazı basın-yayın o[illegible]nlarında bilimkurgu ile ilgili makaleler yayınlandı. Bu mak[illegible]eri dikkatle okuduğumuzda gördüğümüz hatalar[illegible]ginmeden geçemeyeceğim. Bazıları, ünlü yazar[illegible]ait 50-60 roman okuduğunda kendilerini birden birer b[illegible]kurgu uzmanı olarak görmeye başlıyor. Yabancı yaza[illegible]ın bazı eserlerinden de bolca esinlenilerek kotarılmış yazıla[illegible]rtaya çıkıyor. Hele bunların bir kısmındaki inanılmaz hatalardan hiç bahsetmeyelim.

Bazen de bu hayali uzmanlar, bir bili[illegible]kurgu yazarı aynı zamanda bir bilimadamı olmalıymışçasına kaleme sarılıyor, ve her konuda kendi bilgi düzeylerine göre yorumlarda bulunuyor... Gel de tartışma. Şöyle diyebiliriz: El elden üstündür.

Bir başka grup ise "RNA ile DNA"yı, "RAM ile ROM"u, "metre ile mikrometre"yi bilmeden ortaya çıkmakta, yapıtlarının bilimkurgu romanı olduğunu savunmakta, ve kendi "klan"larını etkileyebildikleri ölçüde reklamlarını yaptırmaya çalışmaktadırlar.

Türkiye'de uzun yıllardan beri yayınlanan "Bilim ve Teknik" dergilerini okumuş olsalar, eminiz ki bu bilimkurgu yazarları (!) daha kaliteli eserler verebileceklerdi. Ayrıca, işin bir de edebi yönü var ki, işte o konudaki eksiklik sunuş yazılarında halledilemeyecek kadar derin. Yalnız kendisini "TÜRKİYE'NİN İLK VE TEK..." hastalığına kaptırmış yazar adaylarına sesleniyorum: gelin bir konuşalım, tanışalım. Eserlerinizi ortaya koymadan önce bir fikrimizi söyleyelim. Daha sonra iş işten geçmiş oluyor. Acımasız eleştirilere maruz kalabiliyor, ve bilimkurgu literatürüne "KÖTÜ ÖRNEKLER" olarak geçebiliyorsunuz.

Diğer bir konu da, ülkemizde bilime olan ilginin azlığı. Durum o kadar vahim ki, çok satan bazı gazetelerde bilimden anlayan tek bir gazeteci bile yok! Örneğin manşetten attıkları "Mars'ı keşfettik" sloganları tamamiyle hatalı. Yıllar önce Viking uzay araçlarının Mars'a gitmiş olduğunu unutmuş görünüyorlar. Promosyonla uğraşmaktan bilime ve bilimadamlarına zaman ayıramayan bu gazeteleri geçersek, Cumhuriyet gazetesinin sayın Orhan Bursalı yönetiminde verdiği, kararlı, prensipli ve nitelikli bir "Bilim ve Teknik" dergisi mevcut.

Aralık ayında, Yeni Yüzyıl gazetesinde sayın Refik Durbaş, "Şehir ve İnsan" adlı köşesinde Atılgan'dan övgüyle sözetmişti. Sayın Durbaş, Atılgan'ın 'yazı'ya önem verdiğini vurgulayarak bilimkurguseverlere çağrıda bulunmuştu. Kendisine bu anlayışlı yazısı için teşekkür ediyoruz.

Geçtiğimiz yıl yayınlanan bilimkurgu kitaplarına ait bir listeyi iç sayfalarımızda bulacaksınız. Ayrıca bu sayımızda BK olmamakla birlikte astronomi üzerine yazılmış güzel bir öykü var: Sn.Doç.Dr.Semra Çalangu'nun "Kedim Küçükayı Burcundan" adlı öyküsü.

Ankara'daki BKsever arkadaşların da artık toplantılara başladıklarını duydum. Son derece sevindirici bir gelişme. Darısı diğer kentlerin başına.

Yeni yılda sağlık ve başarı dolu günler temennisi ile, sizleri bir sonraki sayıya kadar dergiyle başbaşa bırakıyorum.

Bülent AKKOÇ

Sahibi : Hakan ALPİN
Yazıişleri Müdürü : Bülent AKKOÇ

Bu sayıya katkıda bulunanlar :
Bülent AKKOÇ, Hakan ALPİN, Kamil AYDINLI, Dr.Semra ÇALANGU, Hüsnü ÇORUK, Ali DÜZGÜN, Mustafa EDEBALİ, Cüneyt GÜLTAKIN, Aşkın GÜNGÖR, Sezen KAYMAK, Kemal KULAOĞLU, Özlem KURDOĞLU, Murad OMAY, Melih TARI, Cüneyt UÇMAN, Cüneyt YILMAZER.

Dizgi - Teknik Tasarım :
Darkwood Sakinleri
Özlem KURDOĞLU
Kapak Tasarımı :
Özlem KURDOĞLU
Düzelti : Hakan ALPİN
Özlem KURDOĞLU
Baskı : EKO Matbaası

Yazışma Adresi : Bülent Akkoç,
P.K. 1345 80008 Karaköy - İST.
Hakan ALPİN,
Çatalçeşme Sok. No:16/2
Cağaloğlu - İST. Tel: 02125201601

Banka Hesap No:
Yapı Kredi Bankası Kartal Şb. 14822-1

İş Bankası Maltepe Şb. 1037 756221 nolu Bülent AKKOÇ hesabı

Dergimizden izin alınarak alıntı yapılabilir.
Yazılardaki görüşler eser sahibine aittir.

ATILGAN BİLİMKURGU DERGİSİ

SAYI : 11 OCAK - ŞUBAT - MART '98

İÇİNDEKİLER

DAHA ÇOK VAR BUNLARDAN 2
Öykü - Cüneyt UÇMAN

NATHAN NEVER EVRENİ 4
Makale - Hakan ALPİN

KEDİM KÜÇÜKAYI BURCUNDAN 8
Öykü - Dr.Semra ÇALANGU

OYUNCAK 9
Çeviri - Larry NIVEN

OSMANLICA JULES VERNE KİTAPLARI 11
İnceleme - Cüneyt YILMAZER

DİPTE 14
Öykü - Cüneyt GÜLTAKIN

ALIENS IV 17
Alternatif Senaryo - Özlem KURDOĞLU

BİLİMKURGU TOPLANTILARI 25
Haber

GELENEK VE BK 26
Makale - Cüneyt GÜLTAKIN

ÖLÜM 29
Öykü - Murad OMAY

1997'DE ÇIKAN BK KİTAPLARI 32
Haber - Bülent AKKOÇ

CAMERON'UN RENGİ 33
Makale

ÇİZGİROMAN 36

OKUR MEKTUPLARI 39

ÖYKÜ *Cüneyt Uçman*

DAHA ÇOK VAR BUNLARDAN

Ömer aldığı yüksek derecedeki alkolün etkisinden ancak öğlene doğru kurtulabildi. Sızmış olduğu kanepede hafifçe doğrulurken bir yandan da ağrıyan başını tutuyordu. Dün gece ne kadar içtik acaba, diye düşündü. Koltukta oturarak başını kollarının arasına aldı. Lanet olsun! Niye bu kadar içtim ki? Bir an durdu. Cezmi'nin terfisini kutluyorduk galiba. Yoksa evlenmesini mi?

Önce banyoya gitti. Kafasını musluğun altına sokarak ayılmaya ve baş ağrısından kurtulmaya çalışıyordu. Sular damlayan kafasını bir havluyla kurularken mutfağa girdi. Cezveye kahve ve şeker koyup üstüne su ilave etti. Ardından da ocağa koydu. Pişen kahveyi karıştırırken birden unuttuğu birşey geldi aklına. Mutfaktan salona doğru koşarken Kahretsin! diye söylendi. Bugün Derya'yla buluşacaktık. Geç aradım diye bir saat dırdır edecek şimdi. Salona girince ilk işi saate bakmak oldu. İkiyi çeyrek geçiyordu. Kesinlikle canıma okuyacak! dedi ve telaşla telefonu çevirdi.

"Alo..."

Bu ses Derya'nın sesi değildi, ama beraber kaldığı arkadaşının sesi de değildi. O kızla iki üç kez karşılaşmış, sekiz on kez de telefonda görüşmüştü. Yine de onun sesi olmadığını anlamıştı. Buna rağmen "Derya'yla görüşebilir miyim?" diye sordu. Karşısındaki kadın, "Sanırım yanlış numara," diye cevap verdi. "Burada öyle birisi yok."

"Afedersiniz," diyerek telefonu kapattı. Telaşımdan numarayı yanlış çevirdim herhalde, diye düşündü. Bir kez daha, ama bu sefer yavaş yavaş ve dikkatli, numaraları çevirdi.

Kendisini yine aynı kadın yanıtladı:

"Buyrun..."

"Özür dilerim. Yine ben. Yani demin de ben aramıştım. Telefonunuz 667 750 128 mi?"

"Evet."

"Derya Baysan isimli birinin orada bulunmadığına emin misiniz?"

"Evet, efendim. Burası Doktor Burak Çekiç'in muayenehanesi."

"Öyle mi? Peki, teşekkür ederim."

Ahizeyi yerine koyarken şaşkınlık içindeydi. Bu numarayı üç yıldır yüzlerce kez aramış, şimdiye dek böyle bir durumla da karşılaşmamıştı.

Apar topar giyinirken aklına unuttuğu birşey daha geldi: Ocaktaki kahve. Hemen mutfağa koştu. Kahve taşmış, ocağın ateşini de söndürmüştü. Ocağı kapatıp mutfağın havalanması için camları açık bıraktı ve sokağa fırladı. "Gidip görmem lazım. Acaba telefonunu mu değiştirdi benden habersiz?"

Caddeye çıkıp bir taksi çevirdi. Ön koltuğa oturup emniyet kemerini bağlarken taksi şoförü sordu: "Nereye abi?"

"Fındıkzade'ye."

*****

Taksiden hedefine yaklaşırken aklına bir olasılık geldi. Belki de, diye düşündü, Derya bana bir şaka yapıyor. Bugün arayacağımı bildiği için başka bir arkadaşını eve çağırdı ve telefonu ona açtırdı. Eminim şimdi katıla katıla gülüyorlardır. Bu fikir ona tek açıklama gibi göründü. Yüzüne hafif endişeli bir gülümseme yayıldı. Sanırım o tiyatrocu arkadaşı konuştu benimle, diye geçirdi içinden. Neydi adı o kızın? Her neyse. Rolünü gerçekten iyi oynadı.

Ancak taksi sevgilisinin apartmanının önüne geldiğinde fikrinin yanlış olduğunu anladı. Taksinin penceresinden başını uzatıp da üçüncü kata baktığında şok oldu. Kız arkadaşının oturuyor olması gereken dairenin camının altında bir tabela vardı: "Jinekolog Dr. Burak Çekiç." Şaşkın şaşkın taksiden indi. Daldığı düşüncelerden kurtulmasını taksi şoförü sağladı. "Parayı vermedin hemşerim!"

Sanki başka bir boyuttan bir anda yeryüzüne gelmiş gibi, bir an durup aptal aptal şoförün yüzüne baktı. "Ha?.. Ah, pardon." Elini cebine atıp bir milyonluk bir banknot çıkardı ve şoföre uzattı. "Üstü kalsın," dedikten sonra apartmana doğru ilerledi. Zilde de aynı isim yer alıyordu. Basamakları ikişer ikişer çıkarak üçüncü kata geldi. Dairenin eski ahşap kapısı gitmiş, yerine bir çelik kapı gelmişti. Kapıda da metal bir plaka üstünde aynı doktorun ismi yazılıydı.

Kapının önünde kısa bir tereddüt anı yaşadı. Ardından

kapının yanındaki zile uzandı. Zili çaldıktan hemen sonra kapı otomatik olarak açıldı. İçerisi gerçekten de bir doktor muayenehanesinin girişine benziyordu. Karşısındaki masada doktorun sekreteri olduğunu tahmin ettiği genç bir kadın oturuyordu.

Genç kadın, "Buyrun efendim, size nasıl yardımcı olabilirim?" diye sordu.

Gerçekten şaşıran Ömer bir an ne cevap vereceğini düşündü. Sonra da, "Şey, sanırım yanlış geldim," diyerek dışarı çıkmak için kapıya döndü.

Ancak sekreterin, "Bir dakika," demesi üzerine tekrar geri döndü. "Siz daha önce de telefonla aramıştınız burayı," dedi.

"Bakın, sanırım bir karışıklık oldu. Ama... bilmiyorum. Burada kız arkadaşım Derya oturuyordu. Daha bir hafta önce kendisiyle buradaydık," diyebildi güçlükle.

"Yanlışınız var beyefendi. Ben Doktor Burak Çekiç'in yanında üç yıldır çalışıyorum. Üstelik muayenehanesi benim çalışmaya başlamamdan iki yıl önce açılmıştı burada."

"Anlamıyorum... anlayamıyorum..."

Aklı gerçekten karışmış bir halde kapıdan çıkarken sekreterin arkasından "Beyefendi, iyi misiniz?" diye seslendiğini duymadı bile.

*****

Aklında binbir soruyla eve kadar yürüdü. Neler olduğunu anlayamıyordu. Bunca zaman beraber olduğu kız aslında hiç varolmamış mıydı? Yoksa bir anda hiç iz bırakmadan ortadan mı kaybolmuştu? Ama böyle olması imkansızdı. Çünkü sekreter, doktorun beş yıldır orada olduğunu söylüyordu. Belki de dün gece içkiliyken başına bir kaza gelmişti ve beyninde bir hasar oluşmuştu. Ya da gerçekten çıldırıyordu.

Apartmanına geldiğinde bunları düşünerek dalgın dalgın ikinci kata çıktı. Yine aynı dalgınlıkla elini cebine attı, anahtarlarını çıkarttı ve kapıyı açmak için anahtarı kilide soktu. Ancak anahtar kilide girmedi. Daldığı düşüncelerden sıyrılarak, "Acaba yanlış anahtarı mı soktum?" diyerek şaşkın şaşkın bir kilide, bir de anahtara baktı. Fakat anahtar doğruydu. Tekrar denedi. Yine olmadı. Neden sonra zilde yazılı olan isme baktı. "Mert Gemici" yazıyordu. Hiç düşünmeden zile bastı.

Bir dakika kadar sonra kapıyı otuz yaşlarında bir kadın açtı. "Buyurun," dedi. "Ne istemiştiniz?"

Neden dediğini bilmeyerek, "Mert Bey evde mi acaba?" diye sordu.

"Hayır," dedi kadın. "Ben eşiyim. Ayşin Gemici. Mümkünse ben yardımcı olayım. Siz arkadaşı mısınız?"

"Evet. Yani çok eski bir arkadaşıyım. Belki de beni hatırlamaz. İstanbul'a gelmişken onu da göreyim demiştim," diye ayak üstü bir yalan uydurdu. Bir an durduktan sonra "Birşey sorabilir miyim?" dedi.

"Tabii."

"Kaç yıldır burada oturuyorsunuz?"

"Şey... Bu apartman yapıldığından beri. Sanırım sekiz yıl oldu. Neden sordunuz?"

"Önemli birşey değil. Teşekkürler."

Merdivenlerden inerken yavaş yavaş çıldırdığına inanmaya başlıyordu. Sanırım alacakaranlık kuşağına geldim,

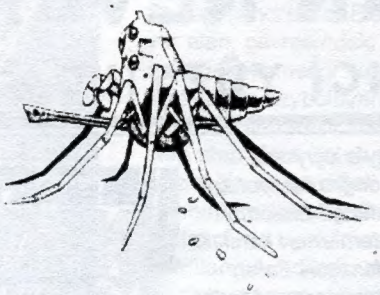

dedi apartmandan çıkarken kendi kendine. Hafızamı falan mı yitirdim? Nedir tüm bunlar? Bir kabus mu? Aklına başka bir fikir geldi. Hemen ana caddedeki telefon kulübesine koştu. Cebindeki telefon kartını makineye sokarak tuşlara bastı. Çalıştığı işyerini arıyordu.

"Zeta Bilgisayar, buyurun?"

Sesi tanıdı. "Mıstık, sen misin?"

Karşı taraf tereddütle biraz durakladı. "Pardon, tanıyamadım."

"Ben Ömer Alan. Sizin satış temsilcilerinizden biriyim. Hatırlayamadın mı?"

"Özür dilerim ama yanlışınız var. Bizim hiç Ömer adında bir satış temsilcimiz olmadı."

"Tamam," dedi umutsuzlukla. "Anlıyorum."

Son bir kez, alacağı cevabı tahmin ederek, evvelki gece beraber içtikleri arkadaşı Cezmi'nin cep telefonunu aradı. Ancak bir süre sonra onun da kendisini tanımadığını iddia ettiğini öğrendi. Yıkılmış bir halde, amaçsızca dolaşıp durdu. Ta ki bir karar verene dek.

*****

Ayşin Gemici o akşam yemek masasında eşine ve oğluna yemek servisi yaparken bir taraftan da televizyondaki akşam haberlerini izlemeye çalışıyordu.

Televizyondaki spiker, "Şimdi de üzücü bir haberle bültenimize devam ediyoruz," dedi. "Boğaz köprüsünde bugün öğlen saatleri bir intihar olayı daha yaşandı. Akşam üzerine doğru sahil koruma botları tarafından denizden çıkarılan cesedin üzerinden hiçbir kimlik belgesi çıkmadı. Cesedin kimliğiyle ilgili araştırmalar sürüyor." Ölen şahsın resmi ekranda belirince Ayşin şaşkınlıktan yemeği eşinin üstüne döktü.

"Ne yapıyorsun sen?" diye bağırdı adam.

Kadın, "Bak işte," diyerek ekranı gösterdi. "Bugün gelen arkadaşın buydu işte!"

Bir süre düşünceli düşünceli ekrana bakan adam, "Hayır," diye yanıt verdi. "Benim böyle bir arkadaşım hiç olmadı."

*****

Dünyamızın çevresinde yörüngede bulunan uzay aracının güverte olarak kullanılan bölümüne giren varlık, arkadaşını ekrana bakar ve gülme diye tanımlayacağımız sesler çıkarırken görünce, "Yine mi yaptın?" diye sordu.

"Evet," dedi diğer varlık.

"Ne zaman vazgeçeceksin şu pis şakalarından?"

"Niye vazgeçeyim ki? Sıkıntıdan patlıyorum burada. Beni bu göreve veren amir yıldız alevlerinde yansın. Neymiş efendim, yüz yıl boyunca bu gezegeni inceleyecekmişiz. Hem şakalarımın kime ne zararı var ki?"

"Aşağıdaki gezegende yaşayan canlılara zararı var."

"Amaaan, sen de. Ne olacak ki? Nasıl olsa onlardan daha çok var. Altı milyar kadar..."

MAKALE *Hakan Alpin*

NATHAN NEVER EVRENİ

YİRMİBİRİNCİ YÜZYILDA BİR HÜMANİST

"... çizgiroman tarihinde yeni bir sayfa açıyoruz. Sınırları genişletiyor, geleceğe, uzaya doğru ilerliyoruz! Artık Bonelli dizilerine bilimkurgu da eklendi! Birilerinin "Nihayet!" dediğini duyar gibiyim. Size tamamen katılıyorum; bilimkurgu beni de daima büyülemiştir! Zaten Tex'in Marslılarından Zagor'un Akkronian'lılarına; Martin Mystere'in 'Atlantis Gizemleri'nden, Dylan Dog'un 'teknoloji katılmış korku öyküleri'ne kadar her yerde, her zaman bilimkurgu gündemdeydi. Bilimkurgunun beni büyülediğini söylemiştim! Yıllardır Heinlein ve Asimov'un romanlarını hayranlıkla okurum; Virgil Finley ve Karel Thole'un çizimleri de beni çok etkilemiştir. Siegel'in 'The Invasion of Body Snatchers' ve Wise'ın 'Andromeda Strain' adlı filmlerini tekrar tekrar gördüm. 'Buck Rogers' ve 'Flash Gordon' gibi fantastik çizgiromanlarla büyüdüm. İşte sorun da burada: Edebiyatla sinemanın ortaklığından doğan bilimkurgu film ve dizileri son 10 yılda büyük gelişme kaydetti. 'Blade Runner', 'Alien', 'Terminator' gibi filmler türün en iyi örnekleri arasında yerlerini alırken, çizgiromanların bu yarışta geride kaldığı izlenimine kapıldım..."

Bu ifade ve itiraflar, İtalyan çizgiroman sektörünün lokomotifi olan Sergio Bonelli'ye ait. Sektörün duayeni 'Baba' Giovanni Luigi Bonelli'nin (d.1908, Milano) ölümüyle şirketi devralan oğul Bonelli, babasından miras kalan çizgiroman sevdası ve küçük yaştan itibaren yayıncılık dünyasının tam merkezinde bulunmasının getirdiği tecrübe desteğiyle, şu anda Avrupa'nın en büyük kapasiteli yayınevinin (Sergio Bonelli Editore) başında, kendi branşındaki başarılarına başarı katmakla meşgul. Bonelli, genelde Tex için, Guido Nolitta takma

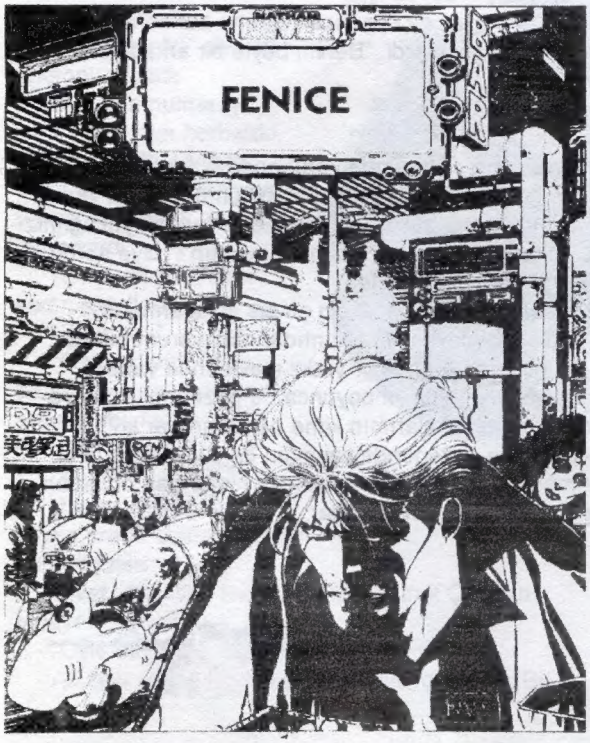

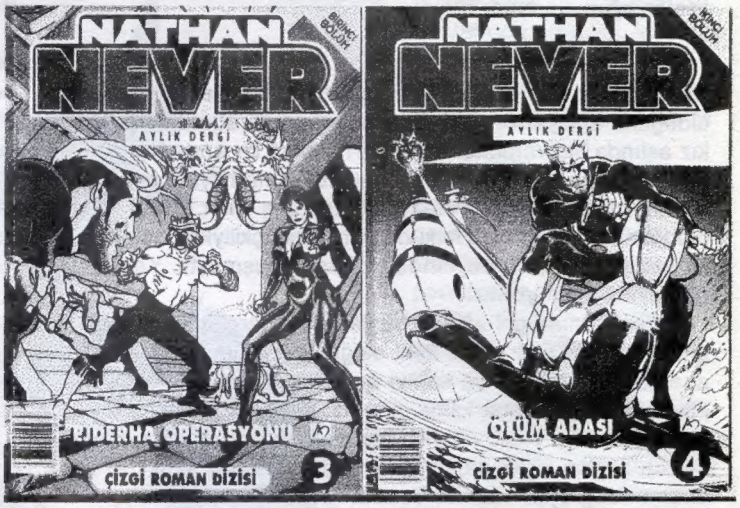

Örnek olarak Nathan Never'ın ilk macerası olan Özel Alfa Ajanı (Agente Speciale Alfa) isimli macerada, senaryo içindeki bazı tiplemeler BK film ve romanlarından adapte edilmişlerdir. Philip K.Dick'in 'Do Androids Dream of Electric Sheep' (Androidler Elektrikli Koyun Düşler mi) romanında yer alan, çevresindeki insanlarla konuşurken engel olamadığı kekemeliği neredeyse aşık olduğu teknolojiyle ilgilenirken kayboluveren karakter, Nathan Never'da Sigmund ile temsil edilir. Ayrıca adı geçen roman, 2. macera olan Kara Sütun (Il Monolito Nero)'nun 40. sayfasında, geleceğin peygamberi (!) Aristotele Skotos'un TV'deki canlı yayınının arasına girilen bir reklam olarak sunulmuştur. Androidlerin uyutulması konusu halledilince, 'humanist' insanların kendilerini rahat hissedebilmeleri için onlara bir de rüya programı geliştirilip pazarlanıyor, ve P.K.Dick'e bir gönderme daha yapılıyor.

Nathan Never'daki her çeşit yer ve kişi ismi özel olarak seçilmiştir. 1990 sonrası İtalyan çr devi Bonelli, Amerikan çr dergi ve kahramanlarının oluşturdukları 'ortak evren'in bir benzerini kendi eserlerine uyarlamaya başlamıştı. Bunun örneklerine NN'da da rastlıyoruz. Bütün seriler giderek birbiriyle daha bir örtüşüp ortaklaşıyor, hatta kahramanlar birbirleriyle ortak maceralarda buluşabiliyor artık. Bu yöntemle hem okuruna diğer serinin -belki de takip edilip, alınmayan- kahramanı tanıtılıp ısındırılıyor; hem de maceralara farklılık kazandırılıyor. Bonelli etiketinde Martin Mystere'i Dylan Dog'la, Mister No ile aynı macerada görebiliyoruz artık.

Özel olarak seçilen kişi adlarına tekrar dönecek olursak, Alfa Ajansının diğer elemanlarından, NN'ın arkadaşı Legs Weaver'ı örnek verebiliriz.. kendisinin hem tipi, hem de soyadının çıkış noktası, Alien serisinin başrol oyuncusu Sigourney Weaver'dır.

ismini kullanarak senaryo yazarlığı yapmıştır. Yılların kahramanları olan Tex (1948), Zagor (1961), Il Comandante Mark (Kaptan Swing) (1966), Mister No (1975), Martin Mystere (1982), Dylan Dog (1986), ve Nick Raider (1988), gerek işledikleri konularla, gerek çizgi tadlarıyla kendilerine has okur kitlelerini çoktan oluşturmuşlardı. Söz konusu kahramanların içeriklerinin western, macera, detektiflik, gizemcilik, korku, fantazi, polisiye ile sınırlı kalmasını ve (Bonelli'nin yukarıda kendi ifadeleriyle eksikliğini belirttiği gibi) bilimkurgu'ya sadece zaman zaman değinerek bu çok tutulan ana dalı 'es' geçmelerini noktalamak amacıyla, Michele Medda, Antonio Serra ve Bepi Vigna üçlüsünün hazırladıkları projeye sıcak bakmıştır. Bonelli firması için Dylan Dog, Martin Mystere ve Nick Raider dizilerini hazırlayan bu üçlü, Nathan Never'ı benzeri örneklerinden farklı olarak hazırlamışlardı. Bonelli'nin ifadesiyle bu, "*... daha gerçekçi, ve hepsinden önemlisi, "gelebilecek" bir gelecekti!*" Seriyi hazırlamakla görevlendirilen Castellini, Bonazzi, Casini, Toffanetti, Mari, Bastianoni, De Angelis, Rinaldi, Esposito Kardeşler gibi genç ressamlar, gelecek yüzyılda yaşayan, ama geçmiş için nostaljik duygular taşıyan Nathan Never'ı, geleceğin "olasılığı güçlü" ortamındaki teknolojik gelişmeleri planlayarak çizmeye başlamışlardı..

Değişik ressamların çizgi stilleri arasındaki farklar zaman zaman görsel rahatsızlık yaratıyor olsa da, konulardaki ana-ara temalar ve yakın geleceğin olası ortamı, BK filmlerinden alıntılar ve minik edebi göndermeler, okuru kolaylıkla yakalayabiliyor. Sonuçta Westernler içinde Alaska (Ken Parker) neyse, BK çizgiromanlar içinde Nathan Never da o..

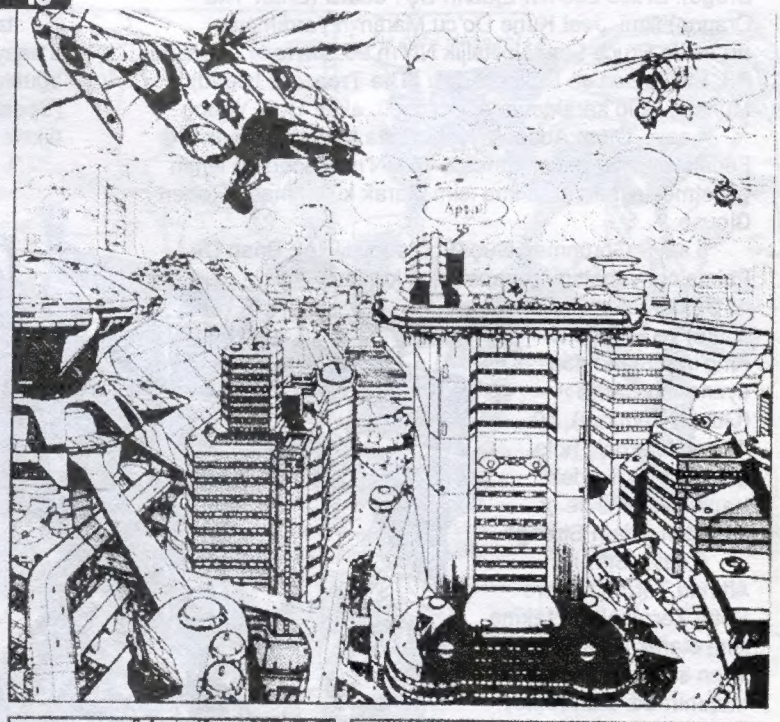

... Modern teknolojinin göbeğinde, 20.yy'ın kayıp hümanistlerden biri olan Nathan Never'a kendi çağdaşlarının yakıştırması.

Çr'larda lokal bir kültüre bel bağlamaktansa, evrensel bir dünya kültürünü sunabilen İtalyan ekolü, BK başyapıtı NN'da da bunu rahatlıkla sunabiliyor. Kara Sütun'daki fanatik kolleksiyoncu Al Castle'ın gizli sığınağında siyah-beyaz eski bir TV'den gramofona, tilt makinesinden kola makinesine, her çeşit eski radyodan daktilolara dek çeşitli 20.yy objesiyle karşılaşırken, aynı macerada Stanley Kubrick hakkında bilgiye ve 2001 Uzay Macerası (2001: A Space Odyssey) filmine rastlayabiliyoruz. Opera şarkıcısı Enrico Caruso'nun 'Palyaçolar' yorumundan, Gene Kelly'nin 'Yağmurda Şarkı' (Singing In The Rain)'ine kadar pek çok kültürel ve sanatsal açılımla karşılaşabiliyoruz. Hatta 20.yy objelerinin arasında bir de Martin Mystere çr cildi bulunabilmekte (2. cilt, 66.sayfa, 3.4.kare). Normal yaşamın olmadığı, terkedilmiş İkinci Sektör'deki eski bir sinema salonunun girişinde Aliens, Top Gun, Psycho, Rocky 56(!) afişlerine rastlıyoruz. Yine aynı maceranın 85. 86. sayfalarında, NN'ı Gotham City'nin savunucusu, Gecelerin Şövalyesi Batman'e göndermeler yaparken buluruz. 97. sayfada ise misafir komşu kızı havaalanından uğurlayan NN, kızı THX 1138 sefer sayılı uçağa bindirir. Bildiğiniz gibi THX 1138 de bir BK filmidir (George Lucas - 1971).

Diğer NN sayılarında ise şu gönderme ve açılımlarla karşılaştık:

3.sayı- Ejderha Operasyonu (Operazione Drago): Bruce Lee'nin Ejderin Üç Fedaisi (Enter The Dragon) filmi. Jeet Kune Do'cu Martin'in yardımcısı Bruce'da Bruce Lee. Nostaljik NN'ın 96. sayfada okuduğu, R.L.Stevenson'un Define Adası (The Treasure Island). Muhafız Bolo karakterinde, dövüşçü, aktör Bolo Young.

4.sayı- Ölüm Adası (L'Isola Della Morte): Ejderin Üç Fedaisi filminin genel konusu, ve NN'ın macerada filmin yönetmeninin adını takma isim olarak kullanması: Robert Clouse.

5.sayı- Görünmez Güç (Forza Invisible): Brian De Palma'nın yönettiği, parapsikoloji konulu iki filmden alıntılar: The Fury (Öfke) ve Stephen King'in romanından uyarlanan Carrie (Günah Tohumu). 40. 41. sayfalardaki hologram porno filmdeki Kaptan Kosmo ile çr karakteri Adam Strange.

6.sayı- Sıfırın Altında Terör (Terroro Sotto Zero): NN'ın takma isim olarak kullandığı, Alien serisinin baş kahramanının adı olan Ripley. Ayrıca 51. sayfada çizilmiş, Ripley'nin serinin ikinci filminde yaratıkla savaşırken kullandığı yük taşıma araçları. 53. sayfada, belki gelecekte bile yayınlanması gereken bir çr'a gönderme: Silver Surfer.

7.sayı- Yasak Bölge (La Zona Proibita): John Carpenter'ın 'New York'dan Kaçış' (Escape From New York)'una; Drake Uzay Yolları ile Jerry Drake'e, yani Mister No'ya göndermeler. Ayrıca şirket amblemi olarak Mister No'nun dört yapraklı yoncası seçilmiş. 48.sayfada Japon BK çr karakteri Tetsuwan Atom'a gönderme. 50.sayfada ise Uzay Yolu (Star Trek) ile ilgili çizilmiş bir afiş.

8.sayı- Gölge Adamlar (Uomini Ombra): Macera ismi ve içeriğinde yer alan kimliği meçhul kişilerle Martin Mystere'deki Kara Adamlara göndermeler. 59.sayfada Fil Adam (The Elephant Man)'e ait afiş.

9.sayı- Bir Yabancının Gözleri (Gli Occhi Uno Sconoscruto): Ridley Scott'un Blade Runner (Bıçak Sırtı)'nın etkileri ve sonu; II.Dünya Savaşı öncesi Almanların ünlü zeplini Hindenburg'a ithafen 28.sayfada Hindenburger zeplini ve firması; 40. sayfada yine nostaljik kitaplıkta JRR.Tolkien'in Silmarillon'u.

10.sayı- Cehennem (Inferno): 23.sayfada macera isminin esin kaynağı, Dante'nin İlahi Komedya'sı (La Divina Comedia).

NN ülkemizde yayınlanan maceralarında işte tüm bu atıf, gönderme, etkilenme ve adaptasyonlarla BK severleri kendisine çekivermiştir. Ayrıca ülkemizde yayınlanmayan -belki de hiç yayınlanamayacak olan- örneğin Martin Mystere'le ve onun baş düşmanlarından Mr.Jinx ile mücadeleleri gibi kayda değer maceralarına ise kendine has üslubuyla devam etmektedir.

İtalya'daki aylık periyodu içerisinde Mart '98 itibariyle 81.sayısı yayınlanan NN'ın, BK edebiyatı ve sinemasının ağırlıklı işlendiği Almanak'ı (Almanac), Özel Sayılar'da (Special Numero) yayınlanmakta. İtalya'da ve yayınlandığı ülkelerde en sevilen BK çr serilerinden biri olan NN'ın kahramanının yaşam felsefesi ise son derece insani. Kadın katili bir psikopatın intiharından duygusal olarak etkilenebilecek derecede hem de.. (Sayı 9- Bir Yabancının Gözleri'ndeki Manny Grey). Gözleri dolabiliyor; iki sevgiliyi kurtarmak isterken kötü adamların saldırısında kör olan Peder Homeros'un org çalma isteğini yerine getirebilecek derecede sevecen. Hatta bu iki sevgiliden biri de mutanttır (değişken-yarı insan), ve gelecekte insan haklarının halledilebileceği mantığı atlanarak mutant'ların hakları ve insan ırkıyla aralarındaki ırk ayrımcılığı konuları tartışmaya açılabiliyor. "Ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmak üzere yaratılan bir alt tür" olarak sunulan mutant'lardan birini (Shara) seven banka soyguncusu insan (Hans), ikinci dereceden suç işler ve bir mutantla birlikte olur. Soygunu yapma amacı da mutant sevgilisi ile

*Philip K.Dick'in **Bıçak Sırtı** romanından fırlayan Sigmund..*

daha rahat yaşayabileceği bir yere gitmektir. Sevgi dolu, ama sevgilisinden uzak olan NN (karısı ölmüştür, ama nasıl? Türkiye'de yayınlanan maceralarda bu hiç ortaya çıkmadı), bu iki sevgilinin ayrılmaması için elinden geleni yaparken onlara mantıklı ve hukuksal bir çare önermekten de geri kalmaz.

Uzak Doğu sporlarını ve yaşam felsefesini bilen NN, belki de bu yüzden 20.yy'da noktalandığı söylenen hümanizmle dolu, elektronik ve teknolojiden henüz uzak olan modern insan olarak yaşar. Aşırı zevk ve eğlenceleri yoktur. Çapkın değil, özlem doludur. Tam bir görev adamıdır. Edebiyata ve kitaplara düşkündür.

NN tipleme olarak, Altın Çağın altın ismi Alex Raymond'un Flash Gordon'undan esinlenmiştir denebilir. Tehlikeli olayların akışına karşı koymaksızın elinden gelenin en iyisini yapma huyu, Mister No'yu hatırlatıyor. Jerry Drake'in 'Bay Hayır' olarak tarihe geçmesi gibi Nathan da 'Asla' (Never) olarak yaşayabilmektedir. Nathan'ın 'Asla'ları; insanı kendinden ve etrafından uzaklaştırabilen teknolojinin kötü kullanımı, kötülük isteyenlerin iyilerin haklarına tecavüzü, sevgisizlik, saygısızlık, hedefsiz yaşam felsefeleri, vb.. gibi, hümanist duygu ve düşüncelerin karşısında olan her şey üzerine görünmektedir. Bağlı olduğu Alfa Ajansının şefi Reiser'ın yakıştırması olan 'Nat' kısaltmasına tepkisi de, kendinden ve kendine ait değerlerden taviz vermemesinin bir göstergesidir.

NN'daki maceralarda ortaya çıkan sonuç, genelde onun geçmişe ait bir tip olduğudur.

Herşeyin ötesinde NN üzerine yazılabilecek çok fazla konu olmasına rağmen, BK severlerin onda bulabileceklerinden bazılarını dile getirmek yeterli olacak bu yazı için. "Gelebilecek" bir gelecekle tanışmak isterseniz NN sizi bekliyor. Eminim o, okurları için 'Never' vazgeçilmez bir kahraman.

NATHAN NEVER TÜRKİYE YAYIN BİYOGRAFİSİ:

AD Yayıncılık'tan çıkan seride:

Dizi Editörü:
Ege GÖRGÜN (1-6)
Ayşe AKYÜREK (7-9)
Birgül GÖKER (10)

Çeviren:
Zeynep KUMRULUOĞLU (1-4)
Arzu GÜLDİKEN (5-8)
Kozan DEMİRCAN (9-10)

ÖYKÜ **Dr. Semra Çalangu**

KEDİM KÜÇÜKAYI BURCUNDAN

Benim bir kedim var. İsmi Yumak. Bütün kediler ve kediseverler gibi, kedilerin insanlardan daha akıllı olduğuna inanır. Geceleri bahçeye çıkıp sırt üstü yatmayı ve yıldızlara bakmayı sever. Geçen yıl bir gece bahçeye çıktığında ben de onu izledim. Önce bir gerindi, başını kaldırıp uzun uzun havayı kokladı. Sonra gözlerini yukarıda bir noktaya dikti.

"Nereye bakıyorsun?" dedim.

"Kutup yıldızına," dedi, "ben küçükayı burcundanım."

"Ne ilgisi var," dedim, "kutup yıldızına bakmakla küçükayı burcundan olmanın birbiriyle ne ilgisi var?"

Doğrusunu isterseniz, kedimin küçükayı burcundan olmasına hiç şaşırmamıştım. Doğum gününü bilmiyordum ama bugüne dek hiç bir insanın büyükayı ya da küçükayı burcundan olduğunu duymamıştım. Tekir kedim de uzun yumuşak tüyleri ve kocaman patileriyle minik bir ayıya çok benziyordu. Başını kaldırıp küçümseyen bir ifade ile bana baktı: "Demek kutup yıldızının küçükayı takımyıldızında olduğunu bilmiyorsun!" dedi. "Üstelik küçükayının bir burç olmadığını bile bilmiyorsun! Peki, sen hangi burçtansın?"

"Oğlak" dedim.

"Gökyüzünde oğlak takımyıldızının nerede olduğunu biliyor musun bari?"

Çok utandım. Her gün gazeteyi alır almaz yıldız falını açıp oğlak burcu köşesini mutlaka okurdum, ama bir kez bile oğlak burcunu gökyüzünde aramak aklıma gelmemişti. Yarından tezi yok, bu "adı var kendi yok" oğlak burcunun nerede olduğunu araştırıp öğrenecektim. Ama bu gece kutupyıldızı ile küçükayının yerini öğrenebilirdim herhalde. Anlaşılan ikisi de gözüküyordu, kedim onları gözlediğine göre...

Başımı gökyüzüne kaldırdım. Sandığınız gibi yüzlerce ya da binlerce yıldız göremedim doğal olarak... Sadece birkaç tane parlak yıldız vardı. İçlerinden en parlak olanını, kırmızı bir yıldızı işaret edip sordum:

"Kutup yıldızı şu parlak kırmızı olan mı?" Kedim neredeyse acıyarak baktı bana: "Hayır" dedi, "o bir yıldız değil. O bir gezegen. Kırmızı gezegen, yani Mars."

"Nereden biliyorsun gezegen olduğunu ?"

"Çünkü öbür yıldızlar gibi göz kırpmıyor. Yıldızlar güneş sisteminin dışında, çok uzaklarda oldukları için ışıkları titreşir, yani göz kırparlar. Gezegenlerle yıldızları böyle ayırt edebilirsin. Yıldızlar göz kırpar, gezegenler kırpmaz."

Ne ukala kedi! Ama böyle bir bilgiyi bu kadar kolayca öğrenebileceğim için sevindim.

"Peki kutup yıldızı hangisi? Şu göz kırpan parlak mavi yıldız mı?"

"Hayır" dedi bizimki. "Kutup yıldızı, sanıldığının tersine, sönük bir yıldızdır. Hiç de parlak değildir. Kutup yıldızını bulmak için küçükayı takımyıldızını, küçükayıyı bulmak için de önce büyükayı takımyıldızını bulmalısın. Aslında okula giden herkes, okulda öğrendiği herşeyi unutsa da bir tek büyükayıyı unutmaz. Tabii benim gibilerin büyükayıyı öğrenmeleri için okula gitmeleri gerekmez.

Başımı yukarı kaldırınca, belki biraz da korkudan, büyükayıyı hemen görüverdim. Kocaman bir kepçe gibi. Dört yıldız kepçenin kendisini, üç yıldız da sapını oluşturuyor. Toplam yedi yıldız. Çevresinde başka yıldızlarda var ama onlar daha sönük.

"Bak," dedi, "kepçenin dört köşesinde dört yıldız var ya, sap tarafında değil de öbür yandaki iki yıldıza bak. Bu iki yıldızın arasındaki uzaklığın beş katı kadar uzağa, daha yukarı kaldır başını. İşte oradaki yıldız, küçükayının tam kuyruğunun ucu. Yani kutup yıldızı. Yani Polaris."

Biraz hayal kırıklığına uğramıştım doğrusu. Sönük bir yıldızdı kutup yıldızı. Aramazsan bulunmaz bir yıldız. Küçükayı denen küçük kepçenin sapının en ucundaydı. Demek kuzey orasıydı!

"Amma da önemliymiş küçükayının kuyruğu," dedim. "Büyükayının kuyruğunda bir şey yok mu ?"

"Olmaz olur mu?" dedi benim çok bilmiş kediciğim. "Bir kere kuyruğu ya da kepçe sapını oluşturan üç yıldızdan ortadaki tek bir yıldız değil. Bir çift yıldız: Algol ile Mizar. Görebiliyor musun? Ama onun bir ikili olduğunu sadece gözü keskin olanlar görebilir. Sen ancak dürbünle görebilirsin."

İşte bu sefer de miyopluğumla alay ediyordu! Kendisi gece karanlığında bile her şeyi görebiliyordu ya! Oysa ben miyop gözlüklerimle ancak parlak yıldızları zar zor seçebiliyordum.

"Kuyrukta değil ama kuyruğun uzantısında senin çok rahat görebileceğin bir şey var. Kepçenin sapı bir yay gibi, değil mi? Yayı ileriye uzat ve bak. Ne görüyorsun?

"Kırmızı parlak bir yıldız," diye bağırdım. "Bu Mars değil. Kırmızı ama göz kırpıyor. Bir yıldız bu !"

"Evet" dedi, "Arkturus, yani ayının kuyruğu. Arkturus, Çoban takımyıldızındadır ve gökyüzünün en parlak yıldızlarından biridir."

O anda, bu kadar bilgiç bir kedim olduğu için gurur duydum. Sadece bilgiç değil, üstelik bilge bir kedi. Ve o anda, onunla birlikte ben de gökyüzüne bakmaya, gökyüzünü öğrenmeye karar verdim. Baktıkça, gördükçe, öğrendikçe gökyüzünü sevdim. Gördüm ki gökyüzü saçma sapan yıldız fallarına sığmayacak kadar geniş ve görkemli.

Eğer siz de hâlâ "annenizin yıldız fallarını kullanıyorsanız" ve hangi burçta olduğunuzu çok iyi biliyor ama burcunuzun "nerede" olduğunu bilmiyorsanız, kedinize sorun. Bir kediniz bile yoksa, herhangi bir sokak kedisine sorun. Siz "aslan" burcundansınız ya, bakalım o hangi burçtanmış ?

ÖYKÜ **Larry Niven**

Çeviren: Özlem Kurdoğlu

THE TOY

OYUNCAK

Sonda başlarının üzerinden geçip atmosfere girerken, çocuklar altı-nokta Derebeyi oynuyor, kuma çizilmiş bir altıgenin noktaları üzerinde oradan oraya zıplıyorlardı. Onu o sırada farkedebilirlerdi, zira atmosfere girerken epey ısı yayıyordu; ama kimse başını kaldırıp bakmadı.

Birkaç saniye sonra retroroket ateşlendi.

Yumuşak bir kızılötesi ışın yağmuru limoni kumları yıkadı. Yüzlerce metrekarelik turuncu Mars çölü üzerinde, geniş alanlı kara ot yığınları, ısıyı yakalayıp biriktirmek için yapraklarının kıvrımlarını açtılar. Kumun altında gömülü ufak yaratıklar vantilatöre benzer uzantılarını yükselttiler.

Çocuklar hala durumu farketmemişlerdi, ama kulak kabartmaya başlamışlardı. Kulakları sesten çok ısıya duyarlıydı; bir ısı kaynağını dinliyor olmadıkları sürece çocukların kafalarında gümüş çiçekler gibi katlanmış halde dururlardı. Bir anda tomurcuk gibi açılıyorlardı, ve kara renkteki iç kısımları ortaya çıkıyordu; bir an sonra titreyip dönerek araştırmaya başlıyorlardı. Biri döndü ve onu gördü.

Doğuda, yukarıda, yavaş yavaş inen beyaz bir ışık noktası.

Çocuklar ağızlarını açıp kaparken ısı kaynağı olan iç kısımlarını gösteriyor, bu arada yaydıkları ısı dalgaları aracılığıyla konuşuyorlardı.

Hey!

Bu da ne?

Haydi gidip bakalım!

Derebeyi oynunu unuttular, limoni kumların üzerinde koşturarak düşen şeyi karşılamak için yarıştılar.

Yanına vardıklarında çoktan inmişti, ve hâlâ sıcak sıcak bağırıyordu. Sonda büyüktü, neredeyse bir ev kadardı. Tepesinde yuvarlak bir çatısı, altında büyük, sıcak bir ağzı olan geniş bir silindir gibiydi. Siyah-beyaz kareli boyası yüzünden bir devin oyuncağı gibi görünüyordu. Geniş, yuvarlak ayaklarla son bulan, komik biçimde açılmış üç metal bacağın üzerinde duruyordu.

Çocuklar metal kaplamaya sürtünmeye, mutluluklarını ara ara yolladıkları dalgalarla belli ederek sıcağın tadını çıkarmaya başladılar.

Sonda titredi. İçeride hareket vardı. Çocuklar geriye doğru zıpladı. Hepsi birbirine bakıyor, içlerinden biri kaçacak olursa aynısını yapmaya hazır bekliyordu. Kimse ilk kaçan olmak istemiyordu ama, ve bir anda artık çok geçti. Sondanın kavisli duvarlarından biri dışarıya doğru olduğu gibi açılıp gürültüyle kuma indi. Altında kalan bir çocuk, başını ovuşturarak ve ağzından sıcak sözcükler fırlayarak dışarı çıktı: henüz öğrenmemiş olması gereken sözcüklerdi bunlar. Kafa derisindeki yaradan, kenarları birleşip kapanmadan önce bir parça buhar yükseldi.

Gökyüzünün ortasında duran, küçük, parlak beyaz güneş, sondadaki açıklığın üzerinde ışık geçirmeyen, kara bir gölge oluşturuyordu. Gölgenin içinde birşeyler kıpırdadı.

Çocuklar şaşkınlık içinde izlemeye devam ettiler.

ABEL açıklıkta durakladı, sonra giriş panelini rampa olarak kullanarak dışarı çıktı. Altı balon tekerlek arasına yerleştirilmiş, üzeri plastik ve metal öteberi dolu bir platformdan oluşuyordu. Kuma ulaştığında ne yapacağından emin değilmiş gibi bir an durakladı, sonra sallanarak yolunu bulmaya çalışırken tekerlekleri dönerek onu Mars yüzeyine çıkardı.

Rampanın altında kalan çocuk kımıldayan şeyi tekmelemek için üzerine sıçradı. ABEL hemen durdu. Çocuk geri kaçtı.

Birden aralarında bir yetişkin belirdi.

NE YAPIYORSUNUZ?

Hiçbirşey, dedi biri.

Sadece oynuyoruz, dedi öteki.

EH, ONA DiKKAT EDiN.

Yetişkin, altı çocuğun her birine ikizi olabilecek kadar benziyordu. Ağzının tavanı her birininkinden daha sıcaktı -ama sesindeki otoritenin tek nedeni ısısının yüksekliği değildi.

BiRiLERi BU NESNEYi YARATMAK iÇiN BÜYÜK ÇABALAR HARCAMIŞ OLMALI.

Evet efendim.

Çocuklar biraz uslanmış gibiydi şimdi. Otomatik Biyoloji Laboratuvarı'nın çevresinde toplandılar. ABEL'ın vücudunun yarısını oluşturan fıçı şeklindeki bölümün kenarındaki bir kapının açılmasını izlediler. Kapının içindeki bir tabanca, ucunda ağırlık asılı bir kabloyu yükseğe doğru fırlattı.

O şey az kalsın beni vuruyordu.

Oh, canıma değsin.

Kablo, kum ve tozla kaplanmış halde sürünerek ABEL'in yanına geri geldi. Çocuklardan biri kabloyu yaladı ve yapışkan, tatsız bir maddeyle kaplanmış olduğunu farketti.

İki çocuk önce yavaş hareket eden platformun, sonra da silindirin üzerine tırmandı. Ayağa kalktılar, kollarını sallayarak yassı üçgen ayaklarının üzerinde dengede durmaya çalıştılar. ABEL bir kara ot yığınına doğru ani bir dönüş yaptı, ve her iki çocuk da kuma devriliverdiler. Biri hemen ayağa kalkıp tekrar tırmanmaya girişti.

Yetişkin bütün bu olanları kuşkuyla izliyordu.

Bir başka yetişkin yanında belirdi.

GEÇ KALDIN. XAT BNORNEN CHiP'E BiR RANDEVUMUZ VARDI. UNUTTUN MU?

UNUTTUM. ÇOCUKLAR BiRŞEY BULMUŞ.

GÖRÜYORUM Ki ÖYLE. NE YAPIYOR?

AZ ÖNCE TOPRAK ÖRNEKLERi ALIYORDU, VE BELKi DE SPOR TOPLAMAYA ÇALIŞIYORDU. ŞiMDi DE OTLARA iLGi GÖSTERiYOR. ÖLÇÜMLERiNiN NE KADAR SAĞLIKLI OLDUĞUNU MERAK EDiYORUM.

DUYGU TAŞISAYDI ÇOCUKLARA iLGi GÖSTERiRDi.

BELKi DE.

ABEL durdu. Önündeki bir kutudan teleskop bacağı çıkarak araziyi taramaya başladı. Kuzeydoğu ufkundaki Mare Acidalium tepelerinin alçakta oluşturduğu karanlık çizgiden yola çıkan lensi, tam gerideki boş, turuncu Tracus Albus çölüyle karşı karşıya kalana kadar devrine devam etti. Bu noktada lens, üzerine tırmanmış olan çocukla göz göze gelmişti. Çocuk kulaklarını çırptı, yüzünü garip şekillere soktu, anlamsız sözcüklerle bağırdı, ve lense doğru uzun dilini çıkararak nanik yaptı.

iŞTE BU KAFALARINI EPEY MEŞGUL EDER SANIRIM.

SENCE BUNU KiM YOLLAMIŞ OLABiLiR?

ARZ OLMALI. KAMERADAKi SiLiKAT DiSKE BAK, GEÇiRGENLiĞi TAM DA O GEZEGENiN YOĞUN ATMOSFERiNi AŞABiLECEK FREKANSLARDAKi IŞIĞA GÖRE.

GÖRÜŞ BiRLiĞi.

Tabancanın tetiği kara otun içine doğru tekrar çekildi, ve fırlatılan kablo yeniden geri sarılmaya başlandı. Bir başka kutucuğun kavisli kapağı geriye doğru kayarak açıldı. Tırmanmış olan çocuk burnunu sokarak bunun içine doğru baktı, diğer çocuklar aşağıdan hayranlıkla onu izlediler.

Yetişkinlerden biri bağırdı. GERi ÇEKiL, SENi KÜÇÜK OT-BEYiNLi!

Çocuk ona doğru kulaklarını doğrultmak üzere döndü. Tam o sırada ABEL'ın yolladığı ince, yakut renkli bir lazer ışını çocuğun kulağının dibinden geçti. Koyu mavi gökyüzünü delen sonu belirsiz bir neon çizgisi halinde bir süre görünüp kayboldu.

Çocuk canını kurtarmak için alelacele aşağı inip kaçtı.

ARZ O YÖNDE DEĞiL, dedi yetişkinlerden biri.

YiNE DE O IŞIN DEMETi BiR MESAJ OLMALI. BELKi YÖRÜNGEYE YOLLANMIŞTIR?

Yetişkinler başlarını gökyüzüne çevirdiler. Gözleri gerekli ayarı yaptı.

EN YAKIN UYDUNUN ÜZERiNDE. GÖRDÜN MÜ?

EVET. OLDUKÇA iRi... PEKi ÇEVRESiNDE HAREKET EDEN O UFAK ŞEYLER NEDiR? OTOMATiK BiR SONDA DEĞiL O, BiR ARAÇ. SANIRIM YAKINDA KONUKLARIMIZ OLABiLiR.

ONLARA VARLIĞIMIZI ÇOK ÖNCEDEN HABER VERMiŞ OLMALIYDIK. GENiŞ BiR RADYO-FREKANS LAZERi BU iŞi GÖRÜRDÜ.

NEDEN BÜTÜN ANGARYAYI BiZ YÜKLENMELiYMiŞiZ? HELE BÜTÜN O METALLER, GÜNEŞ IŞIĞI VE ONCA KAYNAK ONLARIN ELiNiN ALTINDAYKEN?

Ot yığınıyla işi biten ABEL, aşınmış surların karanlık çizgisine doğru harekete geçti. Çocuklar sürü halinde onu izliyordu. Laboratuvar bir yapışkan kablo daha attı, yere düşmesini bekledi, sonra geri sarmaya başladı. Bir çocuk kabloyu yakalayıp çekti. Laboratuvarla Marslı arasında başlayan çekiştirme oyunu, kablonun kopmasıyla sona erdi. Diğer bir çocuk uzun, ince parmağını girintiye soktu, ıslak birşeyle kaplanmış halde geri çıkardı. Sıvı buharlaşmadan parmağını ağzına götürdü. Beğendiğini belirten bir ısı dalgası yolladı, ve dilini girintiden içeri uzatıp Marslı mikroorganizmalar için hazırlanmış et suyunu buldu.

KES ŞUNU! O SANA AiT DEĞiL!

Yetişkine kulak veren olmadı. Çocuk laboratuvarın yanısıra koşarak dilini etsuyunun içinde tuttu. O arada diğerleri, ABEL'ın önünde durduklarında, laboratuvarın yön değiştirip "engel"in çevresinden dolanma eğiliminde olduğunu farketmişlerdi.

BELKi YABANCI YARATIKLAR SONDANIN TOPLADIĞI BiLGiLERi YETERLi BULUP EVLERiNE DÖNERLER.

SAÇMA. KAMERALAR ÇOCUKLARI GÖRDÜ. ARTIK VARLIĞIMIZDAN HABERLERi VAR.

SENCE SIRF DiTHTA'YI GÖRDÜLER DiYE YAŞAMLARINI BURAYA iNMEK iÇiN TEHLiKEYE ATARLAR MI? DiTHTA ÇiRKiN BiR ÇOCUK, HATTA BANA BiLE ÇiRKiN GÖRÜNÜYOR, Ki BELKi DE ONUN AiLESi BENiM.

ŞU YAPTIKLARINA BAK.

Laboratuvarın sağından, solundan geçip hareketli "engeller" yaratan çocuklar, ABEL'ı bir uçuruma doğru yönlendiriyorlardı. Bir tanesi hala ABEL'ın tepesindeydi, metal yan yüzeyleri tekmeleyerek onu sürüyormuş gibi yapıyordu.

ONU KIRACAKLAR. ÇOCUKLARI DURDURMALIYIZ.

EVET... YABANCILARIN BURAYA iNSANLI ARAÇ YOLLAYACAKLARINI DÜŞÜNÜYOR MUSUN GERÇEKTEN?

BiR SONRAKi ADIMIN BU OLMASI KAÇINILMAZ.

O DA ÇOCUKLARIN ELiNE GEÇMESE BARi..

Cüneyt Yılmazer

OSMANLICA JULES VERNE KİTAPLARI

Kitap ve dergi okuyucuları açısından, Türkiye'de özellikle on seneden uzun bir süredir, belirli bir alana yönelen insan sayısının giderek artış gösterdiğini söylemek herhalde yanlış olmaz. Örneğin; uçaklarla ilgili okuyucular, gemiler ve yelkenlilerle ilgilenenler, fotoğraf ve sinema meraklıları, tiyatrocular... ve de bilimkurguseverler. Bu örnekler çoğaltılabilir. Bu tür okuyucuların başka birşey okumadıklarını söylemek doğru olmaz. Ancak yine de onları ayırdeden özellik kendi konularının bir kolleksiyoncusu olmalarıdır. Tabii bu, ilgilinin uzmanlık alanı da olabilir. (Yani pratik üretiminde bulunduğu bir alan.) Ya da salt bir okur olarak geniş bir yelpazeye, veya birkaç kategoriye göre sınıflandırılabilir. Ancak bu bizim konumuz değil. Tıpkı bu uzmanlaşma ya da bir alana yönelmenin giderek artmasının sebeplerinin konumuz dışı olması gibi. Gerçekte bu bir araştırmacılık, hatta bir uzmanlık işidir. Bu grupların arasında bilimkurguseverlerin ayrı bir yeri olduğu kanısındayım. Özellikle türün içeriği açısından olsa gerek, bilimkurguyla ilgili dergi ya da kitaplara pek de sözcüklerle anlatılamayacak, tutkuyla gizem arası yaklaşımlarından dolayı. Ayrıca etki-tepki, arz-talep gibi genel geçerliği olan yasalar da insanları daha çok bu konuya itiyor. Bilimkurgu'nun babalarından sayılan Jules VERNE'in Türkçe yayınlanan kitaplarının yanında Osmanlıca'larının da aranılır olması beni bu çalışmaya iteledi; Osmanlıca basılmış Jules VERNE'ler. Tabii şüphesiz Jules VERNE'in dışında basılmış Osmanlıca bilimkurgu eserler de vardır, ancak bunları bulabilmeyi bir uzmana, ya da çok bilgili bir bilimkurgusevere bırakmak durumundayım. Neticede benim yaptığım çalışma bir ÖZEGE kataloğu taramasından başka birşey değildir. (1) Bu vesileyle olağanüstü ve gözyaşartıcı çalışmasından dolayı saygı ve rahmetle ÖZEGE'yi anıyoruz.

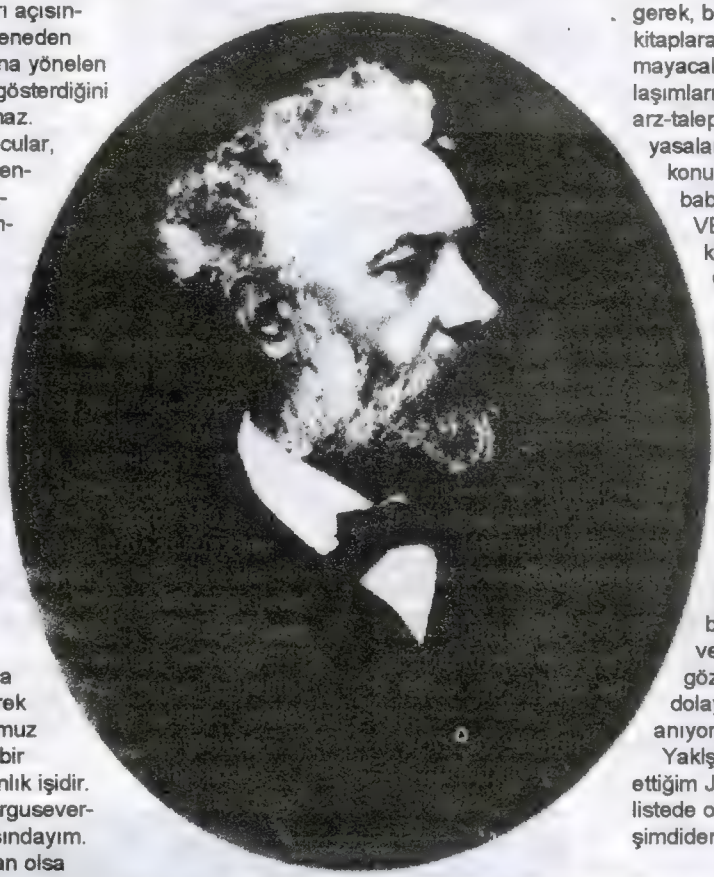

Yaklşık 25000 kitap arasından tespit ettiğim Jules VERNE'ler, aşağıdaki listede olduğu gibidir. Bir hatam varsa şimdiden affola.

Jules Verne'in Aya Seyahat (Voyage to the Moon) romanından 1902 yılında sinemaya aktarılan ve galası 1 Kasım 1902'de, Paris'de gerçekleştirilen filmden bir sahne...

1875 (1292)
SEKSEN GÜNDE DEVR-İ ALEM
Jules VERNE 'den
İstanbul Şeyh Yahya efendi matbaası
ÖZEGE No: 17708

1877 (1294)
KAPTAN HATRAS'IN SERGÜZEŞTİ
(Musavver kutb-ı şimali seyahat-namesi)
Jules VERNE 'den Ohannes Gukasyan Bursa Hudavendigar Vilayeti matbaası
208 s. resimli ÖZEGE No: 10142
Not:tamamlanmıyor
Bastıran:Mehmed Şakir

1885 (1301)
KAPTAN HATRAS'IN SERGÜZEŞTİ
Jules VERNE 'den Karabet Y.Panosyan
İstanbul Tabıhane-i Manzume-i efkar
463 s. resimli ÖZEGE No: 10143
Ermeni harfleriyle Türkçe

1885 (1302)
MERKEZ-İ ARZA SEYAHAT
Jules VERNE'den Mehmed Emin
İstanbul Matbaa-i Osmaniye
416 s. resimli ÖZEGE No: 13194

1888 (1305)
BEŞ HAFTA BALON İLE SEYAHAT
Jules VERNE'den M.Emin
İstanbul Matbaai Osmaniye
351 s. ÖZEGE No: 1887

1889 (1306)
SEKSEN GÜNDE DEVR-İ ALEM
Jules VERNE 'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
2.Bas. İstanbul Cemal efendi matbaası 184 s.

1895 (1313)
SEKSEN GÜNDE DEVR-İ ALEM
3.Bas. İstanbul Alem matbaası Ahmed İhsan ve şürekası
200 s. ÖZEGE No: 17709

1889 (1306)
GİZLİ ADA
Jules VERNE'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
1.Kitap İstanbul Cemal Efendi mat baası 161 s.
2.Kitap İstanbul Kasbar matbaası s. 162-325
3.Kitap İstanbul Kasbar matbaası s. 330-592 ÖZEGE No: 6246

1890 (1307)
KAPTAN GRANT'IN ÇOCUKLARI
Jules VERNE 'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Artin Asaduryan Şirket-i Mürettibiye matbaası
638 s. resimli ÖZEGE No: 10141

1890 (1307)
BİR DOKTORUN RÜYASI
Jules VERNE'den Sarafen
İstanbul İstepan Matbaası
16 s. resimli ÖZEGE No: 2274

1890 (1307)
DENİZLER ALTINDA 20.000 FERSAH SEYAHAT
Jules VERNE'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Artin Asaduryan Şirket-i Mürettibiye matbaası
392 s. resimli ÖZEGE No: 3768

1890 (1307)
ÜÇ RUS VE ÜÇ İNGİLİZİN SEYAHATİ
(Cenubi Afrikada)
Jules VERNE'den Tevfik Selanikli
İstanbul Mahmud bey matbaası
229 s. resimli ÖZEGE No: 22353

1891 (1308)
ELMASPARE
Jules VERNE'den Tevfik Selanikli
İstanbul Mahmud bey matbaası
230 s. resimli ÖZEGE No: 4799

1891 (1308)
CEVV-İ HAVA DA SEYAHAT
(Muzaffer Robür)
Jules VERNE'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Alem matbaası Ahmed İhsan ve şürekası
223 s. resimli ÖZEGE NO: 2989

1891 (1308)
MİHVER-İ ARZ
Jules VERNE'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Alem matbaası Ahmed İhsan ve şürekası
128 s. resimli ÖZEGE NO: 13558

1891 (1308)
SİYAH HİNDİSTAN
(Yeraltında Seyahat)
Jules VERNE'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Alem matbaası Ahmed İhsan ve şürekası
179 s. resimli ÖZEGE NO: 18146

1891 (1308)
ÇİNDE SEYAHAT
Jules VERNE'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Alem matbaası Ahmed İhsan ve şürekası
230 s. resimli ÖZEGE NO: 3365

1891 (1308)
İKİ SENE MEKTEB TATİLİ
Jules VERNE'den Ahmed İhsan (TOKGÖZ)

Jules Verne'in en sevilen romanlarından DENİZLER ALTINDA 20000 FERSAH romanına ait bir illustrasyon.

İstanbul Alem matbaası Ahmed
İhsan ve şürekası
472 s. resimli ÖZEGE NO: 8627

1891 (1308)
KAPTAN HATRAS'IN SEYAHATİ
(KUTB-İ ŞİMALİYE SEYAHAT)
Jules VERNE'den Ahmed İhsan
(TOKGÖZ)
İstanbul Alem matbaası Ahmed
İhsan ve şürekası
600 s. resimli ÖZEGE No: 10144

1891 (1308)
ŞEHR-İ SEYYAR BİR DENİZ YOL-
CUSUNUN JURNALİ
Jules VERNE 'den Ali Salahaddin
İstanbul İstepan matbaası
139 s. ÖZEGE No: 18700

1892 (1309)
HAYAL İÇİNDE HAKİKAT YAHUT
BİN SENE SONRA AMERİKADA
BİR GAZETECİNİN DERECE-İ
MEŞGULİYETİ
Jules VERNE'den Mustafa Refik
İstanbul Tercüman-ı Hakikat mat
baası
112 s. ÖZEGE No: 7071

1892 (1309)
ARABA İLE DEVR-İ ALEM YAHUT
SEZAR KASKABEL
Jules VERNE'den Ahmed
İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Alem matbaası
Ahmed İhsan ve şürekası
232 s. ÖZEGE No: 878

1892 (1309)
ARZ'DAN KAMERE SEYAHAT
Jules VERNE'den Mazhar.
İstanbul Mekteb-i Sanayi
Matbaası
222-2 s. ÖZEGE No: 968

1893 (1311)
BALONDA FACİA
Jules VERNE'den İsmail Hakkı.
İstanbul Alem matbaası
74 s. ÖZEGE No: 1657

1901 (1319)
ÇÖLLERDE
Jules VERNE'den Sabah
Gazetesi tahrir heyeti
İstanbul mihran matbaaası
207 s. resimli ÖZEGE No: 3511

1902 (1320)
KAPTAN JİPSON
Jules VERNE'den Ahmed Rasim
İstanbul mihran matbaası
23 s. resimli ÖZEGE No: 10145

1902 (1320)
ANTİL ADALARINA SEYAHAT
Jules VERNE'den Ahmed İhsan
(TOKGÖZ)
İstanbul Ahmed İhsan ve şürekası
matba.
285 s. ÖZEGE No: 866

1903 (1321)
BUZLAR ARASINDA BİR KIŞ
Jules VERNE'den Faik Sabri
İstanbul Hanımlara mahsus
Gazete matbaası
172 s. resimli ÖZEGE No: 2697

1903 (1321)
ŞANSELLOR
(Bir Yelken Gemisi Yolcusunun
defter-i hatıratı)
Jules VERNE'den Ahmed
İhsan (TOKGÖZ)
İstanbul Alem matbaası
Ahmed İhsan ve şürekası
173 s. resimli ÖZEGE No: ?

1905 (1323)
DENİZ FENERİ
Jules VERNE'den Mustafa
Refik İstanbul Tercüman-ı
Hakikat
288 s. ÖZEGE No: 3772

1908 (1324)
ALTIN VOLKANI
Jules VERNE'den Ali Reşad
İstanbul Mihran matbaası
430 s. ÖZEGE No: 566

1909 (1325)
ON BEŞ YAŞINDA BİR
KAPTAN
Jules VERNE'den Faik Sabri
(DURAN)
İstanbul Asır matbaası
300 s.resimli ÖZEGE No: 15672

1910 (1326)
KUYRUKLU YILDIZ YAHUT
ALEM-İ ŞEMSDE SEYAHAT
Jules VERNE'den M.Sünbüli
İstanbul Asya matbaası
286 s. resimli ÖZEGE No: 11375

1915 (1331)
İNATÇI KAHRAMAN AĞA
Jules VERNE 'den Mahmud Kenan
İstanbul kitabçı Arakel matbaası
s.(48 s. görüldü) resimli
ÖZEGE No: 9120

1927
AY'A SEYAHAT
Jules VERNE'den (kısaltılarak)
İstanbul Resimli Ay Matbaası Türk
Limited şirketi
52 + 9 s. ÖZEGE No: 1345

(1) M.Seyfettin ÖZEGE
Eski Harflerle Basılmış Türkçe
Eserler Kataloğu
İstanbul 1971

DİPTE

Metal duvara hızla çarpıp yere düştü. Bir daha kımıldamadı. Bir serseri tarafından sıkıştırılmış, zevk için öldürülmüştü.

Her zaman bulutlu olan gökyüzüne uzanan dev metal direğin duvarında kurbanın bedeninden fışkıran sıvıların izi kalmıştı. Yeri kaplayan pislik bataklığının yaratıkları cesede saldırmaya başlamıştı.

Yalnız dolaşmanın ne denli tehlikeli olduğunu o zaman anlamıştı Atil. Olayı ilerideki kayalıklardan arkadaşı İsken ile birlikte izlemişti. Serseriler, bataklık araçlarıyla kimsesiz birinin sandalını sıkıştırıp dev direklerin dibinde kendilerine eğlence bulmuşlardı.

Ortalıkta kimseler kalmayınca saklandıkları yerden çıkıp kendi araçlarına doğru koşturdular. Araçları, sandala benzeyen ve bataklığın üzerinde biraz yükselerek uçan, sık sık da bozulan tiplerdendi. Eski tip atomsal motor aracı hafif titreterek hareketlendirirken, iki arkadaşın da yüzlerinden korku okunuyordu. İki gencin kırışık ve kırmızı yüzlerinde bir gerilme yerleşmişti.

Dümeni tutan İsken, "Süley Dede'ye mi?" diye sordu. Atil, "Sonra..." karşılığını verdi. "Peki öyleyse, eve!" dedi İsken. Bir yarım daire çizip, karaltılarla dolu sisin içinde yitip gittiler. Üzerinden geçtikleri yoğun bataklık sıvısının aracın rüzgarından kaynaklanan titreşimi çok az sürdü...

Gençler bir süre ilerledikten sonra yine dev direklerden birinin yanından geçtiler. Mağaralarına yaklaşmışlardı. "En uçtaki direk bu," dedi Atil. Sonra aracın üzerinde doğruldu, elini beline götürdü. İsken, "Sen ne yapıyorsun?!" diye heyecanla sordu. Hiç aldırmadı Atil, ve bir serseriden ölümü pahasına aşırdığı ışın silahını çıkardı. Dev metal silindirin gövdesine nişan alıp ateş etti. Sisin içinde tok bir yankı duyuldu. Gövdesinde bir yanık isi oluşan direğin hiç etkilenmediğini gördüler.

"Lanet olsun!" diye haykırdı Atil. Sinirinden çöküp ağlamaya başladı.

"Sen.. sen ne yaptın?" diye söylenmeye koyuldu İsken. "Direklerle uğraşmak yasaklanmıştı. Uğursuzluk da getiriyor hem... Bela aldık biz!"

Atil başını kaldırmadan, "Serserilerle bile baş edemeyen, bence kendisi de bir serseri olan İmpara'nın uydurması bunlar," karşılığını verdi. "Bir gün İmpara'nın güçlü silahlarını aşırıp onu da, bu kahrolası direkleri de yok edeceğim."

"Bunlar çok sağlam. Yok etmek olanaksız... Baban için üzgünüm, ama onu artık hiçbir şey geri getiremez."

"Bu direkler olmasaydı, babam onlara çarpmayacaktı," diye devam etti Atil. "Bunlar bana sürekli babamı anımsatıyor... Uğursuzluğa, bulutların kızmasına, ölüm yağmurlarına da inanmıyorum. Bunların hepsi hikaye..."

"Ama çok eskiden ölüm yağmurları olmuş," dedi İsken. Biraz ürkmüştü. "Birçok kişi bu sırada ölmüş. Ondan sayımız bu kadar az, yoksa koca gezegen bu kadar az kişiden, yalnızca bir kentten mi oluşur hiç..."

Atil karşılık vermekten heyecanlanmış, yine ayağa kalkmıştı. "Eğer gökten ateş açılıyorsa, orada birileri var demektir. Hem de bizim hareketlerimizden rahatsız olan birileri; bir uygarlık bile olabilir."

İsken iyice şaşırmış, hayal gücü zorlanmıştı. Duygularını gizleyemeyerek konuştu. "Sen neler düşünüyorsun böyle!.. Amma da attın yahu!.. Hem de bir uygarlık!.. Benim bildiğim uygarlıklar yerde kurulur, ne gereği var yükseklere çıkmanın?.. Ha, eğer ruhlar aleminden söz ediyorsan o başka..."

Araçları epey bir yol aşmıştı. Sis giderek artmaya, görüşü iyice azaltmaya başlamıştı. Gençler söyleşiye dalmışken, ürkütücü ve kapalı gökyüzünde bir parıltı gördüler. Arada sırada rastladıkları bir olay olduğundan üzerinde durmadılar. Ama bunlar Atil için gökyüzündeki uygarlığın işaretleriydi. Uzayda bir etkinlikti, belki de bir mekikti...

Mağaraların ağzına yaklaşmak üzereyken İsken, "Geldik!" diyerek sessizliği bozdu. Araçlarıyla ağızdan içeri girdiler ve biraz daha ilerlediler. Karaya yanaşıp metal, eski bir kapının önünde durdular. İnip elleriyle kapıyı rayları üzerinde ittiler. Yine aynı yöntemle, kas gücüyle kapıyı kapattılar.

Büyük oyuklarla dolu mağaranın birkaç oyuk odasına yerleşmişlerdi. Geçmiş bir uygarlıktan kalan eşyalarla döşenmiş, dağınık bir yerdi. Kendilerini yalnızca burada güvenlikte duyumsuyor, rahat ediyorlardı.

Günleri eski eşyaları onarmaya çalışmak, mağaranın öteki, nemli oyuklarında mantar yetiştirmek, eti tatlı olan böceğimsi, kabuklu yaratıkları avlamak ile geçiyordu. Bataklık içindeki yaratıkları yiyenlerden değillerdi. Onların tadına bir türlü alışamamışlardı çünkü. İçecekleri için özel bir arıtma sistemi hazırlanmıştı. Bütün bu yaşantıyı, yıllar önce Atil'in babası kurmuştu.

Annesi, daha Atil yürümeyi dahi bilmiyorken, belirsiz bir hastalık yüzünden ölmüştü. Zaman hızlı geçiyordu. Zaman öyle hızlı geçiyordu ki, Atil şimdi ailesinden tek yaşayan bireydi. İsken ile tanışalı çok bir zaman olmamıştı. O da kimsesiz kalmıştı. İkisi de serseri

olmamak için direniyordu.

Atil önceki günden kalan mantarları ısıtıcı sıvı ile yeniden ısıtıp masaya getirdi. Sofrada söyleşileri yine başladı. İsken, "Sen inanmıyorsun ya," diyerek eski konuyu sanki hiç ara vermemişler gibi sürdürdü, "bu yüzden yaşamını bile yitirebilirsin... O direklerle uğraşman saçma, hem onların bulutlarla ilgisi olduğunu herkes biliyor... Tamam inatçı birisin, buna saygı duyuyorum, ama seni sevenler var, böyle yapman düşüncesizlik olmaz mı?.."

Yiyeceklerin hepsini bir çırpıda tüketmişlerdi. Atil, "Gerçekten nedir bu dev direkler?.." diye sordu. "Bulut masalını bir kenara bırakırsak, geriye iki şey kalıyor. Tabii bu yalnız benim düşüncem. Bunlar ya eskiden kalma, atalarımızın belli bir amaç için yaptıkları ve o zamanlar çok işe yaramış tarihsel yapılar, ya da bunlar göklerde yaşayan bir uygarlığın garip uzantıları... Başka birşey bir türlü usuma gelmiyor..."

İsken sözünü kesti. "İmpara bunların ne olduğunu biliyordur." Atil gülümsedi. "Hiç sanmam, bilseydi hiç bu denli yalan uydurur muydu? Sonra bunca insanı böyle elinde tutar, onların sırtından geçinir miydi?.. Hep beni susturdun, birşey soramadım Süley Dede'ye..."

Bu sözün üzerine İsken, "Süley Dede'yi unuttuk!" diye bir anımsatma yaptı. Atil onu onayladı. Kalktılar, araçlarına gittiler. Kapıyı kapar kapamaz yola koyuldular.

"Bu kez seni dinlemeyeceğim," dedi Atil. "Her şeyi soracağım Süley Dede'ye..." İsken susuyordu. O da artık sıkılmıştı bütün bu karışıklıktan. Hem, bir yalan olabilirdi bugüne dek onlara öğretilen herşey... Kuşkuya yenik düşmüştü artık. "Artık sana engel olmayı düşünmüyorum," dedi Atil'e... Atil ise yalnızca dönüp baktı elindeki dümeni hafif hafif oynatırken. Yalnızca gülümsedi.

Sis azalmış, ortalık aydınlanmıştı. Kimi zaman sis öyle yoğunlaşırdı ki, görüş sıfıra inerdi. İki arkadaş dev direklerin yanından geçiyorlardı şimdi. Dev bir silindir, bulutlara dek uzayıp gidiyordu. İkisi de başını göğe kaldırmış, yükselen devasa yapıyı inceliyordu.

Atil, "Babamın bir amacı da uçan araç yapmaktı," dedi. "Ama ömrü yetmedi." İsken başını salladı. "Bir zamanlar uçan araç yapmayı başaran olmuş, ama bir daha geri gelmemişler."

"Evet, babam anlatmıştı. Babam merak etmeyi unutmamıştı. Belki onu bundan dolayı öldürmüşlerdir."

"Öldürüldüğünü nereden biliyorsun?" dedi İsken. "O kadar kolay ölecek biri değildi de ondan," karşılığını aldı. Bir daha bu konuda birşey sormadı. Kayalık bir kıyıya yanaşıyorlardı. İleride, sisin içinde İmpara'nın kent ışıkları görülüyordu. İmpara, kurduğu kente kendi adını vermişti...

Kent barınma, beslenme ve güvenlik sorunlarını çözüyor, halktan da belli oranda bir vergi alıyordu. Vergileri belirleyen İmpara idi. Yiyecek, içecek, enerji yine halk tarafından üretiliyordu, ama madenler, araçlar ve silahlar hep İmpara'nındı. Askerler İmpara'ya bağlıydı. Kentte halk dahil herşey onundu.

Kayaların ardında bir mağara güçlükle seçiliyordu. Süley Dede, kentte yaşamayı reddedenlerden biriydi. Hep huzur içinde ölmekten söz eder dururdu. İmpara'ya gidip yaşamayı, kendisini teslim etmek, köleleşmek olarak görüyordu. Onun gibi düşünen pek çok kişi, kentin çevresinde dağınık olarak bir yaşam kurmayı başarmıştı. Serserilerle bile başedebiliyorlardı. Şimdilik onlara İmpara'nın karıştığı görülmemişti. Serserilerle işini çözümlüyordu çünkü.

Gençler kapıda kendilerini tanıtınca içeri alındılar. "Hoş geldiniz," diyen yaşlı adama gülümseyerek karşılık verdiler. "Hoş bulduk!" Süley bir yandan içeriyi göstererek, "Kaç gündür ortalıkta yoktunuz," dedi. "Alışınca merak etmeden de olmuyor."

Nemli ve oldukça savruk döşenmiş odalara giren gençler her zamanki yerlerine oturduklarında, Süley'in her zamanki çayının demlendiğini gördüler. Yağla aydınlatılan loş odada birçok eski eşya yeni bir amaçla kullanılıyordu. Çeşitli kurutulmuş bitkilerden yapılmış çayın kokusu, yağ kokusunu bastırmıştı.

Yaşlı adam gençlere, yanına geldikleri için teşekkür ediyordu. "Yine de beni anımsayıp geldiniz ya, çok sağolun

çocuklar." İsken, "Olur mu, bizler büyüklerimizi unutacak değiliz," dedi gülümseyerek. "Bizlerin birbirimize ihtiyacı var."

Atil sessizliği doğrudan konuya girerek bozdu. "Süley Dede, biz sana bu dev direklerin sırrını sormaya geldik bugün. Bize söylenenlerin çoğunun birer yalan olduğunu biliyoruz." Çay takımını hazırlarken bir süre donup kalan yaşlı adam, yavaş yavaş yaklaşıp elindeki tepsiyi masaya bıraktı. Çay için İsken'e işaret etti, oturdu. İsken servisi yaparken, Süley bu konuda önemli olan ilk bilgiyi anlatmaya başladı.

"Çok önceleri, daha dedem yaşarken; daha İmpara diye biri kentini kurmak üzereyken... Herkesin dilinde yeni kurallar, iyi bir yaşam vardı. İyi bir yaşam düşlüyorlar, bunu gerçekleştirmek için çırpınıyorlardı. Ve bütün bunlar, önceleri kente katılanlar için geçerliydi. Sonra herkes kent çağrısına yanıt verdi, İmpara hızla büyüdü, ve her yerde denetim kurdu.

Önceki dönem üzerine konuşmak yasaklandı. Konuşan ölüyordu. Bu yüzden bilgiler sır oldu. Bilenlerin çoğu öldü, ya da öldürüldü. Hiçbir şey konuşulmuyor artık... Ben de konuşursam öldürüleceğim, ama çok uzun süredir hep sustum. Artık öldürülmekten korkmuyorum. Sırları bilmeniz

gerek."

Atil atıldı. "Yani bize bildiklerinizi anlatacak mısınız?" Ve yaşlı adamdan "Evet," yanıtını aldı. Çok heyecanlanmıştı. İsken oldukça şaşırmış, yaşlı adamın sözlerini bekliyordu. O ise çayından bir yudum alıp bildiklerini anlatmaya başlamıştı.

"Çok eskiden, güzel bir gezegende yaşıyorlarmış. Savaşlardan sonra yaşanmaz bir yer olmuş bütün gezegen. Nükleer etkiler ve yeraltına gömülen çöpler, savaş kalıntıları, bu yaşadığımız berbat, pislik dünyayı yaratmış. Sağlam kalanlar bir birlik kurup bulutların arasında yaşamaya başlamışlar. Bulutların arasında, yükseklerde kentler kurmuşlar. İşte o kentlerin yere bağlantıları bu dev direkler... Her biri bir kenti taşıyor, ve kalan uygarlık malzemelerinin tümü dev kolonların yapımında kullanılmış..."

İsken, "Peki, biz niye buradayız?" diye sordu. Yaşlı adam gülümsedi. "Bizler eski uygarlığın kurbanlarıyız... Sağlam kalanların bu dibe terk ettikleri hastalarız," karşılığını verdi.

"Evet, şimdi anladım," dedi Atil. "O yüzden uçmayı başaranlar dönmüyor. Onlara ulaşmayalım, ölüp gidelim diye bunca yalan... Bizler kötüleriyiz, seçilmeyişimiz ondan... Bizler en aşağıdayız, en dipte!.."

İsken, "İmpara bunları biliyor mu?" diye sordu. Yaşlı adam, "Onun birden büyümesi, kaynağı belirsiz silahlara sahip olması, yukarıdakileri bildiğini ve işbirliği yaptığını gösteriyor," yanıtını verdi.

"O zaman bu cehennemi bir kat daha yaşanılmaz yapan hep İmpara..." dedi Atil. "Bütün bunların hesabını sormak gerekiyor, soracağız da..." Yaşlı adam, "O çok güçlü, evlat!" dediğinde onu İsken de onayladı.

Atil'in de herkesten gizlediği bilgiler vardı. "Serseri gruplarından birinin lideri arkadaşımdır. Onunla işbirliği yapabiliriz." İsken tepkisini belirtti. "Sen serüven arıyorsun."

"Zaten en başından serüvenin içindeyiz," dedi yaşlı adam. Atil bu sözden çok hoşlanmış görünüyordu, ama

Süley Dede konuşmasını sürdürdü. "Serseriler anlık kararlar alırlar ve hiçbir ilkeleri yoktur. Bizi hemen satabilirler."

İsken de bu sözleri beğenmişti. "Doğru, onlara güvenmek diye birşey olamaz. Onlar ailelerimizi yok edenler değil mi?.." dedi.

"Onunla bir görüşsek, o zaman karar verirsiniz," dedi Atil. Konuşması kapının çalınmasıyla yarıda kaldı. Yaşlı adam kapıya yürüdü. "Kimsin?" diye seslendi.

"Atil'i arıyorum," karşılığını aldı. "Kendisi burada mı?.. Ben dostuyum."

"Evet," dedi Atil. "Bu sözünü ettiğim arkadaş. Bu Timu'nun sesi."

Yaşlı adam kapıyı açma kararı aldı. Demir kapı yavaş yavaş hareketlendi.

Kapıda iri bedenli biri dikiliyordu. Metal giysisi ışıldıyordu. Konuşmuyordu. Atil, "Timu... gel içeri," diye seslendi. "Ben de senden ve adamlarından söz ediyordum. Gel dostum... Sana müthiş haberlerim var."

Timu içeri girmeden konuştu. "Dostum, asıl sen gel. Hepiniz gelin! Yalnız ben ve adamlarım değil, bütün kıyıda köşede kalmışlar var dışarıda. Onlar sizi bekliyor. Gel de gör şunları. Hepsi de sabırsız, gerçeğe susamışlar. Hepsi de kente yürümeğe, İmpara'dan bütün acıların hesabını sormaya hazır..."

Süley Dede Timu'nun görüntüsüne pek güvenmemişti. Atil'e baktı. İri gövdeli adam kapıda kımıldamadan bekliyordu. "Bugün İmpara'dan hesap soralım, yarın bulutlardan," dedi.

"Sen bulutları nereden biliyorsun?" diye sordu İsken.

"Benim de atalarım gerçekleri biliyordu," karşılığını verdi Timu. Süley Dede hala Atil'e bakıyordu. Atil bir süre yaşlı adama baktıktan sonra gülümseyerek, "Gidelim," dedi, ve kapıya doğru ilerlemeye başladılar. Timu onları gülümseyerek karşılıyordu. Dışarıda büyük bir kalabalık birikmişti.

Timu iri gövdesiyle kaba kaba gülmeye, kahkahalar atmaya başlamıştı. Kalabalıktan uğultular geliyor, yaşlı adam bu durumdan tedirgin olmaya başlıyordu. Kalabalığın ortasından büyük bir ışıldak parlayınca, Atil birden arkasına döndü. Ama arkadaşını orada göremedi. Bağırmaya başladı. "Timu! Bu ne demek oluyor?.. Timu! Timu, yanıma gel. Kim bunlar?.."

Süley Dede, "Sanırım İmpara'nın adamları bunlar," diye bağırdı.

Işığın ardından bir ses duydular. "Sizler yalanlarla dolu beyninizle kentimize zarar verecektiniz. İmpara'ya kimsenin gücü yetmez. Bunu öğreneceksiniz..."

Atil öne atılarak bütün gücüyle bağırdı. "Hayır! Asıl sizler yalancısınız. Biz kimseye zarar vermedik. Siz veriyorsunuz. Serserilerle anlaşıp, zavallıları eziyorsunuz... Bulutların üzerindeki kentleri de biliyorsunuz ve onların adına çalışıyorsunuz. Siz hainsiniz..."

Atil'in sözleri bitmeden üzerlerine ışın yağmuru yağmaya başlamıştı. Üçü de cansız yere yığılırken, üzerlerine büyük bir ışın daha gelmişti. Büyük ışığın içinde eriyip yok oldular. Üçü de atomaltı parçalara ayrıldılar, ve bir daha hiç anımsanmadılar...

Özlem Kurdoğlu

ALIENS IV

10

Cornelle ve Jake artık her gün birlikte at gezintisine çıkıyor, yüzüyor, ders çalışıyor, proje hazırlıyorlardı. Bir süre sonra birlikte iki kişilik bir odaya geçtiler. Jake, Linder'ın kaybolan paketlerle kendisi arasında bir bağlantı kuramadığına iyiden iyiye inanmış, geçen zaman içinde onun yapabilecekleriyle ilgili korkusunu üzerinden atmıştı.

Cornelle ile gelişen arkadaşlığının diğer bir etkisi de, diğer çocuklarla arasında kurulan yeni köprüler olmuştu. İlk zamanlarda sıkılgan davranıyor, tepkisiz ve uzak kalıyordu, ama Cornelle onu rahat bırakmamıştı. "Sen çoktan vazgeçmişsin," diyerek kızmıştı birkaç kez. "Geçmişteki terslikleri unut artık." Jake'in yeniden incinmekten fazlasıyla çekindiğini gördüğünde ise, "Önce bir şans ver onlara," diye önermişti. "Hoşuna gitmeyen bir hareket gördüğünde çekip gitmek nasıl olsa elinde." Sorunun aslında nerede olduğunu ise bir türlü bulamıyordu. Jake garip biriydi, fazlasıyla da alıngandı. Her şey ona dokunuyordu; kolayca canını yakan onca şeye karşı ya devamlı kavga etmek zorunda kalıyor, ya da yoruluyor ve kapıları kapatıp kabuğuna çekiliveriyordu. Bir gün hep birlikte otururlarken Cornelle'in arkadaşlarından biri Jake'e "iyi niyetlisin," demişti, "ama hareketlerin saçma."

Jake bunu duyduğunda bütün yaptığı, başka tarafa bakıp konunun değişmesini beklemek olmuştu. Söylenen şeyin kafasını kurcaladığı, bir-iki gün sonra bir at gezintisi sırasında konuyu Cornelle'e açmasıyla belli oldu.

"Ne zaman saçma davrandığımı nasıl anlayacağım?"

Cornelle içini arkadaşı adına garip bir sıkıntının kapladığını hissetti. Uzun zamandır adlandıramadığı bir gerçek birden kafasında şekillenmişti: Jake kötü davranılmayı hakettiğini sanıyordu.

"Anlayamazsın," dedi kuru bir sesle. "Yaptığın sana hep doğru gelir."

Jake içini çekti. "O zaman hiç düzelemeyeceğim."

"Lanet olsun," dedi Cornelle. Sesini yükseltmemişti, ama ses tonu Jake'in dönüp şaşkın şaşkın kendisine bakmasına neden oldu. "Yapma Jake, buna izin verirsen herkes seninle oynamaya kalkar."

Olabilecekleri gözünde canlandırabiliyordu, ama kelimelere döküp anlatabileceğinden emin değildi. Endişeliydi. Jake insanlarla daha iyi geçinmenin yollarını ararken kendisine söylenen her şeyi ciddiye alacak, kendini bunlara göre ayarlamaya çalışacak, ve bir gün bütün bunların sonuç vermediğini, asla da vermeyeceğini farkederek büyük bir öfkeye kapılacaktı. İşte o zaman öfkesiyle insanları gerçekten ürkütecek, ve bu yüzden kendisine gelecek zararı kabuğuna çekilmekle bile engelleyemeyecekti.

"Şimdi beni iyi dinle," dedi Jake'e. "Benimle arkadaş olmadan önce kimsenin seni değiştirmesine izin vermemiştin. Onca olup bitene rağmen olduğun gibi kalmayı başarmıştın.. ve bu beni etkilemişti. Bu özelliğini seviyorum. Sana hareketlerinin saçma olduğunu söylemeleri de düşündüğün kadar önemli değil. Anlıyor musun?"

Anlamıyordu. Bakışlarından belliydi. Cornelle bir daha denedi. "Kimseye zarar vermediğin sürece saçma davranmakta sonuna kadar özgürsün. Eğer birileri bunu kaldıramıyorsa bu onların sorunu."

"Ama.."

Cornelle üzerine basa basa "Yanlış yerde

çözüm arıyorsun," dedi. "Onları rahatsız etmemeye çalışacağına, kendin rahatsız olmamayı dene."

"Ne..?"

Anlamaya başlamıştı işte. Arkadaşının anlatabilmek için kıvrandığı bakış açısını hiç değilse bir parça yakaladığı yüzünden okunuyordu. Cornelle ona biraz düşünme fırsatı vermek için daha fazla konuşmadan bekledi.

Atlar oldukça yavaşlamıştı. Bir ara Cornelle arkasına dönüp kulağına gelen nal seslerinin kaynağına baktı. Dört tane atlının kendilerine doğru hızla geldiğini gördü. Az ileride Yeşil Departman arazisinin güneyini sınırlayan anayol başlıyordu, ve bu hızla giderlerse durmaları kolay olmayacaktı. Başını tekrar çevirdiğinde yolda bekleyen yer taşıtını farketti. Onu tanıyordu. Daha önce alışveriş ettiği satıcıların aracıydı.

Jake de düşüncelerinden sıyrılmış, arkadan gelenlere bakarak kim olduklarını anlamaya çalışıyordu. Atlılardan en öndekini tanıdığında gözleri büyüdü. "Linder."

"Yanındakiler de Polin, Karli ve Niema," dedi Cornelle. "Sağa kır, gidelim buradan."

İkisi de atları dörtnala kaldırdı, ama aynı anda yolda bekleyen yer taşıtı da harekete geçip araziye girdi. "Yolumuzu kesecek," dedi Jake. Başını çevirip peşlerindeki atlılara baktı. Yeni bir manevrayı engellemek için açılarak çember oluşturmaya çalışıyorlardı.

Önlerinde iki seçenek vardı. Ya yer taşıtıyla anayol arasından geçerek merkez yönüne doğru kaçacaklar, ya da geri dönüp arkalarındaki dört ata meydan okuyacaklardı. Her ikisi de hedefin Cornelle'den çok Jake olduğunu düşünüyordu, zira ne satıcıların, ne de Linder'ın Cornelle ile bir sorunu yoktu. "Yola yönel," diye bağırdı Cornelle. "Sonra merkeze dön." Jake'in duyduğunu belirten el işaretini görür görmez atını geri döndürmek için hazırlandı, yönünü doğruca Karli'nin üzerine çevirerek tekrar dörtnala kalktı. Oğlanı tanı-dığı kadarıyla, dördünün arasında üzerine gelen diğer bir atlı karşısında en az dayanabilecek olan oydu. Son anda bile olsa kenara çekilecek, Cornelle'in çemberi yarmasına izin vermek zorunda kalacaktı.

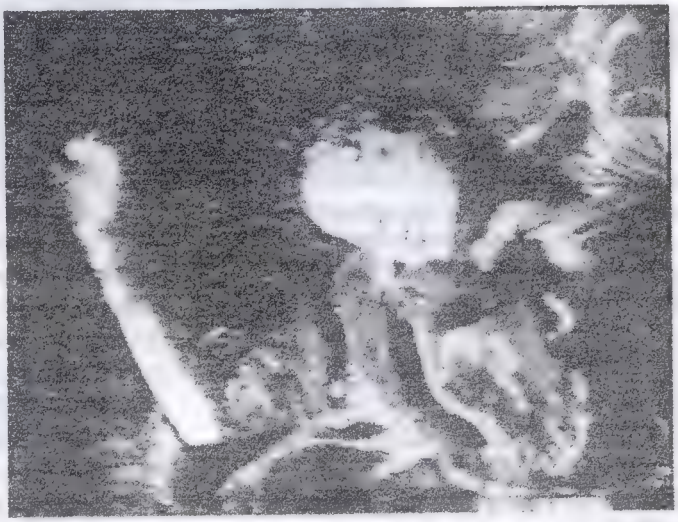

Fazla kolay oldu, diye düşündü. Bir an için arkasına baktığında, yer taşıtının geri dönmüş olduğunu gördü. Satıcılar durumu farketmiş, Jake'in yolunu kesmek üzere yön değiştirmişti. Biliyordum, diye söylenerek dizginlere asıldı. Zavallı atların, yollarını kesmeye kararlı bir yer taşıtı karşısında pek şansları yoktu. Cornelle, Jake'i yanlış yöne gönderdiğini şimdi anlıyordu. Eğer Karli'yle sinir savaşına giren Jake olsaydı, belki de şimdi çoktan çemberden çıkmış, merkeze doğru ilerliyor olacaktı.

Atını bir kez daha geri döndürdü, ve olup biteni kalbi sıkışarak izledi. Jake'in atı, hızla önünde beliren yer taşıtı karşısında sinirlenerek şaha kalkmış, binicisini üzerinden atmıştı. Hayvan dörtnala kaçarken iki satıcı aracı durdurup dışarıya fırladı. Acele etmenize gerek yok, diye düşündü Cornelle. Kız zaten kımıldamıyor.

Satıcıların biri Berch adında esmer bir kadın, diğeri Bart adında daha açık renkli, saçları dökülmüş bir erkekti. İkisi de yirmibeşinden daha yaşlı değildi. Cornelle onları kendi alışverişinden tanıyordu. Yanlarına vardığında, Berch'in elindeki küçük bir şişeden kumaşa emdirdiği sıvıyı Jake'in burnuna tutarak koklattığını gördü. Linder ve arkadaşları da hemen kendisinden sonra gelip atlarından indiler.

Cornelle onlara aldırmadan Berch'e yaklaştı. Jake'in gözleri hafifçe aralanmıştı, derin soluklar alıp veriyordu. Berch ona bakarak keyifsizce güldü. "Arkadaşını merak etme," dedi. "Fazla zarar görmemiş." Gözlerini dikerek ekledi. "Yani şimdilik. Onunla işimiz bittiğinde ne halde olur, bilemem."

Cornelle arkasında Linder'ın güldüğünü duydu. Gözünün ucuyla Polin ve Niema'nın kendisine yaklaştıklarını görüyordu. Kollarının arkadan sıkıca yakalandığını hissettiğinde şaşırmadı.

Biraz sonra Jake iyiden iyiye kendine gelmişti. Yüzünde bir yeri acıyormuş gibi bir ifade yoktu, ama olanı biteni izlediği, hatta açık etmemeye çalışsa da fena halde korktuğu belliydi. Bart kızın başucuna yerleşmiş, her iki el bileğinden tutarak ani bir hareketini engellemeye hazır bekliyor, Berch ise dizlerinden bastırarak tekme atması olasılığını yok ediyordu.

Linder iki satıcıya Cornelle ve Jake'i işaret ederek ellerini beline koydu. "İşte bu ikisi benden aldıklarıyla güzelce keyif çattılar."

"Saçmalama Linder," dedi Cornelle durduğu yerden. "Sendekilere ihtiyacım olmadığını biliyorsun."

Linder başını salladı. "Evet, senin kendi alışverişini yaptığını biliyorum. Ama şu sefil bebecik o kadar masum değil, öyle değil mi?" Jake'e doğru eğilerek hırsla konuştu. "Paketlerimin nerede olduğunu hemen öğrenmek istiyorum."

Jake yutkundu, sesini çıkarmadı. Berch sağ eliyle

Jake'in boğazını yakaladı, sol elini yumruk yapıp göğüs kafesinin hemen altına vurdu. "Seninle uzun uzun uğraşmak beni sıkıyor, anladın mı küçük aptal," dedi öfkeyle. "Sorulana hemen cevap ver." Yumruğu Jake'in diyaframına gelmiş, soluğunu kesmişti. "Bende değil," dedi kız, bir yandan nefes almaya çalışarak. Berch'in vazgeçmeye niyeti yoktu ama. "Kime verdin?"

"Kimseye."

Berch bir yumruk daha attı. "Hepsini kullandığına inanacağımı sanmıyorsun ya?"

"Hiçbirini kullanmamış," dedi Cornelle. "Onu rahat bırak artık. Elinde sana vereceği hiçbir şey yok."

"Onda değilse nerede peki?" diye sordu Linder.

"Her yerde," dedi Cornelle alayla. "Toprağa ve suya karıştı. Artık onu unutabilirsin."

"Ne demek şimdi bu?"

"Söyle onlara Jake."

Soluk almaya ancak başlamıştı Jake. "Arazide," dedi hafif bir sesle. "Hepsini döktüm."

"Lanet olsun," diye bağırdı Linder. "Niye yaptın ki bunu?"

"Tadı berbattı."

"Onu yuttun mu yani? Seni küçük budala.."

Jake elinde olmadan hafifçe kıkırdadı. Sadece bir damlasını tattığını, doktorlardan ve ilaçlardan bıkacak bol zamanı olduğu halde şimdiye kadar o aptal mavi sıvı gibisine rastlamadığını anlatmak fazlaca uzun sürecekti. "Jetsiz kalmamaya çalış," demekle yetindi. "Sıkıcı bir film için enayilik yarışmasında ilk üçe girmene değmez."

Linder öfkeyle kızardı. Berch, Jake'in boğazında tuttuğu elini iyice bastırarak "Susacak mısın?" diye homurdandı. Cebinden dolu bir jet enjektör çıkarıp Jake'in gözünün önünde salladı sonra. "Sana bir iyilik yapacağım," dedi alayla gülümseyerek. "Bunu gerektiği şekilde tatmanın zamanı gelmedi mi sence?"

"Hayır," dedi Cornelle. "Bunu yaparsan eğitmenlere şifreyi veririm." İki satıcıyla iletişim kurmak istedikleri zaman kullandıkları bilgisayar şifresinden sözediyordu. Bunun eğitmenlerin eline geçmesi, her türlü alışverişin sonu anlamına gelirdi.

Bart araçtan indiğinden beri ilk defa konuştu. Sesi çatallanmıştı. "Çeneni kapamazsan," dedi öfkeyle, "arkadaşına öyle bir doz yüklerim ki ona hayatının sonuna kadar yeter."

Jake donup kalmıştı. Bütün yapabildiği hafifçe "hayır" demek oldu; Bart ve Berch kımıldamasına izin vermemekte kararlıydı. Boğazındaki el başını geriye doğru itti, yakası aşağıya doğru çekildi. Jet sağ köprücük kemiğinin dört parmak kadar altındaki bir noktaya dokundu. Hissettiği hafif karıncalanmayı, doktor kontrolünde kullandığı eski ilaçlardan hatırlıyordu. "Eminim bunu unutamayacaksın," dedi Berch tatlı bir sesle. "Tekrar istediğin zaman haberim olsun. Sana seve seve yardım ederim."

Cornelle olup biteni gözleri büyüyerek izlemişti. Polin ve Niema kendisini rahat bıraktıktan sonra bile bir süre kımıldamadı. Bart, Jake'in başından kalktı, peşinde Linder ile yer taşıtına yürüdü. Berch Cornelle'e yaklaştı. "Biraz toz ister misin?"

Kızın kendisini ateş saçan bakışlarla süzdüğünü farkederek gevrekçe güldü. "Ona temiz, güzel bir doz verdim. Şu anda senden daha mutlu."

"O kullanmak istemiyordu."

"İsteyecek," dedi Berch. "Hepiniz isteyeceksiniz." Neden sonra Cornelle'in irkildiğini hissetti, yüzündeki açgözlü ifadeyi yumuşatmaya çalıştı. Veletleri korkutmanın anlamı yoktu. Telaşla ekledi. "Sırf yaşınız küçük diye hayatın zevklerinden neden yoksun kalasınız?"

"Arkadaşıma yaptıklarınızı izlemek zevk anlayışıma pek uymuyor."

Berch iki elini Cornelle'in omuzlarına koydu. "Bak canım," dedi sakin sakin. "Ben kötü bir insan değilim, ama malım çalındığında bunu hırsızın yanına bırakmam. Bunu anlıyorsun, değil mi?"

Cornelle birkaç adım ötede hareketsizce yatan arkadaşına baktı. "O senin hiçbir şeyini çalmadı," dedi. "Ve hiçbir lanet olası toz ona bunu yapmana değmezdi."

"Sizden karşılık olarak hiçbir şey almıyorum, öyle değil mi?" dedi Berch sabırla. "Öyleyse elinizdeki toz hâlâ benim sayılır. Onu size veriyorum, çünkü iyi amaçlar için kullanılması beni mutlu ediyor. Ama hiçbir ukalanın malımı çöpe atmasına izin verecek değilim. Öyle bir durumda.." kızın omuzlarını canını yakacak kadar sıkı tutuyordu şimdi. "... bir daha olmaması için elimden geleni yaparım." Ellerini aniden çekip Cornelle'i serbest bıraktı. Gülümsedi. "Sanırım artık birbirimizi anlıyoruz."

Cornelle omzunu ovuşturarak ondan uzaklaştı. Hiç kuşkun olmasın, diye düşünüyordu bir yandan.

Eğer Jake elinizin altında olmasaydı ne anladığımı size de söylerdim ya, şimdilik kalsın.

Linder ve arkadaşlarının, Bart'dan aldıkları yeni paketlerle atlarına binip uzaklaşmalarını izledi. "Yeni toz istersen," dedi Bart ona dönerek, "şifreyi biliyorsun." Yer taşıtının kapısına yöneldi, içeri girmek üzereyken son anda aklına birşey gelmiş gibi durakladı. "Bilgini gereksiz insanlarla paylaşmaya kalkmaman için seni tehdit etmeme gerek var mı?"

Cornelle yanıt vermedi. Yer taşıtı çekip gittikten sonra gidip Jake'in yanına oturdu. Kızın gözleri kapalıydı. Çok yavaş soluk alıyordu. Cornelle elini tutunca gözlerini açtı.

"Ellerin soğumuş," dedi Cornelle. "Doktor çağırmalıyım."

Jake'in parmakları Cornelle'in elinin etrafında kasıldı. "Yapma."

"Ne?"

"Doktor istemiyorum."

"Ama.."

"Lütfen."

Şimdi ne olacak, diye düşündü Cornelle. Yavaşça Jake'in yanına uzandı, ilacın kızın üzerindeki etkisinin geçmesini beklemeye başladı.

11

"Onları hazırlık odasının zeminini delip içeri girecek bir yol açmak üzerelerken yakaladığımız anlaşılıyor," dedi Wil. Dawnian ekibi, son durumu gözden geçirmek için bir araya gelmişti. Yeraltında güvenliğin görece sağlandığını düşünmelerine rağmen, aşağıdaki herkes silahını elinin altından fazla uzağa bırakmaması gerektiği konusunda uyarılmıştı.

"Tünelin yüzey çıkışını mühürledik mi?" diye sordu Derrin.

"Evet. Başında nöbetçi de var."

"İki yan tünelden söz etmiştiniz," dedi Ripley.

"Onların ucunu gördük," diye açıkladı Luce. "Yumurta dolu birer odacığa açılıyorlardı."

Wil ekledi. "Bu durumda yüzeyde başka böcek yoksa hepsini tünele hapsettik demektir."

Ripley başını salladı. Varsa bile eninde sonunda hâlâ yüzeyi gözden geçirmekte olan tarayıcılara yakalanacaklardı.

"Tüneli Nercenis'teki yöntemle temizlemeyi öneriyorum," dedi Luce. Yaratıklardan kurtulmanın, tüm gezegeni gözden çıkarmaktan sonraki en emin yolu hâlâ ateşti. "Gaz kullanırsak sızıntı tehlikesi madencileri zor durumda bırakabilir."

Derrin Ripley'e döndü. "Peki yeraltını tamamen temizlediğimizden nasıl emin olacağız?"

"Olamayacağız," dedi Ripley. "Portatif iyon avcıları elimize ulaşana kadar yeraltını taramanın emin bir yolu yok." İyon avcısı, yüksek konsantrasyonlu iyonize inorganik asitle çarpıştığında enerji kaybederek işitilir frekansa inen dalgalar yollardı. Çıkan sesi yakalar, ve hedefe yaklaştıkça yükselterek yayınlardı. İkiyüz metrelik bir çap içinde, sıcakkanlı bir vücudu yarıp çıkarak yeni doğmuş küçük bir chestburster bile olsa, damarlarında akan asit aygıtın sesli alarmını harekete geçirmeye yeterdi. Ne yazık ki ellerindeki son birkaç tanesini bundan bir önce uğradıkları gezegen için getirmiş ve orada bırakmışlardı. Comet'in iyon avcısı ise portatif değildi. Geminin duvarlarına yerleştirilmiş, ve çıktısı aynı zamanda bilgisayara bağlanmış gömme parçalardan oluşuyordu.

"Peki ya Minerian nöbetçileri ne olacak?" diye hatırlattı Hicks. Luce ona dönerek düşünceli düşünceli sordu. "Haberleşme olanağımız bir şekilde tamamen yok olsaydı ne yapardın?"

"Yardım gelene kadar sağ kalmaya ve olabildiğince işime devam etmeye çalışırdım."

"Öyleyse üssün herhangi bir yerinde bizi bekliyor olabilirler."

"Hâlâ ses çıkmadığına göre ya başlarına en kötüsü geldi, ya da bir şekilde kapalı bir yerde tutuluyorlar."

"Bu durumda yine dağılıp aramamız gerekiyor," dedi Luce. "Pekala. Ben yanıma bir grup üs nöbetçisi alarak tünelle ilgileneceğim." Bunu söylediği sırada madencilerden birinin yanlarına yaklaştığını görerek ona doğru döndü.

"Hangardan geliyorum," dedi adam heyecanla. "Az önce duvardaki borularda bir titreşim hissettim. Sanki birileri borulara madeni birşeyle vuruyor gibi. Titreşimlerin aralıkları bizim aramızda kullandığımız eski bir tür haberleşme şifresine benziyor."

Yeraltı kompleksinin en alt katı tam bir hurdalıktı. Kullanılmayan her şeyin ve çeşitli kazalara uğra-

yarak işe yaramaz hale gelmiş ağır makinelerin atılıp unutulduğu, tozlu bir mezarlıktan farksızdı burası.

Planlarda borular oraya kadar döşenmiş görünmüyordu, ancak görünen her yer tarandığına ve altı kayıp hala bulunamadığına göre, sıra imkansızı gözden geçirmeye gelmişti. Borular ara ara hâlâ titreşiyor, birileri yılmadan sesini duyurmaya çalışıyordu.

En alt kata kadar inen tek bir asansör vardı. Dört curey ve üç Minerian'dan oluşan bir grup aşağı inmek için bunun bulunduğu kanada geçtiler.

"Aşağı inmenin başka yolu var mı?" diye sordu Ripley.

Bir Minerian nöbetçisi yanıtladı. "Merdivenler var."

"Asansörden ne kadar uzakta?"

"Yetmişbeş derece kadar sağda."

"Pekala." Ripley, Derrin ve Wil'e döndü. "Hicks ve ben merdivenden inelim."

"İyi fikir," dedi Derrin. "Sürprizlere karşı hazırlıklı olmuş oluruz."

İkisi ayrılarak merdivene doğru koştular. Çift fazlıları doğrultarak dikkatle aşağı inmeye başladılar. Döne döne inen üç merdivenden sonra kaba zincirlerle kapatılmış iki kanatlı yüksek bir demir kapının önünde durdular. Ripley laser çakısını çıkararak zincir halkalarından birini kesti. Kanatlardan birini aralayıp içeri baktılar. Karanlık gölgelerden başka hiçbir şey yoktu. Hicks bilekliğindeki mikroçipi çalıştırarak asansördekilerle bağlantı kurdu. "Foton yükselticileri takın. Aşağıda hiçbir ışık kaynağı yok."

Asansördeki Minerianlardan biri, Wil'in kendisine uzattığı ince gözlüğe bakarak "Bizim fenerlerimiz var," dedi.

"Eğer böceklerin sizi elleriyle koymuş gibi bulmasının sizce sakıncası varsa," diye uyardı Derrin, "onları kapalı tutun." Çift fazlının dipçiğiyle asansörün tepesindeki halojenleri kırarak kabini karanlığa gömdü.

Minerian, kendisine uzatılan foton yükseltici gözlüğü taktı. Katın tavan ışıklarını yaktırmayı önermedi bile. Anladığı kadarıyla Dawnianlar yaratıkları baskına uğratmak istiyor, onları uyarabilecek hiçbir şeyi göze almıyorlardı. Gözleri garip aydınlığa alışana kadar biraz bekledi.

Asansör durdu, kapıları hafif bir gıcırtıyla yana kaydı. Önlerinde, her şeye benzetilebilecek gölgeler oluşturan kalabalık bir hurda yığını, ucu bucağı yokmuşçasına uzanıyordu. Üç Minerian, yavaşça iki yana doğru kayarak asansörden çıkan iki curey'i izledi. Sağda hareket farkederek hızla döndüler. Gözleri merdivenden inerek kendilerini açıktan izleyen diğer iki Dawnian'ı seçtiğinde, tuttukları nefeslerini bıraktılar.

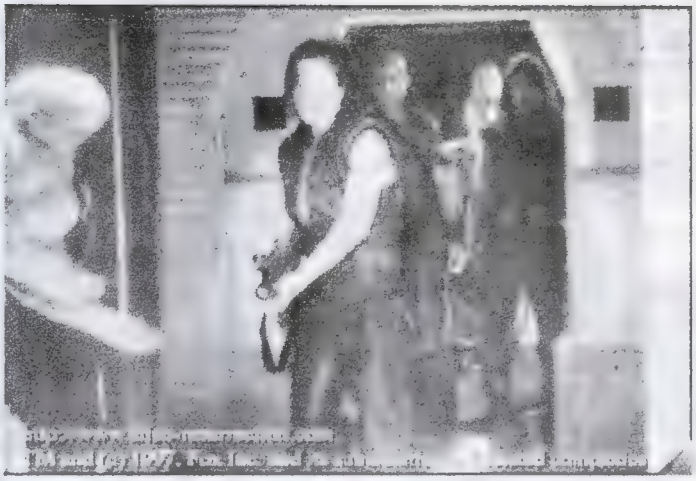

Yukarıdaki borulardan sadece hafif bir tını ve ince bir titreşim olarak alınan sinyal, burada insanın dişlerinin dibine kadar hissettiği, ortalığı çınlatan bir ses halinde yayılmaya başladı. Ripley, sesin en kuvvetli geldiği noktanın ileride, birkaç derece sağda olduğu hissine kapılarak o tarafa doğru yöneldi. Grubun en solunda ilerleyen Wil'in çift fazlısı soğuk, yıldırım rengi bir ışık çıkararak gürlediğinde o yöne dönerek olup biteni görmeye çalıştı. İleriden Wil'e doğru koşan ikinci bir böcek farketti. "Derrin! On derece solunda!" Uyarısının arkadaşını harekete geçirdiğini gördükten sonra, sinyal kaynağı olarak düşündüğü noktaya doğru hızla ilerledi. Yirmi metre kadar ilerideki bir sütunun dibinde çömelmiş bir insan silueti görür gibi oldu. "Hey! Burada biri var! Hey, sen!"

Siluetin birden ayağa kalktığını ve gölgelerin arasına kaçarak kaybolduğunu gördüğünde hiçbir anlam veremedi. "Korkma artık," diye bağırdı karanlıklara doğru. "Sizi buradan çıkarmaya geldik!" Arkasına birbiri ardına çalışan çift fazlıların seslerini duyuyordu. O arada bilekliğinden yükselen çağrıyı zor farketti. "Burada üç kişi var," diyordu Wil'in sesi. Minerian nöbetçilerinden biri, kendisine verilen bilekliği unutarak, diğer köşeden olanca sesiyle bağırdı. "İki kişi de burada! Hareketsiz yatıyorlar."

Ripley iki büyük sondaj makinesi kalıntısının arasından seslenen Minerian'ın, bulduğu yaralılara doğru eğilen başını gördü. Bilekliğini dudaklarına yaklaştırıp, "Sonuncusunu az önce burada gördüm," dedi. "Garip davranıyor. Beni görünce kaçtı."

Arkasında hırıltılı bir soluk hissederek döndü. Foton yükseltici gözlük ona bir böcek yerine insana benzeyen birşey gösterdiği için elini çift fazlıdan çekti, ancak gördüğünün ne olduğunu seçtiğinde içini o zamana kadar tanımadığı bir ürperti kapladı. Karşısındaki şey insan yüzü diye adlandırılmak için gereken özelliklerinden çok şey kaybetmiş, acıklı bir et yığınına dönüşmüştü. Sol yanağı yoktu, alttan dişleri ve dili olduğu gibi görünüyordu. Ripley dehşet içinde geriye doğru bir adım attı ve durdu. Böyle bir durumda geri geri yürümek intihar anlamına gelebilirdi, zira zemine insanı tökezletebilecek yığınla hurda yayılmıştı. Karşısındaki, sağ elinde tuttuğu bilek kalınlığındaki demir çubuğu havaya kaldırırken acı ve öfkesini yansıtan çılgın bir çığlık attı. Ripley sol kolunu kaldırıp demiri tutan eli bileğinden bloke etti. Sağ eli refleks halinde saldırganın burnuna doğru yönelecekken, karşısındakinin burnunun yerinde, çevresi yeni kopmuş etin canlı kızılıyla parlayan iki karanlık delik olduğunu farketti. Onun yerine elini açarak saldırganı gırtlağından yakaladı. Boş kalan eliyle onu ensesinden yakalayarak kendine çekti, aynı anda dizini de kaldırarak darbesinin en etkili noktayı bulmasını sağladı. Saldırgan garip bir homurtuyla dizüstü çöktü.

Ripley eğildi, hemen yanına, yere bıraktığı çift fazlıyı kaptı, döndü, ateş ederek sıvı azot topunu hedefe fırlattı. O karmaşada yanlarına yaklaşan bir böcek, dondurucu kitle vücuduna çarptığında ince bir çığlık atarak geriye düştü. Ripley bir yandan nereye bastığına bakmaya çalışarak bir-iki adım yana kaydı, bir yandan da silahını ikinci faza geçirdi. Kabuğu azot bombasıyla beyazlaşmış böceğin üzerine alev dilimlerini gönderdi. Onun tehdit olmaktan çıktığına emin olur olmaz, dizlerinin üzerinde durmuş kendisine bakan saldırgana döndü. Ne hırıltılı sesinden, ne yarısı yanmış sarı saçlarından, ne de üzerinden sarkan kan ve pislik içindeki kıyafetinden, kadın mı, erkek mi olduğu anlaşılmıyordu. Mavi gözleri kanlanmıştı, kirpikleri yanmış kapakların arasından öfke, korku ve acıyla parlıyorlardı.

Ripley kendi benliğini kaplayan mantıksız ürkütüyle savaşıyor, karşısındaki bu korkunç tehdidi çift fazlıyla yok edivermemek için kendini gerçekten zor tutuyordu.

Hicks'in adını seslendiğini duydu. "Buradayım," diye bağırmak istedi, ama sesi çıkmadı. Hareket edemedi. Karşısındaki yavaşça ayağa kalktı, elini midesine doğru götürdü. Başını kaldırdı, uzun, acı dolu bir uğultuyla bağırmaya başladı. Ripley birden ne olacağını anladı. Onca paniğinin arasında, bir chestburster doğmak üzereyken yapılması gerekenleri düşünmeye çalıştı. Giysisinin bacağındaki bir cepte, beş kadar jet enjektörü içeren ince bir kutu taşıyordu. Jetin haznesinde, insan bedenini yarıp çıkmaya hazırlanan bir chestburster'ın tüm enzimlerini saniyeler içinde bloke eden alkalizan bir "böcek zehiri" vardı. Ondan sonra kurbanın parazitten kurtarılmak üzere hemen ameliyata alınması için otuz dakika kadar bir zaman kalacaktı.

Kımıldamak istemiyordu. Bu insana yaklaşmak ve dokunmak istemiyordu. Ama bir parazitin, haksızca sahip çıktığı bir insan vücudunu rahatça yırtıp parçalamasına, ve başkasına yaşam hakkı tanımayan kendi varlığına kurban etmesine seyirci kalmak da istemiyordu.

Korku içindeki benliği, umutsuzca yardım arayarak zamanda geriye doğru uzandı. Eğitmeni ve dostu Sands'in sesi belleğinde yankılandı. "Korkmaktan uzun süre önce bıktım. Ne mal olduğunu bilmek de uzak tutmakta yardımcı oluyor, hepsi bu."

Jeti cebinden ne zaman çıkardığını bile hatırlamıyordu. Karşısındakinin üzerine atlayarak onu devirdi, giydiği çaputun göğsünü yırtıp kenara çekti. Ortaya çıkan erkek göğsü, bu insanın cinsiyeti konusundaki soruyu sonunda yanıtlamıştı. Hâlâ acı içinde bağırıyordu; Ripley'e karşı koymayı aklından bile geçirmediği, kollarını yere paralel biçimde tutmasından ve hiçbir girişimde bulunmamasından belliydi. Ripley jeti adamın kaburgalarının buluştuğu noktanın hemen altına dayadı, yanmış ve mikrop kapmış cildinden yükselen kokuyu almamak için soluğunu tutarak "böcek zehiri"ni enjekte etti. Ellerini kendi üzerine silerek ayağa kalktı.

Hicks'in o arada yanlarına varmış olduğunu o zaman farketti. Yerde inleyen adamı işaret ederek "Onu hemen Comet'e götürmeliyiz," dedi. Hicks adamın görüntüsüyle ilgili ayrıntıları farkettiğinde, "Tanrım," dedi gözlerine inanamayarak. "Ona neler olmuş böyle?"

Dawnian gençleri için onbeş oldukça önemli bir yaştı. Onaltıya girdiklerinde artık "yeşil" rengi geride bırakmış oluyorlar, ve daha sonra nereye yöneleceklerine karar verme aşamasına geliyorlardı.

Daha iki-üç kuşak önce, gezegendeki işbölümünün sembolize edilmesinde yeşil dışında daha onlarca tonda renk kullanılıyordu. O zamanlar her Dawnian bileğinde rengini belli eden bir bant taşırdı. Bu, organizasyonun yaşamsal önem taşıdığı ve deneyimin görece az olduğu zamanlardan kalma, şartların gerektirdiği bir adetti.

Dawne galakside daha fazla barış ve daha az acı istiyordu.

Amacına doğru gitmek için elinde, teknolojisi ve galaksi çapında çalışan Güvenlik Departmanından başka, bir de o teknolojinin bir parçası olan zaman yolculuğu vardı.

Zamanla, ve özellikle geçmişle oynamanın tehlikelerini asla unutmadılar. Organizasyon asla yıllar içinde etkisini ve hedefini yitirebilecek kuralların kör otomatizasyonuna terkedilmedi. İnsan insiyatifi hiçbir zaman bir kenara bırakılmadı. Herşeyin planlanması ve kaydedilmesi gerekiyordu. Her adım dikkatle atılmalıydı.

Gün geçtikçe deneyim arttı, gerilim görece azaldı. İnsanlar sorumluluklarını gereğince yerine getirmeyi sürdürdüler; insiyatif önemini korumaya devam etti. Ancak artık güvenilir kayıtlar oluşmaya başlamış, bilinmeyenler azalmıştı. Bilek bantları eski önemini yitirdi, kullanımları azaldı. Renkler insanların sadece dosyalarında yer alan semboller haline geldi. Günlük konuşmalarda aktif kullanımı devam eden tek renk, belki yeni bir yaşam, yeni bir tomurcuk gibi çağrışımlarıyla herkesin hoşuna giden "yeşil" oldu.

Ancak Yeşil mezunları, önlerindeki seçenekleri düşünürken renklerle oynamayı hala eğlenceli buluyorlardı. Yönetim kadrolarının sembolü maviydi, ancak buralarda görev almak zaman ve emek işi olduğundan bu renk doğrudan seçilmezdi. Sosyal bilimler kırmızı, matematik turuncu; fizik, kimya ve tıbbı içeren doğal bilimler sarı renkle belirtiliyordu. Güvenlik Departmanının rengi açık kahverengiydi. Zaman yolculuğu operatörlerinin dosyalarına hem sosyal, hem de matematiksel sembollerin karışımı olan ilginç bir "doğan güneş" rengi ekleniyor, eğer operatör aynı zamanda bir Güvenlik elemanıysa açık kahve yerine "şampanya rengi" kullanmaya başlıyordu.

Eğitmen Bennet, bir ay içinde mezun olacak gençlerden birinin kartında işaretlenmiş açık kahverengini ilk gördüğünde, endişelenmekten kendini alamadı. Sahibini tanıdığı kadarıyla bu oldukça beklenmedik bir seçimdi. Böyle durumlarda bir eğitmen olarak görevi, verilenin bilinçli bir karar olup olmadığını araştırmak ve seçim sahibini bir hata

olasılığına karşı uyarmaktı. Genç kızı çağırarak ona bir Güvenlik elemanının eğitimini ve yaşam biçimini konu alan bir belgesel gösterdi.

"Ne düşünüyorsun," diye sordu sonra. Film bitmiş, ancak Jake Logan hiçbir yorumda bulunmamıştı.

"Efendim?"

Bennet ekranı işaret etti. "Bütün bunlar hakkında."

"Belgeseli daha önce de izlemiştim."

"Sence üstesinden gelebilir misin?"

"Bunu öğrendiğim zaman size de söylerim."

"Ah, lütfen. Eminim ki aklını koyduğun her şeyi yapabilirsin. Beni endişelendiren bu değil. Seçiminle ilgili bazı ayrıntıları hafife alma eğiliminde olduğunu görüyorum. Halbuki bir Güvenlik elemanının hayatında epeyce çetin dönemler olabilir."

"O tür ayrıntılarla daha önce de karşılaştım."

Bennet yüzünü buruşturdu. "Evet, biliyorum." Yirmi yıldır eğitmenlik yapıyordu, ve Logan gelişimiyle özellikle ilgilendiği birkaç yeşilden biriydi. Genç kızın küçükten beri sosyal ilişkilerinde karşılaştığı, zaman zaman onu tamamiyle yalnız kalmaya iten sorunların tümünün farkındaydı. Farklı nedenlerle, farklı tepkiler veriyordu o. Yeşil Departmanda tutunmaya çalışan bir grup uyuşturucu dağıtıcısıyla karşılaştığında da aynı şekilde farklı eğilimleri olmuştu.

Bennet kızın karşı karşıya kaldığı gereksiz şiddeti gayet iyi hatırlıyordu. O ve diğer çocuklar ilaç dağıtan grupla ilk tanıştıklarında, sarı tozun ve renkli hapların satıcıların kendilerini inandırmaya çalıştıkları türden şeyler olmadığını hemen anlamışlardı. Kendine göre nedenlerle tuzağa düşen bir-iki kişiye ise eğitmenler tarafından derhal yardım eli uzatılmıştı.

Logan'ın yapamadığı ise, diğer mantıklı arkadaşları gibi uyuşturucu çevresinden tamamen uzak durmak ve konuyla ilgilenmeyi yetişkinlere bırakmak olmuştu. Gizli köşelerde gerçekleştirilen alışverişlere müdahale ediyor, tuzağa düşen arkadaşlarının satın aldığı paketleri arayıp buluyor, ve o çok değerli içeriklerini avuçlayıp savurarak rüzgara karıştırmaktan özel bir zevk alıyordu. Kendisine

bu yüzden sinirlenenlerle tehlikeli biçimde saklambaç oynuyor, bazen yakalanıyor ve fena halde canı yanıyordu.

"Bunların senin için o kadar da yeni olmadığını biliyorum," diye devam etti Bennet. "Sadece bunu devam ettirmek veya hayatının bir parçası haline getirmek istemeyeceğini düşünmüştüm."

"İlginiz için teşekkürler," dedi Logan. Bennet bir kaşını kaldırarak genç kıza baktı. Konunun onun için kapanmış olduğunu görebiliyordu, ancak kendi endişeleri henüz yatışmamıştı. Biraz daha üstelemesi gerektiğini düşündü. "Görünüşe göre yanılıyorum. öyle mi?"

Görüşmenin başından beri ilk defa genç yeşilin direkt olarak kendisine baktığını hissetti. "Diğerlerine de böyle sorular soruyor musunuz?"

"Aralarında olası bir hataya karşı uyarmam gerektiğine inandığım biri olursa, evet."

"Benim seçimimin bir hata olacağından neden bu kadar eminsiniz?"

"Çocuğum, bunu sen de benim kadar iyi biliyorsun, öyle değil mi?" Logan'ın `diğerlerinden' söz açması, eğitmene kaygılanmakta haklı olduğunu gösteren bir işaretti. Bu çocuğun, herkesin yapabildiği, olabildiği, yaşayabildiği şeyleri yapamamakla ilgili olumsuz duyguları olduğunu biliyordu. Görünür hiçbir neden olmadığı halde kendini hep dışarıda hissetmişti o. Şimdi de kendince hayatın tam ortasına atlamak olarak gördüğü bir yola girmeye hazırlanıyordu. Ancak belki de bu kez sözkonusu olan bir ölüm-kalım sorunuydu.

"Herşeyden önce, fiziksel yapının böyle bir yükü kaldırabilecek güçte olup olmadığı tartışma konusu. Daha birkaç yıl öncesine kadar sıkı tıbbi kontrol altında yaşıyordun." Sözlerinin yerine gidip gitmediğini ölçerek bir an bekledi, sonra devam etti. "Diğer bir konu da seni harekete geçiren nedenlerin ne olduğu. Sırf iyi bir ders vermek istediğin birileri olduğu için.."

"Sözünüzü kestiğim için üzgünüm, eğitmen, ancak bu konuda kaygılanmanıza hiç gerek yok," dedi genç kız. Sesini yükseltmemiş, bakışları bile sertleşmemişti. Ayağa kalktı. "İntikam peşinde harcayacak enerjim olmadığından emin olabilirsiniz. Eğer beni uyarmak görevinizse, bunu yeterince yerine getirdiniz. Şimdi, eğer başka bir konu yoksa gitmem gerekiyor."

Bennet derin bir nefes verdi. "Demek ileride pişman olmayacağından eminsin."

"Değilim. Belki de bu bir hatadır. O zaman başka bir alana yönelir ve yanlış bir başlangıç yaptığım için belki biraz rahatsız olurum. Ama denemezsem hayatımı yapıp yapamayacağımı merak etmekle geçireceğim."

Eğitmen çaresiz bir merakla sordu. "Peki bu senin için neden bu kadar önemli?"

Logan'ın kafasında doğru cevabı aradığı kısa bir sessizlik oldu. Sonra başını salladı genç kız. "Öğrendiğimde size de söylerim."

-DEVAMI GELECEK SAYIDA-

ANKARA'DAKİ BİLİMKURGU TOPLANTILARI

"Gönül ne çay ister ne çayhane; gönül dost ister çay bahane.." Tüm dünyada benzer duyguları ifade eden birçok deyim vardır mutlaka. Ben de yıllar önce bunu Japonya üzerine yazılmış bir kitaptan okumuş, ve eskiden Japonların meşhur çay bahçelerindeki toplanma amaçlarını anlatan bu deyimi çok beğenmiştim.

Türkiye'deki kahvehane sayısının çokluğu, ve zamanının çoğunu orada öldüren insanların görüntüsü yabancımız değildir. İnsanoğlunun iletişim kurmak için kafa dengi insanlarla biraraya gelmesi son derece normaldir. Hele bu toplanmaların ve konuşmaların sonucunda ortaya yararlı birşey çıkıyorsa, bu çok daha genel ve anlamlı bir hareket olur. Tıpkı insanlık için çaba harcayan çeşitli dernekler ve hayır kuruluşları gibi. Ayrıca belirli bir konuya yönelik bilgi birikimini arttırmak amacıyla, ya da (modelcilik, satranç, bilimkurgu.. gibi) ilgilerin paylaşımı için bir araya gelinen toplulukları unutmamalı. Onlarda da yine yaşama anlam katan, kişiyi motive eden bir yön vardır.

Tüm bu satırları nereye bağlayacağım aslında yazının başından belli, sevgili bilimkurgusever arkadaşlar: Bilimkurgu Toplantılarına.

Biz İstanbul'da yaşayan bilimkurguseverler, dört yıldan beri her ayın ilk pazar günü düzenli olarak bir araya geliyoruz. Bilimkurgunun çeşitli konularında sohbet edebildiğimiz gibi, bazan da kişisel mesleki birikimlerimizden birbirimizi yararlandırabilme olanaklarını araştırıp uygulamaya çalışıyoruz. Ayrıca bilimkurgu kitapları ve eskiden yayınlanmış yerli, yabancı dergi eksiği olan arkadaşlarımız da, eksikliklerini takas gibi yöntemlerle tamamlama fırsatı buluyor.

Her ayın ilk pazar günü yaptığımız toplantılara gelen arkadaşların sayısı, genellikle 20 ile 30 arasında değişiyor. Toplantıya gelmek ve bizlerle tanışmak isteyen arkadaşlar için kapımız hep açık. Akşamları beni (Bülent Akkoç) 0216-371 5605 no'lu telefondan, gündüzleri Hakan Alpin'i 0212-520 1601 no'lu telefondan arayabilirsiniz.

Gelelim sevindirici habere: Aralık sonunda Ankaralı bilimkurgusever Muzaffer Büyükkaragöz'den bir mektup geldi. Büyük bir mutlulukla okudum. Yıllardır istediğim ve beklediğim bir olay gerçekleşmişti: Ankaralı bilimkurguseverler bir araya gelmiş ve bilimkurgu toplantılarını başlatmışlardı. Bu satırlar aracılığıyla konuya ilgi gösteren tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum. Bu ilk toplantılara katılan arkadaşların isimleri ise şöyle;

Muzaffer Büyükkaragöz, Erol Tulay, Sadi Konuralp, Cenk Gökçe, Emrah Göker, Deniz Ceyhanlılar, Fikret Deliktaş, Ferhat Özeren.

Elimdeki adres listesine göre Ankara'da oturan en az 40 bilimkurgusever var. (Bunlar zaman içinde adresini öğrenebildiklerim.) Umarım Ankara'lı bilimkurguseverler bu yazıyı okuduktan sonra telefona sarılır ve Emrah Göker'i ararlar(0312- 417 6934). Ankara'dan Sadi Konuralp'in telefonu ise: (0312-425 5025).

"Alışkanlıklar ip gibidir, birbiri üzerine sarıla sarıla halat olur, kimse koparamaz." derler. Doğru bir söz. Sevgili Ankara'lı bilimkurgusever arkadaşlar, yılmadan devam. Umarım birgün sayımız yüzlerle ifade edilebilir. Ve işte o zaman da tıpkı yurtdışındaki "CON" lar gibi bizler de Türkiye de birçok güzel etkinliklerle dolu kendi bilimkurgu kurultaylarımızı yapabiliriz.

Ankara'nın ardından sırayla diğer illerimize ait güzel haberleri de bekliyoruz.. darısı onların başına.

İstanbul'daki keyifli bilimkurgu toplantılarından iki kare..

Cüneyt Gültakın

GELENEK VE BİLİMKURGU

Gelenek Üzerine

"Geleneklerden büsbütün sıyrılmaya kalkan kişide bilgi de olmaz, sanat anlayışı da olmaz... Geleneksiz kişide yalnız yeniyi anlayabilmek gücü değil, eskiye hayran olabilme gücü de yoktur. Ancak birtakım kişilerde geleneğe bağlılık, yeniyi anlama gücünü körleştirebilir. Bunlar geleneğin yaratıcılığına inanmazlar, yenide geleneğin izlerini göremezler, bunun için de yeniye hep karşı koymaya kalkarlar," diyor Nurullah Ataç, 1954 tarihli bir yazısında.

Geleneği önemsemeyen ya da küçümseyenlerle, geleneğe körü körüne saplanıp kalanların yeniye ve yaratıcılığa kapalı olduklarını vurguluyor Ataç. Gelenek konusundaki yaklaşımlarımız bugün de geçmişten ayrı değil. Artık yeninin özündeki geçmişi ve geçmişin özündeki değerleri görmemiz gerekiyor.

Tür Olarak Bilimkurgu

Her anlatı gibi, bilimkurgu da geçmişin özleriyle doludur. Cemil Meriç, Kırk Ambar adlı kitabında romanları sevda, macera ve fantastik olmak üzere üç bölüme ayırıyor. Anlatı ürünlerinin bu üç temelde ele alınması oldukça doğru gözüküyor. Üstelik bu ayrımlamanın antik dönemden günümüze dek bir geçerliliği olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü sevda, macera ve fantastik öğeler her zaman düzyazı geleneğinde kullanılmıştır. Günümüzde çağdaş masal-destanlar, ütopyalar ve bilimkurgu çalışmaları fantastik anlatılar olarak sınıflandırılabilir.

Fantastik öğelerden örülü olan bilimkurguyu öteki anlatılardan ayıran özelliklerini bir kez daha anımsayalım:

1- Yer ve zaman gibi gerçek öğelerin dışına çıkma söz konusudur.

2- Bilimsel bilgilerle düş gücünün bir arada değerlendirilip kurgulandığı görülür.

3- İnsanın ve çevresinin bilimsel buluşlarla olan savaşımı yansıtılır.

4- Zaman yönelimi bugün, yarın ile ilgili olup geleceğe dönüktür.

5- Öyküler genellikle kişiler üzerine değil, düşünce üzerine örülür.

6- İnsana ve akla inanma, güvenme temeline dayanılır.

7- Kimi gerçek öğelerden, tarih ya da kültürlerden çeşitli düzeylerde yararlanılır.

Bu son, yedinci madde, gelenek sorununu daha belirginleştirir. Geleneğin özünü taşıyan yetkin bir BK edebiyatının oluşması için, gelenekten doğrudan yararlanan, ulusal tarih ve kültür öğelerini evrensel bir yaklaşımla değerlendiren ürünlerin yazılması gerekir. Elbet bu da kendi geleneğine önyargılı yaklaşmayan kafaların işi olacaktır; ne geleneğini küçümseyenlerin, ne de geleneğini tabulaştıranların değil.

Üç Büyük Kaynak

Batı edebiyatı ve BK'sunu etkileyen, ekonomik, tarihsel ve kültürel koşulların belirlediği üç büyük gelenekten söz edebiliriz: Antik Çağ'ın mitosları, destanları; sanayi öncesinin, Orta Çağ'ın feodalitesi, krallıklar, şövalyelik, Hıristiyanlık; sanayi sonrasının savaş bunalımları, birey ve toplumsal sorunlar ve çözümler, çevreci ve feminist akımlar gerek konu, gerek biçim açısından BK'yu etkilemiştir.

Anlattıklarımızı netleştirmek gerekirse, aşağıdaki özellikleri BK'yu besleyen gelenekler olarak sıralayabiliriz:

I. ANTİK ÇAĞ:
Eski Yunan ve Roma mitolojisi.
Altın Çağ özlemi.

II. SANAYİ ÖNCESİ DÖNEM:
Feodalite.
Soyluluk ve Şövalyelik.
Halk hikayeleri.
Ütopya örnekleri.
Hıristiyanlık.

III. SANAYİ SONRASI DÖNEM:
Sanayi ile gelen yeni çelişkiler.
Sosyalist ve Anarşist felsefeler.
Bireyin felsefesi ve psikolojisi.
Karşı-ütopya örnekleri.
Çevreci düşünce ve örgütlenmesi.
Feminist düşünce ve örgütlenmesi.
ABD finansıyla oluşan kültür. (Kovboy, Amerikan Polisiyesi, Uzak Doğu Sporları.)

Benzer bir tutumla Türkiyeli BK için de aşağıdakileri düşünebiliriz:

I. MİTOLOJİK DÖNEM:
Orta Asya mitolojisi.
Ortadoğu mitolojisi.
Anadolu ve Eski Yunan mitolojisi.
Göçebe kültürü.

II. SANAYİ ÖNCESİ DÖNEM:
Selçuklu ve Osmanlı kültürleri. (El Cezeri, Evliya Çelebi.)
İslam Kültürü.
Halk hikayeleri ve öteki ürünleri.
Göçebe kültür kalıntıları.

III. SANAYİ SONRASI DÖNEM:
Kurtuluş Savaşı.
Köy-kent çelişkileri.
Sosyalist düşünce ve mücadele.
Çevreci ve Feminist düşünce.
Kimlik sorunu.
Ütopya denemeleri.

Görüldüğü üzere zengin bir gelenek, yerli BK'yu beklemektedir. Elbette El Cezeri'nin robotlarından, Evliya Çelebi'nin düş gücünden, Piri Reis'in Amerika'nın bulunuşundan önce çizilmiş haritasından, Şeyh Bedreddin'in ütopyasından, Dede Korkut'tan Odessa'ya uzanan motiflerden haberi olanlar; bir Oğuz Kaan'daki, bir Köroğlu'ndaki serüveni düşünebilenler için.

Gelenekten Yararlanma

Gelenekten yararlanma çeşitli boyutlarda olabilir. Bu boyutları Kurgusal, Kavramsal ve İzleksel (Tematik) olarak üçe ayırabiliriz. Kurgusal yararlanmada eski öyküyle yeni öykünün kurgulanma biçimleri düşünülür. Geleneksel konu planının korunması ya da değiştirilmesi, yeni bir planla geleneksel öyküden esinlenme, belli noktalarda alıntılama gibi yaklaşımlarda bulunulur. Örneğin Batılı bir yazarın bir şövalye hikayesinden ya da bir Shakespeare konusundan esinlenmesi böyle bir boyuttur.

Kavramsal yararlanmada geçmiş değerlerin, kavramların yeniden ele alınması düşünülmelidir. Yıldızlordları, yıldızhanları gibi kullanımlar, özel adlardan yararlanma böyledir.

İzleksel yararlanmada evrensel izleklerin (Temaların) geleneksel yorumlarını yineleme ya da geliştirme söz konusu olabilir. Homeros'un destanlarında insanın çeşitli duygularını, kaygılarını ayrıntılı biçimde bulabiliyoruz. Gelenekteki feodal ya da gerici öğelerin tartışılıp tek tek çağdaş birer öğeye dönüştürülmesi, ele alınması, yararlanmada karşılaşılacak sorunlar arasındadır.

Gerici öğe, benzer bir sonuç verecekse yepyeni bir öğeyle de değiştirilebilir. Örneğin Dirse Han'a çocuğu olmadığı için verilen kara çadır, politik bir çekememezlik, anlaşmazlık sonucu bir tuzak ya da bir davet edilmeme olarak uyarlanabilir bilimkurgusal bir anlatıda... Mitolojik öğelerin kullanımı da yerli yerinde olmak zorundadır. Rastlantısal, öylesine kullanımlar karışıklık doğurur. Örneğin Nergal, mitolojimizde yeraltı tanrısıdır. Bunu bir maden ya da maden gezegeni adı olarak kullanmak uygundur. Elbette öteki kavramsal gereksinimlerde de aynı kaynaktan yararlanmakta...

Bir Yararlanma: Harita

Emin Özdemir, Yazı ve Yazınsal Türler kitabında BK konusunu açıklıyor, ve BK'nun niteliklerini Orhan Duru'nun Harita adlı öyküsünde gösteriyor. Sayın Özdemir'in BK'yu unutmaması, yerli örneklerden alıntılar yapması, BK adına oldukça sevindiricidir.

Orhan Duru, öyküsünde geleneğe kurgusal ve izleksel açılardan eğilmiştir. Sayın Özdemir, BK'nun temel nitelikleri açısından öyküyü ele almış ve işlemiştir. Bizim ilgi düzeyimiz ise, gelenekle olan estetik alışverişlerdir.

Edebiyatımızın en güzel öykülerinden biri olan Harita'da, kendilerine Uzayın Çocukları diyen ve Dünya'yı incelemek, haritasını çizmekle görevli bir grup uzaylının serüvenini anlatır. Haritacı uzaylı, Piri Reis'in kadırgasına tutsak düşer ve olaylar böylece sürer gider.

Tutsağın anlatımı şöyledir öyküde: "... Kalyonda başaltında ayak ve el bileklerine çifte demir bağlarla zincire vurulmuş buldular adamı. İncecik gövdesi üzerinde, ağırlıktan sallanır gibi duran oransız bir büyüklükteydi başı..."

Duru, olay örgüsünü paralel çizgi biçiminde başlatıyor. Yukarıda haritacısıyla iletişimini yitiren bir gemi, ve öteki çizgide kaptanı bir haritacı olan kadırga kendi serüvenlerini yaşarken, gelişme bölümünde iki öykü birleşiyor. Bilimkurgusal öykü ile geleneksel öykü bir noktada birleşerek kurgusallık tamamlanıyor, ve öykü bir pazarlıkla son buluyor: Özgürlüğe karşılık Dünya haritası. Artık tek bir öykü vardır. İzleksel yaklaşım ise, Piri Reis'in Amerika'nın bulunuşundan önce bu kıtayı aslına yakın çizebilmiş olmasındaki başarı ve gizemde vardır. Bu gizeme bir yorum getirerek ve gizemi destekleyerek, tarihten gelen bir izleğin değerlendiğini görüyoruz.

Bunların dışında öyküde kullanılan dilde bir gelenek etkisi seziliyor. Üstelik, %90'lara varan bir yalın Türkçe içinde: "Ben evren gezginiyim, uzay gezginiyim. Göğün yedi katını, yetmiş katını bilirim... Yedi kat gökyüzünün ve uçmakların ve tamuların ve gezegenlerin ve uyduların ve samanyolunun ve patlayan yıldızların ve sönmüş güneşlerin haritacısıyım ben. İşim bu."

Ve bağlaçlarının kullanımı ve buna bağlı olarak uzun cümle yapısı, eski dil özellikleridir. Duru, bu kullanımlarıyla anlatımını renklendirip çeşitlendirmeyi, yüzyılın havasını yansıtmayı, anlatımına zarar vermeden başarmayı bilmiştir.

İsterseniz yazımızın bu bölümünü uzaylının ayrılışıyla noktalayalım: "Sonra mağaranın ağzında bir alev, bir yalaza fışkırır gibi oldu, o kadar. Sanki bir dev havai fişek fırlatılmıştı gökyüzüne..."

Sonuç Olarak

Her anlatı gibi BK da özden ya da doğrudan geçmişin değerlerine bağlıdır. Ay ile ilgili mitolojiler, onlarca yolculuk öyküsü olmasaydı, Jules Verne'in Aya Yolculuk'u da olmayacaktı. İnsanlar yükselip geleceği görmek için, geçmişin üzerine basmak zorundadır. Bunun edebiyata düşen paylarından biri de BK'dur. Her toplum kendi kültür değerlerinden yola çıkarak bunu yapmaya çalışır ve böylece BK denizine ulaşırlar. Bizim belirtmek istediğimiz, Türkçe ırmağının da bu denizde bir yerinin olduğudur.

İnsana ve akla inanmaya gittikçe gereksinim duyarken, yerli BK'nun geç bile kaldığını görüyoruz. Ama unutmamalıyız ki, gelişen ütopya ve BK edebiyatımızla geleceğimizden korkmamaya başlayabiliriz.

Notlar

* Ataç, Nurullah, Dergilerde, TDK Yayınları, 1980.
** Özdemir, Emin, Yazı ve Yazınsal Türler, Varlık Yayınları, 1983.

ÖLÜM

Paul büyük bir heyecanla kapıdan içeri girdi. "Carl, ne bulduğumu tahmin edemezsin."

Carl koltuğunda oturmuş, gözleri dalmış bir şekilde camdan dışarı bakıyordu. Paul sabırsızca ve heyecanını gizleyemeyerek Carl'a yaklaştı. "Carl, bak ne..."

Arkadaşının belli belirsiz yaptığı sus işaretini gördü. Zaten o hep böyle, diye düşündü. Büyük düşünür, sonsuzluğa bir daldı mı onu kimse oradan alamaz. Ama sabırsızlığı da içini kemiriyordu. Bir an önce söylemeliydi.

Carl koltuğuyla beraber yavaşça dönüp ifadesiz gözlerle Paul'e baktı. Paul kendini tutamayacağını anlayıp konuşmasına devam etti. "Carl, zannediyorum bu hiç aklına..." Arkadaşının dinlemediğini anlayınca da pes etti.

"Tamam, düşündüğün o derin şeyi bana da söyler misin, Aristo?"

"Ölümü düşünüyordum, Paul."

"Ölümü mü? Dostum, o kadar yaşlandığımızı sanmıyorum."

"Hayır, genel anlamda düşünüyorum. Ölümden sonrasını."

"Aman Carl, senin böyle ölümden sonra sonsuz yaşam, mutlu ruhlar gibi saçma fikirlere inanmadığını sanıyordum."

"Haklısın. Eski insanların batıl inançlarından ve ölüm korkusundan doğmuş öbür dünya, sonsuza kadar mutlu yaşam gibi fikirlere inanmam ama, Paul, ölümden sonrası hakkında bir düşünce geliştiremez miyiz?"

"Tabii dostum, istediğin gibi bir düşünce geliştirebiliriz. Dansedip hoplayan mutlu ruhlar ve..."

"Hayır hayır, ben hayal gücüyle oluşturulmuş şeylerden söz etmiyorum Paul, ölümden sonrası hakkında bilimin sınırları dışına taşmayan bir düşünce ortaya koyamaz mıyız?"

Paul şaşkınlıkla Carl'a baktı. "Bu sonsuzlara dalışlarından birinde beynini orada unutacağını biliyordum."

"Sen dalga geçmeye devam et, seni çok heyecanlandıran o buluşunu dinlemediğim için kızgınlığını benden çıkar. Ne bulmuştun yine?"

"Ben mi? Neydi? Boş ver, unutmuşum."

"Ben hiç değilse daldığım derinliklerde unutuyorum beynimi. Sen ise durduğun yerde."

Paul biraz bozuldu. Carl'ın hafızasının zayıflığıyla inceden inceye dalga geçmesine bir türlü alışamamıştı.

"Eee, neymiş bakalım ölüm ötesi hakkında düşündüğün bilimsel şeyler?"

"Paul, bilinç hakkında ne biliyorsun?"

"Demek nöroloji dersindeyiz. Beyin milyarlarca sinir hücresinden, yani nörondan meydana gelmiştir. Nöronlar arasında sinaps adı verilen ilişki noktaları vardır, iletiler elektriksel olarak sinir hücrelerinde hareket eder ve bu birleşme noktalarından diğer bir hücreye nörotransmitter denilen maddeler oluşur. Nasıl, dersimi iyi çalışmış mıyım?"

"Evet, hem elektriksel, hem de kimyasal, yani elektrokimyasal bir veri iletimi, bu doğru, ama bilincimizi bu mu oluşturuyor sence?"

"Hayır, şu anda bu konuda kesin bir bilgimiz yok, ama bilinci açıklamaya çalışan, içinde kuantum teorisi bile olan kuramlar düşünülmekte."

"Herşey düşünülebilir ama doğru olan birşey de ölüm gerçekleştiğinde beyindeki sinir hücrelerinin ölmesi, bu veri iletiminin kesilmesi ve bilincin ortadan kaybolması."

"Tabii beyin ölümünde."

"Doğru, beyin ölümünde. Bir insana ölü denmesi için beyin ölümüne bakılması gerektiğini biliyorum. Kalp atmıyor diye öldü denilen kişilerin morgda veya tabutta ayaklandığı bilinen ve gülünen birşey."

Carl konuyu toparlamaya çalıştı. "Tamam, özet olarak, beyindeki sinir hücrelerine üç dört dakika oksijen gelmeyince ölüyorlar. Beyin hücreleri gelişimlerini tamamladıktan sonra bölünmediklerinden, bu ölüm geri dönüşsüz oluyor. Bilinç dediğimiz şey bunların aralarındaki elektrokimyasal faaliyetlerin sonucu olduğundan -en azından şu anda öyle zannediyoruz- hasta bilincini kaybediyor."

"Evet, ya bilinçsiz bir şekilde beyin sapının faaliyetini sürdürmesiyle koma durumunda, ilerlerse bitkisel yaşam-

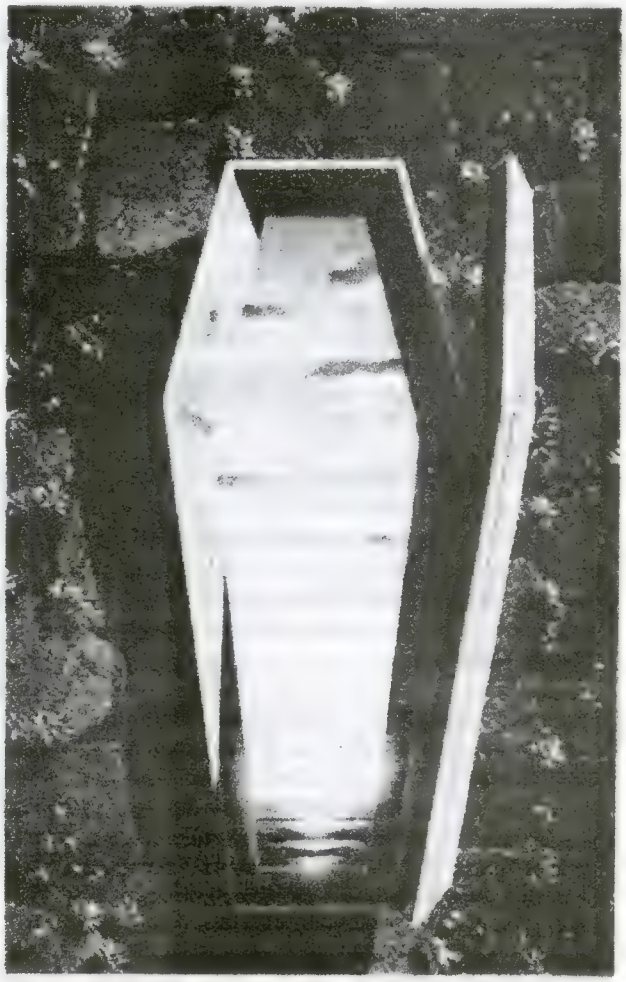

da kalıyor, ya da beyin sapı işlevini sürdüremediğinden hasta tamamen ölüyor. Bütün bunlar ölümden sonra yaşamın bir saçmalık olduğunu açıkça gösteriyor, Carl."

"Acele ediyorsun ve çok kesin konuşuyorsun dostum. Koma halindeki bazı hastalarda görülen, nedeni hâlâ anlaşılamayan mimikler var. Ayrıca bazı nörologlar, komadaki hastalarda bir iç bilinç olabileceğini düşünüyorlar, ve komadan çıkan hastalar yaşadıklarıyla ilgili bazı şeyleri hatırlayamadıklarını iddia ediyorlar. Bunlara ne diyorsun?"

"Evet, ölümden dönme deneyimi denen şey, ama bunlar insanların hayal güçleri dostum. Karanlık bir tünelden çekiliyorum, kendi vücudumu görüyorum, bir ışık ortaya çıkıyor, hayatım sorgulanıyor, çok mutluyum... Bunlar insanların öbür dünya hakkındaki düşüncelerinin, hayallerinin, ve girdikleri komada beyinlerinin onlara oynadığı oyunların bir sonucu. Beyin sapının ve orta beynin kontrolü eline almasının ortaya çıkardığı bir durum bu. Belki de ölümün rahat gerçekleşmesi için beynin yaptığı bir gösterinin son perdesi. Bir ışığa giriyorsun, inanılmaz derecede mutlusun, ve gösteri bitiyor, başka birşey yok."

"Bilimde kanıtlanamayan şeylerin sadece bir olgu olarak kaldığını biliyorsun."

"Evet, UFO gördüğünü de söyleyen çok kişi var. Ama sen bana ölüm ötesinin bilime ters düşmeyen bir yanıtını bulduğunu söylemiştin, herhalde bunları kasdetmedin."

"Hayır, ben aslında koma durumundan veya bitkisel yaşamdan söz etmiyorum. Gerçekten tüm beyin ölümünden sonraki bilinçten söz ediyorum."

"Şimdi de parapsikoloji ve metafiziğe giriyorsun. Hâlâ senden bilim bekliyorum."

"Dostum, sana tam çözüm veremem, bu hâlâ bir sır. Ama parapsikolojiye ve metafiziğe girmeden de bir ölüm sonrası durum düşleyebiliriz zannediyorum."

"O halde beni çatlatmadan söyle şunu."

"Bunun için ilk önce sana biraz fizikten ve kara deliklerden bahsetmeliyim."

"Tamam, herkesin yaptığı gibi topu kara deliklere at. Kara deliklere girip evrenin öbür tarafından çık. Zamanda geriye doğru yolculuk et... Kara deliklere pası attın mı sırtın yere gelmez."

"Biraz dinler misin, aslında sana anlatmak istediğim sadece zaman genleşmesi."

"Zaman genleşmesi mi?"

Carl, kendisine şaşırmış bir şekilde bakan arkadaşını fazla merakta bekletmemek için konuşmasına devam etti. "Evet Paul, zaman genleşmesi. Hiç Einstein adını duydun mu?"

"Tamam, fizikten anlamadığım için benimle dalga geç. Hiç Einstein adını duymuş muyum? Evet, ünlü bir Çin yemeği, değil mi?"

Carl arkadaşının burnundan solumasını duyup, bazen onu kızdırmaktan özel bir zevk alıp almadığını düşündü.

"Lütfen kızma. Einstein'ın 1905 yılında yayınladığı Görecelik Kuramı'nın sonuçlarından biri de ışık hızına yaklaştıkça zamanın genleşeceği ve ışık hızına yaklaşan bir cisim için zamanın daha yavaş geçeceğiydi. Yani bir uzay gemisine atlayıp uzayda ışık hızının yüzde 99.9'una ulaşırsan yaşlanma süren yaklaşık olarak sadece 2.5 dakika olurdu. Metabolizanın tüm faaliyetleri ağırlaşan zamana ayak uydurur ve sen geminin içinde hiçbir şey farketmezdin. Dünya'ya döndüğünde ise geçen zaman

karşısında şaşıp kalırdın."

"Yani ışık hızıyla gitsek ölmeden galaksimizi dolaşabilir miydik?"

"Işık hızına çıkamazsın, ama ona çok çok yakın bir hızla gidersen ölmeden bizim galaksiyi bırak, 2.300.000 ışık yılı uzaklıktaki Andromeda galaksisine bile gidebilirdin."

"İnanılmaz. Peki kara deliklerin burada rolü ne?"

"Zaman genleşmesi sadece yüksek hızlarda olmaz. Einstein'ın 1915 yılında Genel Görecelik Kuramı'nda belirttiği gibi, çok büyük kütleli cisimlerin çekim kuvvetleri uzay-zamanın yapısını bozar ve bu da buradan geçen şeylerde zaman genleşmesine yol açar, ve bildiğin gibi kara deliklerin çekimi öyle kuvvetlidir ki ışık bile buradan kaçamaz."

"Sanırım onun için bunlara kara delik denmiş."

"Haklısın. Diyelim sen bir astronotsun ve seni kara deliğin içine gönderiyoruz."

"Çok insaflısın."

"Sağol. Sen kara deliğin olay ufkuna yaklaştıkça senin için zaman daha yavaş geçmeye başlar, ama sen bunu farketmezsin. Kara deliğe daha da yaklaştığında biz seni dönmüş, hareketsiz gibi görürken, sen bizim paniğimizi, hareketlerimizi adeta bir hızlı çekim film gibi görürsün. Çünkü bizim bulunduğumuz yerde zaman normal hızında geçerken, senin bulunduğun yerde zaman ağır işlemektedir. Kara deliğe yaklaştıkça bizim hareketlerimiz daha da hızlanır, artık bir saniye içinde sen bir günü, bir haftayı görmeye başlarsın, ve tam kara deliğin içinde ise bir saniyede evrenin tüm geleceğini görebilirsin. Artık senin için zaman diye birşey yoktur."

"Anlattıkların bir masal gibi Carl, ama o sırada kara delik benim üzerimde ne gibi hain oyunlar oynayacak?"

"Kuşkusuz kara deliğe girerken çekim dalgaları

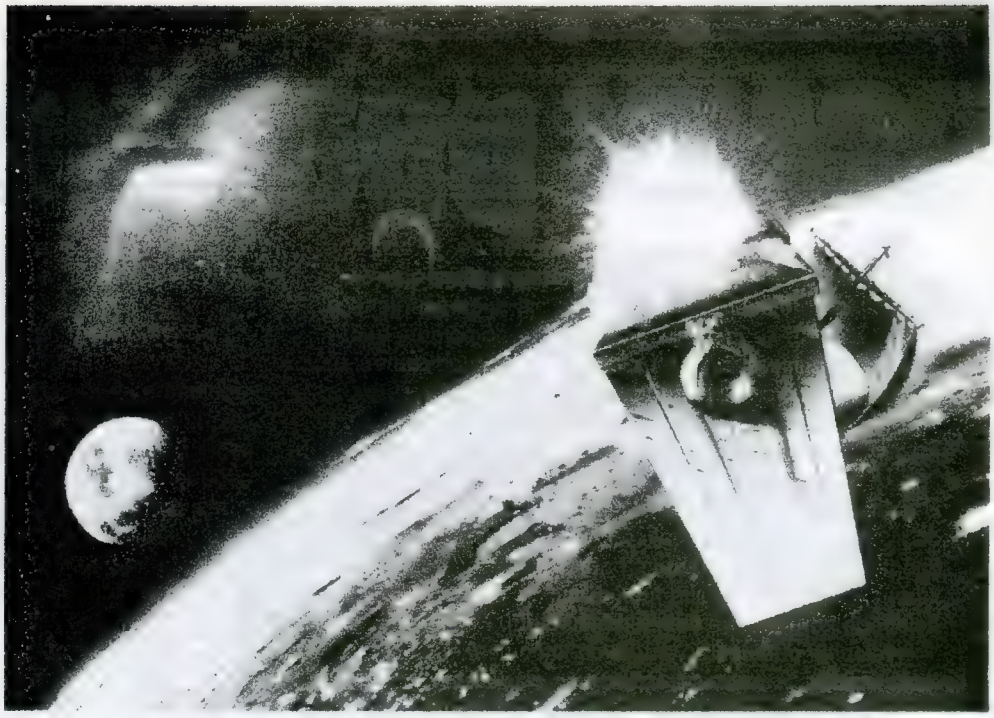

yüzünden vücudun bir makarna gibi uzamaya başlayacak ve gittikçe uzayıp sonsuz uzunlukta bir makarna haline geleceksin."

"Ölümden sonrası için düşündüğün sonsuz uzunlukta bir makarna haline gelmek miydi?"

"Tabii ki hayır, demek istediğim insan bilincinin de ölüm sırasında zaman genleşmesine uğrayabileceği."

"Ama niye böyle birşey olsun ki? Demin dediğin gibi bu ancak büyük bir çekim veya hız sonucu ortaya çıkan birşey. İnsan ölürken benim bildiğim ne daha fazla bir çekime uğruyor, ne de hızlanıyor."

"Doğru, ama demin de dediğim gibi bazı bilim adamları bilinci, bir kuantum fiziği olgusu olarak açıklamaya çalışıyorlar. Eğer biraz kuantum fiziği biliyorsan, kuantum fiziğinde birşeye olanaksız demenin ne kadar olanaksız olduğunu bilirsin."

"Kuantum fiziğinden anlamadığımı biliyorsun, ve aslında söylediklerinden çok da ikna olduğun söylenemez. Ama hatırın için doğru olduğunu farzetsek ne olacak?"

"Demin anlattığım olay bilinç için geçerli olacak. Yani ışık hızına ulaştığında nasıl zaman sıfırlanıyorsa, kara deliğin içinde zaman nasıl duruyorsa, senin bilincin için de zaman sıfırlanacak. O an donacak, yani doktorların senin için öldü dedikleri anda senin için zaman duracak."

"Ama beni alıp mezara gömmeyecekler mi? Orada vücudum, beynim çürümeyecek mi?"

"Dostum, demin anlattığımı dinlemedin mi? Kara deliğe giren astronot merkeze vardığında onun için zaman duruyordu. Dışarıdakilerin onu bırakıp gitmeleri, kendi işlerini yapmaları, evrenin geri kalanındaki hayat onu ilgilendirmiyordu. O, o anda kalıyordu, ve eğer vücudu makarna şeklini almasaydı tüm vücut faaliyetleri sonsuza kadar sürecekti."

"Bilmece gibi konuşuyorsun. Yani bilince ne olacak sen öldüğünde?"

"Hiçbir şey. Nöronların yok olmadan önce beyninin içindeki veriler ve onları işleten sistem -ki şu anda nöronların faaliyetlerinin bu sistemi oluşturduğunu sanıyoruz, ama tam emin değiliz- için zaman genleşmesi oluşacak ve bu sistem sonsuza kadar çalışacak."

"Yani öldükten sonra hiçbir şey olmamış gibi yine canlı mı olacaksın? Ne utanmazlık."

"Canlı olmuyorsun, bilinçli oluyorsun."

"Peki ya Dünya?"

"Beynin artık duyu organlarından veri almıyor."

"Ölü gibi."

Kısa bir gülüşme oldu, sonra Carl devam etti. "O ana kadar öğrendiklerin ve sonsuz zaman."

"Çok sıkıcı. Hiç eğlence yok."

"Öldükten sonra bile eğlence düşünüyorsun."

"Ölünce sonsuz zamanın oluyor, ama bilgi alacak kaynak artık kalmıyor."

"Doğru. İşte şimdi biraz metafizik düşünebiliriz. Belki dünyada öğrendiğin bilgileri kullanarak sonsuz zamanda evrenin sırrını çözmen gerekiyordur. Bilgilerini kullanarak gerçeğin kapılarını açarsan belki aradığın mutluluğu buluyorsundur."

"Eğer haklıysan o zaman fizik öğrenmeye başlamalıyım, hiç fizik bilmiyorum. Belki evrenin sırlarının dolu olduğu odaya girmek için birçok kolay yol vardır."

"O zaman filozof olmamız çok kötü. Biz en zor yolu seçeriz. O zaman bütün bilimleri en azından yüzeysel olarak bilmeliyiz. Sen o sırrı çözmeye kendini hazır hissediyor musun?"

"Hayır, daha çok şey öğrenmeliyim."

"İkimiz de parçacık fiziğinden fazla birşey bilmiyoruz. Kuarklar, gluonlar... evrenin temel parçacıklarını bilmeden evreni anlayabilir miyiz acaba?"

Carl dudağını bilmiyorum anlamında büktü. Paul kapıya yöneldi, tam çıkacakken birden aklına birşey geldi, geri döndü.

"Dostum, ya yanılıyorsan?"

"Öğrenmekten kime zarar gelmiş? Bir gün insanlık ölümden sonra ne var demeyecek. Çünkü bilim sayesinde onlar için ölüm olmayacak."

"Doğrusu o zamanın insanının yerinde olmak isterdim."

"Ben pek emin değilim. Evrenin sırları tükenmese belki eğlenceli olurdu, ama ya herşey bulunursa, o zaman demin dediğimize gelirdik, sonsuza kadar yaşıyorsun ama öğreneceğin birşey yok."

"O zaman evrenin sırları tükenmesin ve insanlar da ölümsüz olsun."

"Belki gelecekte dostum, belki gelecekte..."

1997'DE ÇIKAN BİLİMKURGU KİTAPLARI

Bilimkurguseverler genellikle yayınlanacak olan kitapları dört gözle bekleyip bir çırpıda okuyup bitirdikten sonra, bir sonraki için sabırsızlanırlar.

Ne yazık ki bilimkurgu kitap yayını bugünlere dek pek düzenli yürümemiş, ancak bazı yayınevlerinin tesadüfi çevirileriyle ya da belirli bir yazarın tüm kitapları şeklinde sürmüştür. Ancak son iki yıldır, bazı yayınevleri bu alandaki potansiyeli farkedip planlı ve düzenli bir şekilde yayın faaaliyetine giriştiler. Buna dört yıldır süren aylık toplantılarımızın etkisinin olduğunu bilmek beni ziyadesiyle memnun etmektedir.

1996 yılında bilimkurgu alanında 30 kitap yayınlanmışken, bu sayı 1997 yılında 25'e düşmüştür. 1997 yılında yayınlanan kitaplara ait bir liste bu yazının sonunda yer almaktadır.

Çok sayıda niteliksiz ya da tekrar basım yapmaktansa, az sayıda iyi kitap yayınlanması daha iyi olur. Bu hem okurlar için, hem de ticari birer kuruluş olan yayınevleri için çok daha iyidir.

1998 yılı için benim öngörüm, 1997 yılı rakamlarının aşılamayacağı yönünde. Çünkü Dünya'da yaşanan ekonomik durgunluk sanırım Türkiye'deki yayıncıların da son derece temkinli hareket etmelerine neden olacak, ve yayın kararlarını etkileyecektir.

1998 yılında yayınlanması düşünülen kitaplar konusunda yayınevleri ile teker teker konuştum. Kendilerinden aldığım bilgilerle kitapların yayınında herhangi bir çakışma olup olmadığını kontrol ettim. Sizlere genel olarak nelerin yayınlanmasının planlandığını söyleyebilirim. Çünkü zaman içerisinde yayınevleri kendilerince haklı nedenlerle değişiklikler yapabilirler.

Arthur C.Clarke'ın yayınlanmayan son RAMA romanı ve 2001 A Space Odyssey'in devamları, Philip K.Dick'in birkaç romanı, William Gibson'dan ünlü Neuromancer, Frank Herbert'ten Dune serisinin devamı, 1980'li yıllardan sonra devreye giren yeni Amerikalı yazarların eserleri ve yeni cyberpunk örnekleri sizleri bekliyor...

KİTAP ADI	ORJİNAL ADI	YAZARI	ÇEVİRMEN	YAYINEVİ
ERGENLİK AYİNİ	RITE OF PASSAGE	ALEXEI PANSHIN	FERHAN ERTÜRK	METİS YAYINLARI
PASLANMAZ ÇELİK SIÇANIN İNTİKAMI	THE STAINLESS STEEL RAT'S REVENGE	HARRY HARRISON	METİN ÇETİN	METİS YAYINLARI
OTOMATİK PİYANO	PLAYER PIANO	KURT VONNEGUT JR.	IRMA DOLANOĞLU-ÇİMEN	METİS YAYINLARI
GÖKTEKİ GÖZ	EYE IN THE SKY	PHILIP K.DICK	SÖNMEZ GÜVEN	METİS YAYINLARI
DR.GELECEK	DR.FUTURE	PHILIP K.DICK	SEVİL CERİT	SARMAL YAYINLARI
GÜLE GÜLE DÜNYA		ISAAC ASIMOV	ALMİLA ÖZDEK	SARMAL YAYINLARI
YILDIZDAN YILDIZA YOLCULUK VE...	MICROMEGAS	VOLTAIRE	SÜLEYMAN TEVFİK	SARNIÇ İLETİŞİM HİZ.
GELECEKBİLİM KONGRESİ	KONGRES FUTUROLOGICZNY	STANISLAW LEM	FATMA TAŞKENT	İLETİŞİM YAYINLARI
ÇARPIŞMA	CRASH	J.G.BALLARD	NURGÜL DEVECİ	AYRINTI YAYINLARI
İMPARATORLUK	FOUNDATION	ISAAC ASIMOV	GÖNÜL SUVEREN	ALTIN KİTAPLAR
ÇÖL GEZEGENİ DUNE	DUNE	FRANK HERBERT	A. TAŞÇIOĞLU-D.VURAL	SARMAL YAYINLARI
ADEN	ADEN	STANISLAW LEM	OLGUN BAYDEMİR	İLETİŞİM YAYINLARI
SONSUZLUĞUN SONU	THE END OF ETERNITY	ISAAC ASIMOV	KAYHAN SENTİN	CEP KİTAPLARI
DÜNYA HEPİMİZE YETER	EARTH IS ROOM ENOUGH	ISAAC ASIMOV	HULUSİ ÖZAYKIN	CEP KİTAPLARI
DUNE MESİHİ	DUNE MESSIAH	FRANK HERBERT	A. TAŞÇIOĞLU-D.VURAL	SARMAL YAYINLARI
SOLARİS	SOLARIS	STANISLAW LEM	MEHMET AKÖZER	İLETİŞİM YAYINLARI
MARSLILAR	THE MARTIAN WAY	ISAAC ASIMOV	HULUSİ ÖZAYKUN	CEP KİTAPLARI
YOLLAR NEREYE DÜŞER		NURCİHAN		BİLGİ YAYINEVİ
EN SON KALE	THE LAST CASTLE	JACK VANCE	FERHAN ERTÜRK	METİS YAYINLARI
MÜLKSÜZLER	THE DISPOSSESSED	URSULA K. LE GUIN	L. MOLLAMUSTAFAOĞLU	METİS YAYINLARI
HUKUK GLADYATÖRÜ	GLADIATOR-AT-LAW	F.POHL & C.M.KORNBLUTH	NAZLI KORKUT	METİS YAYINLARI
UZAYA KAÇIŞ		HALİL KOCAGÖZ		BOYUT KİTAPLARI
2001 UZAY YOLU MACERASI	2001 A SPACE ODYSSEY	ARTHUR C. CLARKE		ALFA YAYINLARI
KUTSAL DEDEKTİFLİK BÜROSU	DIRK GENTLY'S HOLİSTİC *DETECTİVE* AGENCY	DOUGLAS ADAMS	SEVİL CERİT	SARMAL YAYINLARI
UZAY ELBİSEMLE YOLCULUĞA HAZIRIM	HAVE SPACESUIT WILL TRAVEL	ROBERT A.HEINLEIN	SÖNMEZ GÜVEN	METİS YAYINLARI
EMBRİYOGENESİS		ÖZLEM ADA		SARMAL YAYINLARI
EVRENİN KAPISI		FATİH ÇATALLAR		ANADOLU HABER A.

CAMERON'UN RENGİ

Eleştirmenlik, ciddiyet ve özen ister. Başkalarının yarattıkları üzerinde fikir yürütme iddiasındaki kişi, herşeyden önce iddiacılığının sorumluluğunu taşımak zorundadır.

Üzerinde emek harcanıp ortaya konmuş sanat ürününe saygısızca burun kıvırmak, dünyanın en kolay işidir. Hele o negatif eleştiri yöneltilen nokta eleştirenin anlamayı başaramadığı bir incelik içeriyorsa, durum her açıdan gülünç bir hale gelebilir.

Eleştirmenlikle bozuşturmanlığın birbirine karıştırıldığı noktada kurban edilmiş birçok sinema ve sanat eserine şahit olduk. Ülkemizdeki elektronik haberleşme ağlarından birinde yer almış olan aşağıdaki iki yazıyı, işte bu tür ihmalkârlığın birer örneği olarak sunmak istiyoruz.

"... Cameron'un yerli yersiz kullandığı özel efektler, belli bir bütünlük taşımayan üslubu, ve filme hakim olamayan yönetimine karşı, Scott'un Alien'ı bir başyapıt olarak duruyordu bana göre. Muhteşem bir uslup, stilize bir anlatımın ustaca yaratılmış bir görsellikle buluşması.. Günümüzün en büyük görsellik ustalarından olan Ridley Scott'un bu eserine hayran olmamak elde değil.. Ve kuşkusuz böyle bir filmi yöneten bir insanı ne kadar "kıskansak" az..

Scott'un stilize şiddet anlatımını, Cameron'un patlama ve makinali tüfek seslerine teslim olmuş, hiçbir özelliği olmayan sıradan aksiyon filmi anlatımına tercih etmek, kuşkusuz has sinemaseverler için kolay bir seçimdir. Aliens'ın tümüyle yanlış bir zihniyetle kotarıldığını düşündüğümü belirtmek isterim. Bu filmin yalnızca "gebertelim şu pisliği" demeye çalıştığı bariz.. Yaratığa ateş edilen sahnelerde, makinalı tüfekler yaratığa onlarca kurşun atıyorlar.. Böylece

seyircide, "oh şimdi ne güzel acı çekiyordur adi yaratık" benzeri bir his uyanıyor. Bunu filmin genel yapısından anlamak, ve filmi bir "shoot'em'up" tarzı oyuna benzetmek oldukça kolay.

Oysa Scott'un filminin her yerinde gizem, gerilim ve şiddet içten içe hissediliyor. Ortada kontrolsuz bir

şiddet de yok, acemice yaratılmaya çalışılmış bir gerilim duygusu da.. Karakterleri dramatik bir anlatımla irdelemek yerine, tek amacı para kazanmak olan ve aslında geçmişleri bizi hiç de ilgilendirmeyen bu insanları öyküye birer "kurban" olarak yayıyor..

Bu sebeplerden ötürü, Scott'un Alien'ını bir başyapıt, Cameron'un Aliens'ını ise basit ve önemsiz bir aksiyon filmi olarak eleştirmek, bence doğru bir yaklaşım olur.."

"... James Cameron'un işinin üstadı olduğunu, ve her ne kadar çoğunlukla ticari film çekse de işini çok iyi bilen bir yönetmen olduğunu sinemacılar iyi bilir. Üstadın ilk filmi "Happy Birthday, Gemini" ilginçtir ki bir dram filmidir. Bundan sonra çekeceği "Piranha 2:The Spawning" ile bilimkurgu sularına açılacak yönetmenin filmi gerçi pek beğenilmez, ve çoğu kişi tarafından önemsiz bulunur. Fakat büyük bomba daha sonra gelecektir.. Terminator (Yok Edici) filmi dünyayı kasıp kavurmuş, gişe rekorları kırmış, ve Arnold Schwarzenegger isimli "oyuncuyu" süper-star statüsüne yükseltmiştir. İkinci Terminator filmi ise daha önemlidir, ve bence Cameron'un başyapıtıdır. Terminator II yapıldığı yıl, "sinema tarihinin en pahalı filmi" cümlesiyle afişlere yansır, ve büyük gişe hasılatları kazandırır filmin ekibine.. Cameron, Terminator'dan sonra, "Rambo 2" filminin senaryosunu yazar. Bildiğiniz gibi bu önemsiz film, bir başka önemsiz oyuncuyu, Sylvester Stallone'yi zengin edecektir. İlk Terminator'den sonra, Aliens, ve bence gerçek bir başarı olmayan "The Abyss" gelecektir. Ardından T2, bir başka "boş film", True Lies, ve yakında yine "sinema tarihinin en pahalı filmi" sloganlı "Titanic".

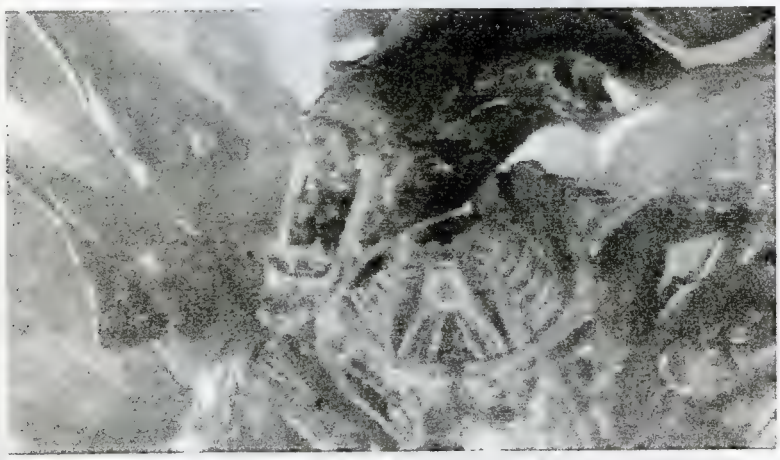

Bu filmlere bakıp, bu adamın neden bir "üstad" olduğunu açıklamam istense, her halde "teknik" derim. Evet, Cameron'un tekniği çok iyidir, ve aksiyon sinemasında teknik herşeyden önce gelir. Senaryodan, oyunculardan, diyaloglardan, duygudan önce teknik..

Alien, ve Aliens'ı karşılaştırırken, iki ayrı sinemayı karşılaştırmak gerekir kuşkusuz. Alien bir gerilim filmiyken Aliens bir macera filmidir. Scott'un yarattığı atmosfer ile Cameron'un yarattığı atmosfer tamamen zıttır. Şahsen Scott'un yarattığı filmi başyapıt olarak saymamın sebebi, filmin türüne sağladığı katkılardan, Scott'un muhteşem tekniği ve yarattığı atmosferlerdeki renk seçimine kadar çeşitli nedenlerden olabilir. Ama Cameron'un filminde şahsen hiçbir "derinlik" bulamadım. Diyaloglarda herhangi bir "felsefeye" de rastlamam mümkün olamadı, çünkü diyaloglar daha çok yaratığın yok edilmesi üzerine planlardan ve çeşitli klişe laflardan oluşuyordu. Elbette, buradan Alien filminde bir "diyalog zenginliği" olduğu sonucunu çıkarmak da saçma olur, ama zaten Alien filminde mürettebat arasında bir iletişimsizlik olması filmin genel atmosferine katkıda bulunan bir etkendir.

Tabii ki renkler ve zevkler olayı da tartışılabilir. Fakat "iyi" bir filmle "kötü" bir filmi ayıran bazı noktalar vardır, ve bunlar es geçilmemelidir. Bir filmin önemli sayılabilmesi için türüne yenilikler getirmesi, yeni bir şeyler söyleyebilmesi, ve kuşkusuz bir derinlik taşıması gerekir.

Şahsen stilize bir gerilimi makineli tüfek seslerine her zaman tercih ettim, ve her zaman da edeceğim.. Evet, Terry Gilliam'ı, Joel Coen'i, Quentin Tarantino'yu, Steve Soderbergh'i, Alfred Hitchcock'u, Woody Allen'ı, Scorsese'yi, Fellini'yi, Bunuel'i, Kubrick'i ve Scott'u, her zaman için Richard Donner'a, Kevin Reynolds'a, Joel Schumacher'a ve James Cameron'a tercih ederim.. Çünkü benim için adına "aksiyon" denen "büyük prodüksiyonlar" her zaman için önemsiz eğlencelikler olarak kalacaklardır..."

İşte "seçkin" zevk sahipleri böyle diyor.. Sinemadan ve iyi filmden anlamayan bizlere gelince...

Ridley Scott'un Alien'ı ve James Cameron'un Aliens'ı, şahsen periyodik aralıklarla izlemekten zevk aldığım birkaç filmden ikisidir. Her seferinde de, Ridley Scott'un gerilimi vurgulamak için tempoyu indirgediği salyangoz hızından sonra, Cameron'un insanların iletişimiyle hız kazanan, birşeylerin "olduğu" üslubu beni keyiflendirir.

Yukarıdaki eleştirmen dostumuz gibi ben de, bu noktada zevkler ve renkler olayının devreye girdiğini düşünüyorum.. zira büyük ölçüde aynı kefeye koyduğum Alien, A Space Odyssey, Solaris gibi filmlerin "özel" bir havası ve temposu vardır, ve Scott gibi yönetmenler bu tür "stilize" anlatımın hayranları için büyük doyum kaynağı olabilirler. Ancak farklı zevklere saygının, James Cameron'un üslubu değerlenirken de gösterilmesi ve bu ustaya hakettiği yerin verilmesi gerekiyor. Sinemadan anladığını düşünen herkesin böyle düşünmeye devam edebilmesinin önemli bir şartı bu.

Cameron'un özel efektleri, frekansını yakalayabilen seyirciye tam yerinde görünür. Olay örgüsü ve anlatımdaki yormadan yükselten üslubu, Scott'ın "tempodan kaybettiğini gerilim duygusunu sömürerek yerine koyma" çabası yanında, aradaki farkın zevkine varabilen sinemasever için hoş bir beyin cimnastiği şansı sunar.

Öte yandan, her ne kadar "ticari", "işini bilir", "boş" gibi kelimelerle mümkün olduğu kadar tersi mesaj vermeye çalışmışsa da, James Cameron'un usta bir yönetmen olduğu konusunda sinema uzmanı dostumuzla anlaştığımızı görüyorum..

Geriye Aliens kalıyor.

Bu filmi birileri sizin için bilgisayarda Doom oynuyormuş gibi izlemeye kalktığınızda, gerçekten de hiçbir doyum alamazsınız. Ayrıca hiçbir ciddi uzman, makineli tüfek sesi duyduğu her filmde "shoot'em'up"-dan başka birşey görmeyeceği önyargısına teslim olmaz. İnsan neslini ve yaratıkları karşılaştırırken, "hangi soyun daha kötü olduğundan emin değilim.. hiç değilse onlar üç-beş kuruşluk bir yüzde için birbirlerinin boğazını kesmiyorlar," diyen karakteri gözden kaçırmaz, kendi kendini "gebertelim şu pisliği" seviyesinde sınırlayıp kalmaz; kalıyorsa çok şey kaçırdığı açıktır.

Ancak en büyük sorun, böyle izleyicilerin kendi beğenilerini belirtmekle yetinmeyip eleştirmen sıfatıyla ortaya çıkmaktaki ısrarları sonucu yaşanmakta. Favori yönetmeninin karakterleri irdeleme biçimini bile kendi yüzeysel bakışıyla değerlendiren eleştirmenimizden bekleyebileceğimiz fazla birşey yok gibi.. Anlaşılan bir filmin derinliğini görebilmek için "uzman" lığın ötesinde birşeyler gerekiyor.

Yoksa asıl zor olan "espriyi anlamadığını" kabul etmek mi?

Bunun hiç mavi bilmemiş bir görme engellinin bu güzel rengi kötülemeye kalkışmasından ne farkı olur?

Bu durumda eleştirmenimizi Cameron Amca'ya havale ediyor, keyifli bir zamanında orada neler olup bittiğini bir kere daha anlatmasına izin vermesini tavsiye ediyorum. Belki o zaman şu rastlayamadığından şikayet ettiği "felsefe"nin nasıl yüksek sesle haykırıldığını duyuverir.

Ancak yine de verilenler onun, ve tutum açısından benzer eğilimdeki diğer tüm eleştirmen dostlarımızın algı sınırlarının dışında kalıyorsa, o zaman kendilerine hatırlatmak istediğim küçük bir nokta olacak:

İddiacılık sorumluluk ister.

Kendi sevdiği renkleri anlatmakla, göremediği renkleri kötülemek arasında büyük fark vardır.

ÇİZGİROMAN

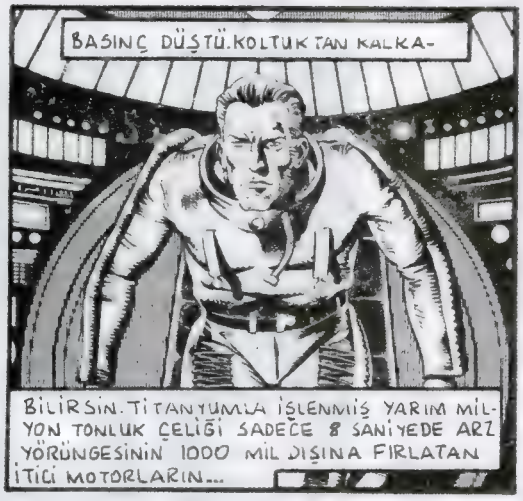
BASINÇ DÜŞTÜ. KOLTUKTAN KALKA-
BİLİRSİN. TİTANYUMLA İŞLENMİŞ YARIM MİLYON TONLUK ÇELİĞİ SADECE 8 SANİYEDE ARZ YÖRÜNGESİNİN 1000 MİL DIŞINA FIRLATAN İTİCİ MOTORLARIN...

O İNANILMAZ BASKISINI HİSSETMİYORSUN ARTIK. AMA ŞİMDİ YALNIZSIN. TEK BAŞINA...
ARKANDA 12 MİL UZUNLUĞUNDA GEMİ UZANIYOR. VE İÇİNDE SENDEN BAŞKA YAŞAYAN TEK BİR CANLI DAHA YOK!..

HAFIZA BANKALARINDAN
BAŞININ ÜZERİNDEKİ ASTRO EKRANDAN BEYAZ BULANIK BİR GÖLGENİN HIZLA GEÇTİĞİNİ GÖRÜYORSUN.
İŞTE O MARS.
2000 A.D.
Credit Card:
SCRIPT ROBOT JACK ADRIAN
ART ROBOT BRIAN BOLLAND
LETTERING ROBOT PETER KNIGHT
COMPU-73
ZAMAN GEÇİYOR.
SANİYEDE 1000 MİLLİK HIZLA İLERLİYORUZ. VE GİTTİKÇEDE DAHA HIZLANIYORUZ. GÜNEŞ SİSTEMİNDEN ÇIKIP, GALAKSİNİN UZAK KÖŞELERİNE YÖNELMEMİZ UZUN SÜRMEYECEK. YILDIZLARA DOĞRU GİDİYORUZ.
ZAMAN GELDİ. SIRA SENDE.
GEMİNİN KARGO BÖLÜMÜNDE GALAKTİK İMPARATORLUĞUN İÇ BÖLGELERİ İÇİN GETİRDİKLERİN YÜKLÜ...
GALAKSİNİN SINIRINA ULAŞMAK 3 YIL SÜRÜYOR VE DÜNYAYA GERİ DÖNMEK BİR 3 YIL DAHA GEREKTİRİYOR!

GERİ DÖNDÜĞÜM ZAMAN DOĞAL OLARAK ALTI YILLIK SEFER İÇİN BANKADA BENİN İÇİN 200 MİLYON KREDİ OLACAK.
AMA 200 MİLYON KREDİ BELKİ DE BOŞLUK PARA DEĞERİNDE OLACAK!
ENFLASYONUN GİDİŞİNE BAKILIRSA.
ZAMAN KAFANDA ÇARPILIYOR. ASTRO ÇİZELGENİ KONTROL EDİYORSUN.
BELKİ DE BİR AYDIR GEMİNİN İÇİNDESİN, Kİ BU DÜNYAYA DÖNMEK İÇİN DAHA 71 AYIN OLDUĞU ANLAMINA GELİYOR.
KAFAYI YEMEN İÇİN YETERLİ BU!
BU DA YAVAŞ YAVAŞ OLUYOR ZATEN!
BU-RA-DAN Ç-ÇIK-MAM GE-RE-Kİ-YOR!
KASKIN OLMADAN UZAYDA ÖLÜRSÜN! AMA...
BUNUN HİÇ ÖNEMİ YOK!
OPEN
CLOSE
N-NE OLUR-SA OL-SUN! BU-RA-DA KAL-MAK-TAN...
...İ-İYİ-DİR!
DIŞ HAVA KİLİDİNİ ÇEVİRİP AÇIYORSUN. KAPIYI OLANCA GÜCÜNLE İTİYORSUN. VE ÇIĞLIK ATARAK DIŞ UZAYA DALIYORSUN...
YAAAARRGGHH!

VE DIŞARIDAKİ PLASTİK MATIN ÜZERİNE DÜŞÜYORSUN.
UGGH!
TOPLAYIP GÖTÜRÜN ŞU ADAMI.
UÇUŞ SİMÜLATÖRÜ TEST ŞARTLARI
AÇIK
KAPALI
BİR BECERİKSİZ HANTAL DAHA!.. ASLA BİR BÜYÜK SEFER KARGO PİLOTU DERECESİ ALAMAYACAK!
EVET!.. SUKOYUVERMEDEN ÖNCE UÇUŞ SİMÜLATÖRÜNDE SADECE 10 SANİYE DAYANABİLDİ!..
SON

OKUR MEKTUPLARI

İstanbul, 10 Kasım 1997

Sayın Akkoç,

Atılgan'ın 10. sayısında Emrah Göker'in bana yönelik olarak kullandığı cümlenin bir eleştiri olma niteliğinden çok, okuru yanlış bir yönde manipüle edişi nedeniyle size yazmak gereğini hissettim. Umarım bu kısa mektubum konunun anlaşılmasında yararlı olur.

Emrah Göker'in kullandığı cümle şöyle: "Kosta Ceran arkadaşımızın yazısını çok beğendim, yerinde ve gerekli bir cevap olmuş Mustafa Yelkenli'nin pek derinlikli olmayan analizine" Şimdi bu cümleyi okuyan bir Atılgan okuru nasıl bir kanıya varabilecek? Mustafa Yelkenli'nin hangi yazısına Costa Ceran ne tür bir yanıt vermiştir? Muğlak ve neyi içerdiği anlaşılmayan bu cümle ciddi bir dergi olma uğraşı veren Atılgan'ın sayfalarında yer alması ilkelerine uygun düşüyor mu, doğrusu merak ediyorum. Yoksa sıradan bir dedikodu dergisi işleviyle mi yüklü Atılgan?

Gelelim benim sözkonusu yazıma. Philip K. Dick'in Yaratılan Dünya, Uzayda Suikast ve Bıçak Sırtı romanları hakkında tanıtma yaparken, Bıçak Sırtı filmi ile ilgili şöyle bir cümle kullanmıştım. "... konusunu olduğu gibi alan ancak kitaptaki çevre ve hayvan sevgisini tam olarak yansıtamayan, androitlerdeki insancıl güdüleri vurgulamak yerine onları acımasız birer katil gibi işleyen film, yazarın iletmek istediği mesajı ters yüz etmektedir. Film sıradan av-avcı ikilemi üzerine oluşturulmaktan öteye gidememiş ne yazık ki..."

Romanı okuyanlar, kitaptaki çevreci mesajın kalın harflerle ön planda yer aldığını, androitlerdeki yaşama olan bağlılıklarını ve tutkularını insancıl bir açıdan çok net bir şekilde görüldüğünün farkındadırlar. Bunu yadsımak mümkün değil. Sıradan bir bilim-kurgu okuru bile bunu görmezlikten gelemez. Ancak yönetmen, sinema dilini çok iyi kullanmasına, görsel efektlerle seyircide olumlu izlenimler bırakmasına karşın, yazarın ön planda işlediği mesajı vermekte yetersiz kaldığı da görülür. Costa Ceran'ın "Blade Runner, Philip K. Dick, Rıdley Scott ve Diğerleri" adlı makalesi, iletilmeyen bu mesaj üzerinde odaklanmadığından, sadece yönetmenin sanat anlayışını anlatmakla sınırlı kalmıştır. Bununla birlikte bana verilen bir yanıt da sözkonusu değildir. Çünkü Costa Ceran sözkonusu yazısında "hayır filmde sonuna kadar çevreci bir mesaj vardır ve film de av-avcı ikilemi üzerine oturtulmamıştır" dememekte, diyememektedir. Kaldı ki sayın Ceran "Ancak film, romanın ana fikrini yansıtmaktan çok uzaktır. Sadece yüzeysel bir benzerlik söz konusudur. Gerisi tamamiyle Scott'ın varolmayanı varolmuş gibi gösterebilme yeteneğine dayanır."(Atılgan Dergisi, sayı 9, sayfa11-12) diye yazarak beni doğrulamış olmaktadır. Buna rağmen Emrah Göker'de benim kullandığım bu cumleyi alıp tersini iddia etmemekte, ama çok iyi bir yanıt olmuş diyerek konuyu saptırmaktadır. Emrah Göker'in hem benim yazımı, hem de sayın Ceran'ın makalesini anlamaktan uzak olduğu görülüyor. Neye ve nasıl bir yanıt verilmiştir, doğrusu ben bile anlamakta güçlük çekiyorum.

Sevgili Bülent, bilimkurgu yazınını ciddiye almak istiyorsak, yazılan her makaleye de yanıt vermek gereğini duyuyorsak eğer, oturur konuyu enine boyuna ortaya koyan yazılar yazılır; okurun da bu yazılardan yararlanarak entellektüel bir keyif alması sağlanır. Sıradan mektuplarla bir iki cümle içinde bir başkasına laf yetiştirmek bizim işimiz olmamalı. Yoksa Atılgan dergisinin ve yönetici olarak sizin işiniz bu mu?

Bir başka konuya da değinmek istiyorum izin verirseniz. Bilimkurgu okurunun yüzde doksanı ikinci bir dil bilen kesimlerden oluşmaktadır. En azından Atılgan dergisi okuyucuları böyle. Dolayısıyla bunlar yabancı dilden usta yazarların öykülerini, romanlarını orijinalinden okuma olanağına da sahipler. Hal böyleyken sıradan bilimkurgu öyküsü bile olamayan öyküleri yayınlamakla derginin kalitesinin giderek yok edildiğinin farkında mısınız? Ya bilimkurguda eksikliğini duyumsadığımız entellektüel boyutu, dünya edebiyatındaki yeri, gelecekte olası konumu?... Ünlü bilimkurgu yazarların sanat anlayışlarını, dünyaya bakışlarını, felsefi yönlerini irdelemek, tartışmaya açmak Atılgan Dergisi'nin sayfalarında yer alması gerekmiyor mu? Peki Atılgan dergisinin kendine özgü bir kişiliği, bir duruşu, sanat anlayışı, bir bakışı yok mu? Varsa eğer bunu yansıtmak neden bugüne kadar gerçekleştirilemedi? Eksiklikleri tartışmak, bunları gidermenin yollarını araştırmak, anlamsız dedikodudan öteye gitmeyen mektuplara yer vermekten daha önemli değil mi? Bunu dostça bir eleştiri olarak kabul edilmesini umuyorum.

Saygılarımla.

Mustafa Yelkenli

Sayın Mustafa Yelkenli,

Okur, doğru ile yanlışı ayırdedebilecek kişidir. Ben -bazı yayın organlarında yapıldığı gibi- okurun yönlendirilmesi gerektiğini düşünmüyorum. Bu nedenle Atılgan Bilimkurgu Dergisi'ne herkes özgürce yazı yazabilir, ve bu yazılar tarafımızdan, tıpkı yukarıdaki mektubunuzda olduğu gibi, hiçbir kesinti ya da müdahaleye uğramadan yayınlanır.

Yazılardaki fikirler yazarın kendisine aittir. Ayrıca insanlar, soyundukları rolün gereklerini de karşılamak zorundadırlar. Yazarlığa ya da eleştiriye yönelen biri, tabii ki zaman zaman muhalefetle de karşılaşabilir. Bu yaşamın ta kendisidir.

"... Ciddi bir dergi olma uğraşı veren Atılgan..." ifadesine gelince: Atılgan Bilimkurgu Dergisi basın ahlak ve ilkelerine uygun hareket eden bir dergidir, ve bunu sürdürecektir. Prensiplerimiz çok belirgindir ve önsözlerde daima yazılmışlardır. Ayrıca

insanlar ciddi olmayan bir dergiye yazı yazmazlar. Kaldı ki, sizin yazılarınızın da zaman zaman dergimizde yer aldığını hatırlatırım.

Metis Yayınları bilimkurgu editörü Sayın Bülent Somay'ın, Cumhuriyet Gazetesi Kitap ekinde yayınlanan Ursula K. LeGuin ile ilgili bir makalenize verdiği karşılık da yine aynı ekte yer almıştı. Bu durumda Cumhuriyet Gazetesi'nin `Kitap Eki' de tıpkı Atılgan gibi ciddiyetsiz bir yayın organı mı oluyor? Yoksa siz Sayın YELKENLİ'ye kimse muhalif yazı yazmamalı mı?

Blade Runner ile ilgili açıklamalarınıza değinirsek, ben her okurumuzu bunların konumunu anlamaya muktedir görüyorum. Tüm yazı içinden tek bir cümle alıp "Sayın Ceran beni doğrulamış olmaktadır..." demek doğru değildir. Nitekim alıntı yaptığınız satırların (sayı 9, sayfa 12) üç satır aşağısında "... yeteneği sayesinde üstün bir film yarattı," diyerek sizinle aynı fikirde olmadığını belirtmekte, ve böylece Sayın Emrah Göker'in de yazıyı doğru anladığı ortaya çıkmaktadır.

Bilimkurgu yazınını ciddiye almak ve alınma-sını sağlamak, benim yıllardır üzerinde çalıştığım bir konudur. Atılgan Bilimkurgu Dergisi de bu uzun çabaların bir ürünüdür. Şahsen bilimkurgu-yu seven, yazı yazmak isteyen ve yazan arkadaşların mektuplarını asla sıradan olarak tanımlayamam. Bu yayıncılık ilkelerimizin tamamiyle dışındadır.

Ayrıca "...bilimkurgu okurunun yüzde doksanı ikinci bir dil bilen..." sözünüze katılamayacağım. Bunu nasıl öğrendiğinizi doğrusu merak ediyorum. Yirmi yıldır basın yayın ortamında bu işlerle ilgilenmeme rağmen ben sizin gibi bir rakam ileri sürecek durumda değilim. Üstelik "...sıradan bilimkurgu öyküsü bile olamayan..." demekle bu öyküleri yazan arkadaşlara karşı yaptığınız haksızlık inanılır gibi değil, Sayın Yelkenli.

Atılgan Bilimkurgu Dergisi Türkiye'de, Türkçe yayınlanmaktadır ve bu ülke insanına hizmet verme amacı gütmektedir. Yeni yazarlarımız henüz yolun başındadırlar. Eğer Atılgan gibi bir dergi olmazsa bu arkadaşlar eserlerini nerelerde yayınlatabilecekler? Yazma dürtüsü ile eser veren genç arkadaşları hiçbir karşılaştırmaya sokmak mümkün değildir. İçinde yaşadığı ülkeyi beğenmeyen, aynı dili konuştuğu vatandaşlarından farklı olmak isteyen kişiler ise istedikleri ülkenin yayınını izlemekte özgürdürler.

Dostça eleştirilerinize verilen bu dostça yanıtın tatmin edici olduğunu umuyor, saygılarımı sunuyorum.

Bülent Akkoç

Sayın Bülent AKKOÇ,

Derginin son sayısının biraz gecikmesi beni biraz ürküttü. Acaba? diye düşündüm. Daha sonra postadan çıkınca çok sevindim. Çünkü böyle bir dergiyi bir daha kolaylıkla bulamayız.

Sizden ricam elimde bulunmayan bazı eski bilimkurgu kitaplarını nasıl temin edebileceğim konusunda yardımlarınızı istemektir. Mektubumla birlikte bende olmayan kitapların bir listesini gönderiyorum. Yardımcı olabilirseniz çok sevinirim.

ATILGAN bilimkurgu dergisine yazan tüm arkadaşlara başarılar. Onları içtenlikle kutlarım güzel yazıları için. Mürettebata da selamlarımı gönderiyorum.

Başarılar.

Murat BAYAR / TEKİRDAĞ

Sevgili Murat,

İçtenlikle yazdığın mektup için ben ve arkadaşlar teşekkür ederiz.

"Önsöz"lerde derginin yayınlanma konusunda çektiği sıkıntıları, tüm içtenliğimle doğru bir şekilde sizlere aktarıyorum. Böylece aynı zamanda geleceğe de bir ayna tutmuş oluyoruz. Ama ben ve tüm arkadaşlar bu konuda son derece azimliyiz. Elimizden geleni yapacağız.

Gönderdiğin listede yer alan kitapların birçoğu sahaflarda bile çok zor bulunabiliyor. Bu bakımdan ancak zaman içinde belki bulabilirim. Zaten yıllardır birçok bilimkurgusever için epey kitap aradım ve buldum. Senin için de seve seve araştırma yapabilirim. Ama ne zaman bulabilirim doğrusu bilemiyorum.

Senin gibi ben de dergiye yazan tüm arkadaşları en içten dileklerimle kutlarım

Sağlık ve mutluluk dolu bir yeni yıl temennisiyle..

Bülent Akkoç

DUYURU

SEVGİLİ BİLİMKURGUSEVER ARKADAŞLAR

ATILGAN BK DERGİSİ MÜRETTEBATI OLARAK SİZLERLE DAHA YAKINDAN TANIŞMAYI ARZU EDİYORUZ. BİZLERE KENDİNİZİ TANITAN MEKTUPLAR YAZIP ADRESİNİZİ BİLDİRİRSENİZ SİZLERE BAZI KÜÇÜK HEDİYELERİMİZ OLACAK.

ATILGAN

BİLİMKURGU DERGİSİ'NDEN

OKURLARIMIZA DUYURU...

BK OKURLARININ ORTAK DERDİNE ÇARE :
ÜLKEMİZDE DAHA ÖNCEKİ YILLARDA YAYINLANMIŞ BK KİTAPLARINI OKUMAK VEYA KÜTÜPHANENİZE KATMAK AMACIYLA ARIYOR VE BULAMIYOR MUSUNUZ?

ARADIĞINIZ KİTAPLARIN İSİMLERİNİ DERGİMİZ ADRESİNE GÖNDERECEĞİNİZ BİR MEKTUPLA BİZE BİLDİREBİLİRSİNİZ... SİZİN İÇİN ONLARI

PİYASADAKİLERDEN DAHA UCUZA

BULABİLİRİZ...!

ADRES : ÇATALÇEŞME SOK. NO : 16/2 CAĞALOĞLU - İSTANBUL

TELEFON : 0212 520 1601